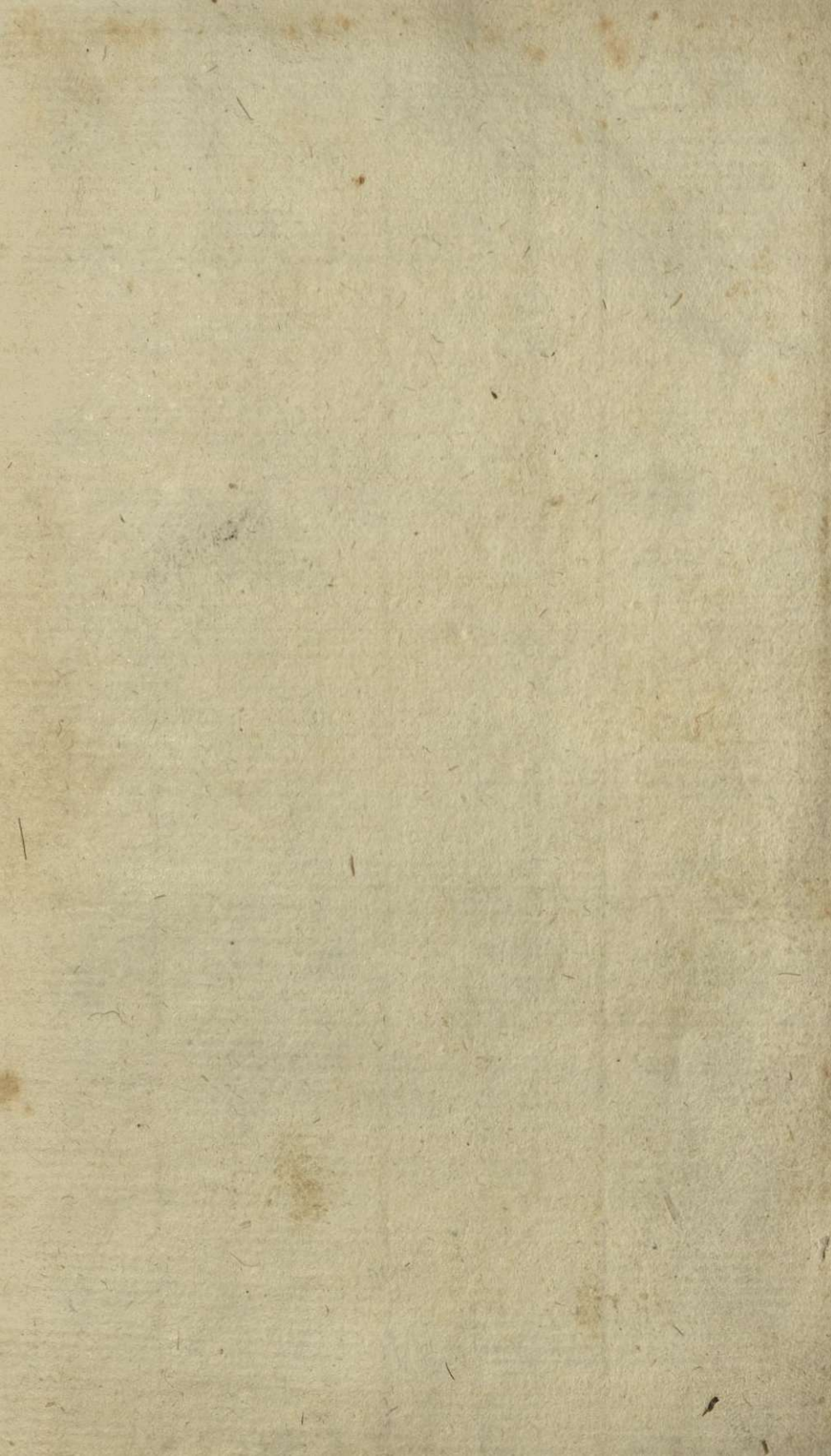

10257 II C. d. 2. B.

CHRISTIANŠKE RESNIZE,

SKUS
PREMIŠLUVANJE
na preinešene,

inu

Sa Predige tudi naraunane,

o d

enega Mesnika is Tovarshtva JEsusovega na svetlobo dane.

columna & firmamentum veritatis - I - TIM - 3

S' Perpusbanjam zeb Visheb.

V' ZELOUZI

Se naidejo naprude per Joshefu Šhotterju.

Vtisnjene per Kleinmayrskoh Deidizhah,

IN=030001283

REVERENDISSIMO,
PERILLUSTRI,

AC

CLARISSIMO
DOMINO DOMINO

FRANCISCO
LEOPOLDO

DE

DREER,
SS. THEOL. DOCTORI,
CELISSIMI, ac REVERENDISSIMI
ARCHIEPISCOPI

ET

S. R. I. PRINCIPIS
SALISBURGENSIS

Consiliario Actuali Intimo,
per inferiorem Carinthiam Archidiacono,
Præposito Infulato Gentifori, Parocho in
Tainach, nec non Collegii Presbyteralis p. t.
Directori, & Inclytorum Statuum Archi-
ducatus Carinthiæ Deputato
Actuali &c. &c.

DOMINO
MEO

GRATIOSISSIMO.

REVERENDISSIME,
PERILLUSTRIS,
AC
CLARISSIME
DOMINE DOMINE
PRÆPOSITE,
ET
ARCHIDIACONE,
PATRONE GRATIOSISSIME.

Quod TUO Nomini, atque
Honori libellum hunc
devotum esse exoptem, & TU
(quod precor) benevole su-
stinebis, & legentium quilibet
præprimis æquum esse judicabit.
Quomodo enim tenue licet o-
pusculum, quod tamen sacra

continet Exercitia , a TE non speraret favorem , ac patrocinium , qui Præses Dignissimus esse perseveras illius ex Venerabili Clero collectæ Congregationis , quæ uti a talium Exercitiorum Auctore S. Ignatio suum obtinet titulum , ita eorum usum maxime sibi commendatum habet. Palam quoque est , quam insigni industria , exemplo , & authoritate ad labores , ut Ecclesiasticæ etiam Personæ TIBI subjectæ sacris ejusmodi commentationibus imbuantur. TE porro de Divini Numinis cultu , populique salute quam egregie strenueque satagentem ipsi audimus , & spectamus ? Atque eundem ad finem & præsens sacrarum Exercitationum libellus TUA præsertim approbatione commendatus serviet.

Idioma ipsum, quo hic libellus scriptus est, licet exiguo reponatur in pretio (ab iis maxime, qui plurimum linguarum haud sunt amantes) a TE tamen velut indignum non repudiatur. TE nempe ovicularum, quæ TIBI copiosissimæ commissæ sunt, juvandarum ardor, ac studium eo perpulit, ut, quamvis gravissimis distentis negotiis, idioma Vindicum, cui plures etiam, quas probe calles, doctæ, & elegantes linguæ nihil affine possident, tam abunde condisceres, ut TE isthoc sermone celebratiores ad populum conciones adornasse & Vindi gloriarentur, & Germani magnopere mirarentur.

Hisce proinde animatus rationibus, & TUA erga omnes

fretus bonitate opellam hanc sa-
cram TIBI ea, qua par est, sub-
missione offero, ac pretiosis
TUIS favoribus una mecum
commendo

REVERENDISSIMÆ,
PERILLUSTRIS,
^{AC}
CLARISSIMÆ
DOMINATIONIS TUÆ

Æternum devotus,
^{ac}
demississimus servus
JOSEPHUS JOANNES SCHOTTER
BIBLIOPOLA.

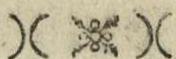

PREDGOVOR.

Vezh rezhi je meni priedprishlu, katire so mene na tu perpravile, da sim lete Bukve pod vtisk dau. 1. Je skori enu zielu pomenkanje slovenjih takeh buku, v' katireh bite jimenitneishe boshje Resnize obiu-neishe bile resloshene. Od tega je prishlu enu veliku pruti meni, inu drugem na snanje danu shelenje vifoku vredneh gospudou Duhounikou, katiri bi radi takefhne rezhi skus vtisk na svetlobo dane imeli. 2. Je mene nagnalu to vupanje, da Christianske Resnize, ali duhouni vuki na tako visho, kaker v' letih bukveh, priednosheni, ne bodejo bres du-
* hou-

hounega prida , aku se bojo od duhou-
neh pastirjou na njih podvershene
ouzhize naraunali ; ali pak tudi od
poboshneh Christianou posebnu bra-
li. Sama skušnoba , inu vezhbartna
sposnanost nam ozhitnu skashe , da
h' pravei pokuri , k' staunemu pobul-
shanju , inu k' vezhei Christianskei
popounosti veliku pomaga , inu sa-
more , kader en Christian te jimenit-
neifhe , inu oistreifhe vuke vezhne
Resnize v' enem , ali drugem zhasu
sahlifhi obiuneifhi poredi priedno-
fiti. Sizer zhe naprei se bode vidi-
lu , da ta muja , s' katiro se takefhne
rezhi na svetlobo vpravijo , je do-
bru gorvseta , vupamo fhe lepfhe ,
inu pridneifhe vzirkoune govore vtif-
njene sadobiti. Sedai shelim , da fai
letu delze feshe h' povezhanju zhasti
boshje , inu k' duhounemu pridu tega
blishnega.

*Ad A. A. R. R. D. D.
Animarum Curatores.*

Proposita in hoc libello meditationum materia, ac methodus servare, ut pero, sat apte poterit illis A. A. R. R. D. D. Animarum Curatoribus, quibus ab altiore potestate commendatum est, ut populo veritates aeternas per modum exercitiorum spiritualium subinde proponant; aut qui ipsi pro zelo suo oviculis sibi commissis pinguiora, ut ita dicam, ac robustiora quaedam pascua interdum præbere amant. Certe modus ipse in proponendis veritatibus a communi aliquantum diversus auditores avidiores, ac attentiores reddit, unde fit, ut plus fructus referant. Caterum si cui placuerit, possunt meditationes, quæ in hoc opusculo continentur, commode in breviores conciones digeri, ac distribui; quem in finem

Index Concionatorius *infra*
apponendus esse videbatur. Extendit se
index ille per tempus Adventus, &
Quadragesimæ; quod tempus ma-
gis aptum reputatur ad graviores Christia-
næ fidei veritates populo proponendas.

Dialectus porro & styli ratio in hoc
opusculo usurpata talis est, quæ non tan-
tum a Vindis Carinthiacis, licet satis
inter se diverse loquentibus, sed etiam a
Styro-Vindis, & Carniolis, uti experien-
tia ostendit, probe intelligitur. Equi-
dem (ut omnes facile assensuros spero) sty-
lus in sacris ad populum dictionibus nec sub-
limis, nec etiam nimium humilis, ac ple-
bejus sit oportet. Quidquid autem huic
nostro stylo, vel dialecto defuerit, AA. RR.
DD. Curati pro faciliore sui populi captu
apte noverint emendare.

S A P O P A D

teh Premishluvany.

Pervu Premishluvanje.

1. Kaku veliku vriedna je zhloveshka dufha sama na sebi. List.
2. Kaku visoku zhloveshko dufho sam Bug shtima, inu pekleniski sourashnik.
3. Kaku bi mi imeli nashe dufhe shtimati, inu oskerbeti. I.

Drugu Premishluvanje.

1. Visok je te konz, h' katiremu je zhlovek stvarjen.
2. Al sino po tem konzu vriednu shiveli?
3. Kai h' temu saene perpomuzhi imamo. 15.

Tretku Premishluvanje.

1. Kai saena hudoba se snaide v' enem smertnem griehu.
2. Kai saena shkodлива riez h je smertni grieh.
3. Kai bi mi meli per tem posebnu povanzhati. 27.

Zhetertu Premis hlivanje.

1. Ta smert enega brumnega Christiana. List.
2. Ta smert enega grieshnega, nepokornega zhloveka.
3. Kaku bi se nam v' smertnei uri moglu goditi. 42.

Petu Premis hlivanje.

1. Strashnu bode to vkupspraulenje teh hudobneh k' sodbi, inu njih odlozhenje od teh pravizhneh.
2. Britku bo, kader bojo ti hudobni vsi vkupprishli.
3. Njih grosna framota. 57.

Sheftu Premis hlivanje.

1. V' pekli je en oginy.
2. Teisti je en vezhni oginy.
3. Posebni od tega sbrani navuki. 73

Sedmu Premis hlivanje.

1. Ta hudoba odpuustlivega grieha.
2. Ta shkodlivost teistega grieha. 88.

Osnu Premishluvanje.

1. En grieschnik Boga prevsetnu sapusti, inu v' tujo flushbo se poda. List.
2. En grieschnik svoje shele s' neuzhednemi rezhmi jifhe dopouniti. 106.

Devetu Premishluvanje.

1. Kai bi melu grieshnike narbol naganjati h' pokuri.
2. Kaku se ima po predkladi sguhlenega sina ena prava pokura dopouniti. 122.

Desetu Premishluvanje

1. Kai nam brani Christusa nahajati.
2. Na kai saeno visho, inu v' kati-
reh rezhih imamo Christusa nahajati.
3. Kaku doushni smo Christusa nahajati. 136.

Ednaistu Premishluvanje.

1. Sakai mi imamo to sapoved od lubesni pruti blishnemu svestu dershati.
2. Na kai saeno visho jo imamo dershati.
3. Kam, inu h' katiremu konzu se ima to dopounenje lete sapovedi istegniti. 155.

Dvanaištu Premišhluvanje.

1. Sa koga volo je Christus taku List.
britku terpeu.
2. Na kai saeno visho se ima nje-
govu terplenje premišhluvati. 175.

Trinaištu Premišhluvanje.

1. Kai saena velika dobruta je to
odriehenje.
2. Kai hudega je skus tu od nafs
bilu odvernjenju.
3. Kai dobrega je nam bilu perprau-
lenu. 192.

Shtirnaištu Premišhluvanje.

1. Kaku velike zhasti je Maria
vriedna.
2. Na kai saeno visho se snazha-
stici. 210.

Petnaištu Premišhluvanje.

1. Kaku veliku , inu obiunu je
nebesku plazhilu.
2. Kaku pridnu se imamo pomu-
jati na saflushenje teistega pla-
zhila. 220.

I N D E X

C o n c i o n a t o r i u s .

- D**om. 1. Adventus. De Fol.
judicio extremo. 57.
- Dom. 2. *Quid existis videre? hominem mollibus vestitum?* De filio prodigo. 106.
- Dom. 3. *Tu quis es?* De fine hominis. 15.
- Dom. 4. De pœnitentia. 122.
- In Festo S. Andreæ Ap. *Continuo relictis retibus secuti sunt eum.* De peccato veniali, velut impedimento perfectionis. 88.
- Festo Immacul. Concept. item Annunciationis B. V. M. de eadem SS. Virgine. 210.
- Festo S. Thomæ Ap. De inferno: veluti pœna obstinatæ incredulitatis, nam increduli non erunt *beati*; sed qui non crediderit, condemnabitur. 73.

Festo Nativitatis Domini. De imitatione Christi.	Fol. 136.
Dominica 1. Quadragesimæ. De pretio Animæ.	1.
Dom. 2. Quad. De cœlesti mercede.	220.
Dom. 3. Quad. <i>Assumit secum septem alios spiritus nequio- res se, & ingressi habitant ibi. &c.</i> De peccato mortali.	27.
Dom. 4. Quad. De charita- te proximi.	155.
Dom. 5. Quad. De morte.	42.
Dom. Palmarum, vel infra Hebdomadam sanctam. De Passione Domini.	175.
Dominica Resurrectionis, & sequentibus duabus Feriis. De Redemptionis benefi- cio.	192.

KRISTIANSKE RESNIZE
SKUS
PREMISHLUVANJE
PRIED NEŠHENE,

Pervu premishlivanje,
Od vriednosti zhloveshke dushe.

Quid prodest homini, si mundum
universum lucretur, animæ vero suæ
detrimentum patiatur? *Matth. 16.*

*Kai pomaga zhloveku, dabi li ziel
sviet sadobiu, na svojei dusbi bi pak
shkodo terpen?*

☆ Ker je Martha ta poboshna gospodina
☆ Christusa v' svojo hisho sa gosta gor
☆ vsela, je nje sestra Maria h' Christusovem

nogam dol sedla, inu njegovo boshjo besiedo poslušala. Martha se pomuja Christusu lepu postrezhi, inu rezhe k'njemu: Gospud, al tebi ni k'fkerbi, da moja sestra mene samo pusti strezhi, inu se pomujati? satu rezi njei, da meni pomaga. Christus pak je odgovoriu: Martha, Martha ti si fkerbna, inu si persadielash sa veliku rezhi deli. Sai je le enu samu potrebnu.

Poboshni Christiani! Martha per svojem deli je ena poduba enega zhloveka, katiri se veliku na zhafsne rezhi pomuja: Maria pak per poslušhanju Christusove besiede je ena poduba enega zhloveka, katiri se na duhoune rezhi sa svoje svelizhanje pomuja. Da mi li vezh zhafsa muremo dati posvetnem opravilem savolo nafhega stana, imamo mi vunder tudi na duhoune rezhi kar nemarni biti; dokler to duhounu pomujanje te Marie je Christusu bol dopadlu, kaker to posvetnu pomujanje te Marthe, da je li ona fkus letu samemu Christusu striegla. Ja Christus je Martho sa volo prevelike fkerblivosti na posvetne rezhi posvariu, inu reku: *le enu samu je potrebnu*. Kai tiste? tu, kar je Maria storila; to ofkerblenje svoje dushe, inu svoiga svelizhanja.

P. Ch. vsemite si k'misli, kaker dabi Christus k'vsakemu med vami sdai reku: *porro unum est necessarium*, ti se taku fkerblivu pomujash na letu, al na hune posvetnu,

nu, pak le enu samu je pred vsem to nar potrebneishe, da ti svesteishi sa tvojo dusho skerbish. Na kai saeno visho? kaker Maria, skus poslufhanje boshje besiede, skus premishlvanje boshjih rezhi, inu navukou, slasti per teh duhouneh opravileh, katiri opravile, kaker prizhujajo sveti moshi, ja sami Rimski Papeshi, so ena najpridneishi perpomuzh k' svelizhanju nashe dushe. *Quid enim prodest homini, &c.* Kai sizer pomaga zhloveku, da bi liziel sviet sadobiu, kader bi na svojej dushi shkodo terpeu? O Christiani! aku bi mi to vriednost, to dragust nashe dushe prav sposnali, koliku vezh bi mi sa tisto skerbeli! Da bomo letu sai naprei bulshi dopounili, slasti skus lete premishle, ozhem vam sdai pried pernesti 1. Kaku veliku vriedna je zhloveshka dusha sama na sebi. 2. Kaku visoku zhloveshko dusho sam Bug, inu pekleniski sourashnik shtima. 3. Kaku bi mi meli nashe dushe shtimati, inu oskerbeti.

Pervi odstavik.

Dobru si ti, kerfhanška dusha, k' serzu vse mi te she pried pernefhene besiede Christusa nashega Gospuda: kai pomaga zhloveku, da bi on li ziel sviet sadobiu, al pod se perpraviu, na svojej dushi bi pak shkodo terpeu, inu toisto sgubiu? Je tai

zhloveshka dusha vezh vriedna, kaker ziel sviet. Te sviet ima ja v' sebi telkai pred ozhmi teh ludi visoku shtimaneh, liepeh, inu dopadliveh, telkai pridneh, inu drageh rezhi: telkai sakladou (al shazou) inu bogastva! - - Vunder ena dusha je she veliku vezh vriedna. Sakai! Doklied je ena boshja poduba, doklied je nevmerliiva, inu k' enemu vezhnemu svelizhanju stvarjena, doklied je ko ena sama v' enem zhloveki. Ena poduba boshja je ta dusha nikar is ene persti, al is ene druge semelfke rezhi storjena, temuzh je en zhisten, golu duh, kari-ri je veliku vezh shtimanja vrieden, kaker vse posemelfke rezhi. Lete duh nima ko shiulenje, kaker sverine, temuzh ima spomin, pamet, inu volo kaker Angelzi; inu skus te tri rezhi je dusha podobna samemu Bogu, presvetei Troizi. - - O Gospud Bug, inu Stvarnik! kaku lepu, inu obiunu si ti zhloveshko, ja tudi mojo dusho obdaruvau, *Quid est homo*, murem jes s' Davidam h' tebi hualeshnu sdihuvati, kai je zhlovek, od kod je tu saflushiu, da ga ti taku povishafh! Ti ga ni si veliku niskelshi, kaker Angelze, postaviu, *gloria, & honore coronasti eum*, ti si ga s' visokustjo, inu zhastjo kronau, inu njega zhes dele tvojeh rok postaviu, kaker enega gospodarja: ti si vse njemu podvergu', sonze, miesenz, sviesde, ja vse, kar je na svieti, si ti zhloveku k' slushbi, h' pridu,

inu

inu k' vshiulanju stvariu, zhloveshko dusho kaker eno Kralizo zhes vse posemelske rezhi postaviu.

Leta da li velika, je vunder le ena zhafsna visokust te dushe. Bug je pak tvojo dusho, o zhlovek k' enei vezhnei visokusti povsigniu skus tu, da je jo nevmerlivo, al smerti nikar podversheno sturiu, inu k' svojej boshjei, naivriedneishhei flushbi stvariu, da bi ona po vriednem dopounenju ene taku visoke flushbe pruti svoimu Stvarniku enobart mela na vekoma, na vekoma v' nebeseh nikar ko svelizhana shiveti, temuzh tudi s' Bogam kraluvati, inu se resveseliti. Kai bi tebi meu vezhega, al bulshega tvoi Stvarnik dodeliti, o Christianka dusha! . . . Sposnai tai obiuneishi, tvojo vriednost, inu vezh shtimai tvojo nevmerlivo, po boshjei podubi k' vezhnemu svelizhanju stvarjeno drago dusho!

Povei mi, pak, moi Christian! koliku imash ti dush? oh! koliku! . . . eno samo. Kar je vsheuzhneishi, je tudi drageishi. Zhe bi ti le enu samu oku meu, bi ti tiste she vezh shtimau, inu obvariu. En Kralje od enega Rimskega Papesha sheliu, da bi on meu eno grieshno, krivizhno riezsh storiti. Papesh je pak Kralu lete odgovor dau: zhe bi jes dvie dushi meu, taku bi eno sa tvojo deli, tebi k' dopadenju o Kral, mogu savrezhi; kir pak jes ko eno samo dusho i-

mam, ti ne morešh sheliti, da bi leto samo fokus tisto grieshno riez h meu sgubiti. Ti o Christian, imash ja tudi ko eno samo dus ho: leto al ti ofkerbish inu obranish, si ti na vekoma frezhen inu svelizhan: leto al ti sgubish, si na vekoma tudi pogublen - - Sguba te dushe je sguba vez h rezhi, vsega dobrega, ena takešhna sguba, katira se ne more dostaviti na vekoma. - -

Nashe lastne rezhi mi ludi bols a vried imamo, inu vez h obvarjemo. Kai pak imate, kar bi vez h vashe, vez h vam lastnu bilu, kaker dus ha? Ona je en diel (ali tal) ja te narvriedneish diel vashega bitja; taku ja vas nar bol dotekne. Tvoja dus ha, o Christian! pak tudi Bogu došhlishi; on jo bode enkrat od tebe tirjau (ali fodrau) inu nasai sheliu. Bug ozhe, da bi ti meu njemu toisto v'nebesse vpraviti. - -s Oh, ker bi ti jo sgubiu, kaku bi tvoimu Svarniku inu vezhemu sodniku sa njo odgovor dajau? *Quam dabit homo commutationem pro anima sua? kai bode, bara Christus, kai bode koli zhlovek sa svojo dus ho dau inu verniu?* Nizh posvetnega ni telkai vriednu. - - Ampak kai bode koli zhlovek imeu, kader on dus ho sgubi? - - *Quid prodest homini &c.* Kai pomaga zhloveku vse to druge, da bi li ziel sviet sadobiu, ker bi on svoje dushe sgu bo sturiu? O sa resnizo predraga zhloveshka dus ha! ti si dobru vriedna, da se veliku shtimash, inu svestu obvarješh. - -

Drugi Odstavik.

Zhe ti moi Christian! to vriednost inu dragust tvoje dushe is nje lastne visokusti she kar dosti ne sposnash, taku pomishlui, kaku visoku jo sam Bug nje Stvarnik inu Odreshenik shtima. *Sic enim DEus dilexit mundum, J̄oa. 3.* prizhuje sama vezhna refniza, *ut Filium suum unigenitum daret: taku je Bug te sviet sa lubu meu, da je svoiga edinorojenega Sina dau.* Zhloveshke dushe so ja, katire je Bug taku sa lubu imeu, da je sa nje svoiga edinega, lubesnivega Sina dau. *Qui etiam proprio Filio suo non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum. Rom. 8.* Bug, kaker ozhitnu rezhe S. Paul, Bug samemu svoimu Sinu ni sanesu, temuzh je tistega sa nafs vse, tuje sa nafhe dushe k'smerti sem dau; kaker da bi Gospudu Bogu nafhe dushe skori taku lubbe, inu vriedne bile, kaker to dragu shiulenje svoiga edniga boshjega Sina. - -

Ampak, kershanska dusha, oberni le tvoje ozhi na tvoiga vsmilenega Svelizharja, inu pomisli, kaku visoku je on tebe shtimau, kai je sa te sturiu? O milostlivi Svelizhar Christus JEsus! sakai si ti is nebes, is kraja vsega vesella na te riuni sviet pri shu? sakai si ti zhloveshko naturo, inu shnojo v' red vse rive, telkai teshau inu muje v' prediganju inu podvuzhenju na se vseu? sakai

si ti telkai dobreh del inu zhudeshou sturiu? *Ego veni*, pravi tvoji Svelizhar, *ut vitam habeant*, Jes sim prishu, da bi zhloveshke dushe duhounu shiulenje imele. -- Sakai si ti vsmileni Svelizhar, zhes tu telkai sanizhuvanja, telkai martre inu britkusti otu terpeti? -- Sakai si ti telkai tvoje nedoushne kriji preliu, sakai si tvoje telu, tvojo drago dushe sam v' eno prebritko smert tega kirsha isdau? Sakai si ti po tvojei smerti svete Sakramete inu druge duhoune perpomuzhi noter postaviu? *Ut vitam habeant, & abundantius habeant, Jea. 10.* Da bi zhloveshke dushe vezhnu shiulenje she obineifhi, s' eno vezho zhashtjo inu s' vezhem vesellam v' nebeseh imele sadobiti, inu na vekoma vshiulati.

Telkai muje, telkai terplenja, telkai prelite kriji, ja vsa tega, kar ste shlifhali, je Christus, vezhna modrust, zhloveshko dushe dobru vriedno shtimau. -- O kaku bi mela tvoja dusha od tebe samega, o zhlovek, nikar taku vriedna se shtimati? Al ti ni si kaker en nepoboshen tat inu resboinik, kaker ti Christusu tvoimu Gospudu eno taku vriedno, taku dragu shtimano riez odtergash, kader ti tvojo drago dushe skus griehe pustish v' pogublenje pasti, inu jo hudi-zhu poddash! -- Ah pomisli, kar ti storish. Shlifhi! -- Jesus tvoji Svelizhar she v' jafelzah she kaker enu dietepo tvo-

jem

jem svelizhanju sdihuje! - - JEsus na kri-
shu je shein po svelizhanju tvoje dushe. - -
Oglei inu povanzhai njegove s' nja rumeno
krijo pokroplene stopine, katire je on na
semli sa volo tvoje dushe sturiu. - - Oglei
njegove svete globoke rane, njegove s'shreb-
lami skuspehnjene roke inu noge. - - Nje-
govo s' ternjam kronano glavo, njegovu
s' ranemi zielu obdanu telu. - - Is vsa tega
sposnai, kaku draga je tvoja dusha; sakai
leta je ta dragust inu vriednost, katira je sa
tvojo dusho bila dana. - - *Empti enim estis
pretio magno. - - Scientes, quod non cor-
ruptibilibus auro, & argento redempti es-
tis. - - Sed pretioso sanguine quasi agni im-
maculati Christi. Sakai vi ste dragu odku-
pleni. 1. Cor. 6. Vi imate vedeti, da ni ste
s' enem strohlivem slatam, ali srebram od-
resheni, temuzh s' drago krijo Christusa,
kaker enega nedoushnega, inu neomadeshe-
nega Jagneta. 1. Pet. 1.*

Kai pak? al bi peklenški sourashnik
sam zhloves' hke dushe imeu visoku shtima-
ti? Ni drugazhi, moi Christian! Sveti A-
postel Peter pravi: *Vash supernik, hudizh
okul hodi, kaker en erjevezh leu, inu jishe,
koga bi posheru. 1. Pet. 5.* On namrezh se
pomuja, inu gleda, kei bi eno dusho v' griehe
sapelau, inu pod svojo oblast dobiu.

Pomisli skus kai sa ene galufie, skus kai
sa ene mozhne skus' hnjave vu vsakem zhasu,

po vseh krajah peklenški sourashnik skus se samega, skus druge hude duhe, skus hudobne ludi, kiri pohuishanje delajo, se pomuja, da le eno dusho dobi, inu v' pogubljenje perpravi! -- Al ni Satan, ker je samega Christusa skushuvau, vse kralestve zielega svieta, inu vse njih bogastvu oblubiu dati! -- sakai? Da bi le skus en grieh tega malikovanja eno dusho sadobiu? -- Kai ima peklenz dobizhka, inu prida, kader on eno dusho sapela? obenega. -- Sakai pak on dushe taku mozhnu jifhe? satu kir on sposna, kaku draga je dusha sama na sebi, kir on vie, kaku visoku tisto Bug shtima; inu eno taku drago, taku visoko shtimano riez, to dusho, ozhe on Gospudu Bogu, is lourashtva pruti njemu odvseti; kir on vidi, h' kai sa enei velikei zhasi, h' kai sa enemu velikemu plazhilu inu veselu zhloveshka dusha enobart v' nebeseh ima povsignjena inu povishana biti; letu on tistei ozhe is nevoshlivoosti odtergati. *Ena framota je tai, nam pravi S. Salvian, da vi vashe dushe taku malu shtimate, katre vunder sam peklenshki sourashnik sa taku drage dershi. --*

Tretki Odstavik.

Kaku titai, o Christian! tvojo drago dusho shtimash! Jes ozhem tebi perkasati, haku bi ti tisto slasti per letem premishlu-

shlujanju Christianshkeh Resniz imeu shti-
 mati. Ti imash v' enem zieleu leti tristu
 pet nu shefred dni, vu vlakem dnu inu no-
 zhi 24. ur: lete ti nar te vezhi diel dash inu
 oberesh sa zhalsne, polvetne rezhi, inu sa
 tvoje telu. Al bi tai tvoja draga dusha ne
 mela telkai vriedna biti, da bi ti njei per
 teh sveteu premishleh od telkai dni zie-
 lega leta letri, ali shtiri dni, ja vsaki den le
 ene dvie uri dau, inu tistei, ja tebi samemu
 k' vezhnemu pridu oberniu? -- Tigledash,
 da vsaki den tvoje telu s' jedjo, s' pitjam,
 so spanjam inu s' drugemi rezhmi ofkerbish:
 al bi tvoja draga dusha ne mela telkai vried-
 na biti, da njei le skus ene kratke dni s' po-
 boshnem premishlujanjam ene duhoune jed-
 be (ali shpishe), osdrave inu svete perpo-
 muzhi dodelish? -- *Nonne anima plus est,*
quam esca? pravi Christus, *al dusha ni vezh*
vriedna, kaker ena jedba, ali telu? -- Ti
 rad inu volen gresh k' enemu gostuvanju,
 per katirem ti sabstoin dobru moresh jesti
 inu piti; ti rad skus enkatire ure per enei
 misi sedeozh ostanesh, kir se tvoi shivot,
 tvoje telu resveseli inu pita. -- Pridi tai
 tudi radovolen k' letemu premishlujanju,
 katiru je kaker enu duhounu pogostovanje,
 kir se tvojei dushi duhoune, narsdravei-
 shi jedbe k' vshiulanju sabstoin priediposta-
 vijo, inu rad ostani kai eno uro per tei du-
 hounei misi, per katirei se tvoja dusha mo-
 re nasititi, inu v' brumnosti poterditi. --

Kader tvoje telu kako rano dobi, af bounu postane, hitru jifhesf osdravezhe perpomuzhi, da tiftu osdravifh; ja ti osdrave poprei vsemesh, da zhes tvoje telu naprei bolesen ne pride. Vidifh, lete premifhle so te narbulshi perpomuzhi sa rane inu bolesni tvoje dushe, pruti griesfnem inu hudobnem navadam. Tvoja draga dusfa je ja dobru vriedna, da ti se marliu, skashef, inu njei lete mozhne osdravile perpravifh, da taista se od grieshou, zhe bi kakeshneh doushna bila, tudi od grieshneh navad popouneifhi ozhisti, inu naprei pred tiftemi svesteifhi obvarjena ostane.

Ja tudi tvojei shivini, ti, o zhlovek, h'pomuzhi pridefsh, kader tistei kai menka, inu gledafsh, da se dobru redi inu ofkerbi. Pade keda dol enu govedu, pravi S. Bernard, inu tiftemu, al samu nemore, ludi gor pomagajo. Pade pak dusfa v'en griesh, skori obeden njei gor nepomaga, she tifti nikar, katiremu je ona lastna, katiri je jo nehau v'griesh pasti. - - - Moi Christian! morebiti da tvoja dusfa v'ennem smertnem grieshu, v'enei hudei navadi inu grieshnei perloshnosti lesfi? - - - Skus leto dobro perpomuzh duhounega premishlvanja samorefsh tistei gor pomagati, kaker so tu vezh drugi she skusili. Kader bi ti mogu tvojo shivino na eno lepo, dobro pasfo sabstoin gnati, bi jo ti ja gnau. - -

Vidish, letu svetu pomishlivanje je ena posebnu dobra duhouna pasha sa tvojo dusho, -- letaje ja dobru vriedna, da njei eno taku dobro pasho vofhish, inu dodelish, -- priditai, inu nasiti tvojo dusho.

Enkrat je en shlahten mladenzh profiu gorvset biti v' en teshek Minihki stan. Te vis hi po tem, ker je ga ogledu, pravi k' njemu: tvoje shelenje inu profhnja je hvale vriedna, ampak nash stan je sa te preoister inu teshek. Mladenzh ni drugega odgovonu, kaker letu: Visoku vriedni duhouni ozha, jes ozhem svelizhan biti. Na tu pravi te Vishi, kaku ti ozheshe vse na svieti sapustiti, inu tukai v' enem velikem teshkem ubofhtvi shiveti? Mladenzh rezhe: jes pezh ozhem svelizhan biti. Te Vishi njemu naprei resloshi te teshki post, to oistru kafhtiganje tega telelsa, te douge molitve, duhounu premishlivanje, inu druge teshave tistega stana, katire bi meu prestati. Mladenzh je pak na vse tu odgovoriu: jes ozhem mojo dusho oskerbeti inu svelizhan biti, meni s' boshjo pomuzhjo nizh ne bode preteshku.

Moi Christian! Keda ti taku veliku molish, inu taku svestu premishlujesh duhounerezhi! Keda ti sa tvojo dusho teskai storish, koliker en Kloshterski duhounik? Bug tudi od tebe telkai ne sheli: on vunder ima dopadenje inu shelenje, da ti skus lete dni kakeshne ure tvojei dushi dash, inu kai vezh

vezh duhounega sahlilish. Zhe jete bile-
 ru teshku, o pomisli, koliku vezh, koli-
 kuteshega ti sa volo posvetneh, kai malega
 vriedneh rezhi storish inu prestojish; tvoja
 draga dusha jeja tudi ene vezhi muje do-
 bru vriedna, tija nar bol sa se delash, kader
 sa tvojo dusho kai storish. - - Tiimash ve-
 deti, da bres tvoje muje, bres tvoiga per-
 djanja Bug ne ozhe tvojo dusho svelizhano
 storiti: Bug tebi sdai perloshnost dode-
 li, tvojo dusho svesteif hi oskerbeti, ne
 samudi eno taku lepo perloshnost. *Quid
 enim prodest &c.*

Tebi pak, o moi Stvarnik inu vsmi-
 leni Odreshenik, kiri si ti meni eno taku
 drago, po tvojei boshjei podubi storjeno:
 nevmerlivo, k' vezhnemu svelizhanju stvar-
 jeno dusho dodeliu; kiri si ti moja dusho
 taku visoku shtimau, da si tvoje shiulenje
 inu kri, tvoje telu inu dusho skus veliku
 terplenje, skus smert tega krisha sa njo dau,
 tebi se jes is zielega serza ponishnu sahva-
 lim sa en taku velik dar, kaker je moja du-
 sha, ti stori, da jo jes tudi prau shimam
 inu oskerbim. - - Ja - - jes ozhem sa leto
 moja taku drago dusho eno posebno mar-
 livost skasati. - - Dodeli, o JEsus! meni
 h'temu tvojo mozno gnado: resvieti mo-
 jo pamet, nagni moja volo h' pridnei-
 shemu oskerblenju moje dushe, h' pove-
 zhanju tvoje boshje zhasti, - - O Maria

ti vsmilena Divizhna Mati Boshja, ti tudi sa nashe dushe skus tvojo proshnjo skerb imei. -- Vsi sveti Angelzi Varihi, pomai-te nam skus proshnje inu obvarjenje nashe dushe k'vezhnemu svelizhanju perpravi-ti, Amen.

Drugu Premishluvanje,
Od konza, h' katiremu je zhlovek
stvarjen.

In gloriam meam creavi eum. *Isa. 43.*

K' mojej zbasti sim jes njega stvariu.

To pervu Premishluvanje nam S. Ignazius pried postavi od konza, h' katiremu je zhlovek od Boga stvarjen. Poprei si imamo k'misli vseti, kaker da bi vidili, kaku Bug nebeshki is ene semle eno zhloveshko podubo stori, tistei eno nevermlivo dusho inu shiuljenje dodeli, inu da tisti je te prvi zhlovek Adam.

Sdai pak prosimo Boga inu rezhimo: O Bug nebeshki, nash Stvarnik inu Gospud! jes sim tvoja stvar, jes se tebi s'ponishnem serzam sahvalim, da si ti mene pred telkar
dru-

drugemi ludmi is nizm stvari. O moi mi
lostlivi Bug, vshlishi to ponishnu sdihu
vanje inu profhnjo tvoje dali nevriedne stva
ri, inu dai, da per letem premishluvanju
moi konz inu mojo doushnust pruti tebi,
sakajsi ti me stvari, prau sposnam. *Ozha
nash. Zheshe nas si Maria.*

Pervi odstavik.

Pabarai, Kerf hanska dusho s' Sv. Augu
stinam, pobarai sama sebe : Sakaj
mene Bug stvari ? Sakaj sim na svieti, sa
kaj sim en zhlovek ? Sashlishi te odgovor
od Preroka Isaia : *In gloriam meam creatu
eum*, pravi Gospud Bug, *Jes sim njega*, tu
je, zhloveka stvari k' mojej zhasti inu slu
shbi. *Jes sim tebe stvari*, pravi Bug, *ti
si moi hlapez, ne posabi na me.* Je tai te
konz, h' katiremu je mene Bug stvari, da
bi meu biti en boshji hlapez inu slushau
nik : je tai en postavik, al artikel te vere,
da sim jes satu stvarjen, dabi meu Bogu slu
shiti, - - Jes ni sim tai satu na svieti, da bi
meu kaker nepametna shivina, jesti, piti,
spati, inu mefsne nasladnosti al lushti vshiu
lati. Jes nisim tai en zhlovek postau, da
bi meu zhes druge prevsetnu le povishati,
da bi meu druge stvari le k' moimu vesel
lujanju nuzati. Da bi meu ko sa zhafsne
rezhi skerbeti, ko posvetnem Gospodar
jam, katiri s' meno vred bojo vmerli inu
sogn.

sognjili, flushiti; temuzh dabi meu temu narvishemu Gospudu Bogu, katiremu vsi Angelzi inu svoleni flushijo, pred vsem drugemi pravo flushbo skasati.

Ah moja Christianska dusha! glei inu pomishlui, kaku visok, kaku vrieden inu svet je te konz, h' katiremu je tebe Ozha nebeshki stvariu. Ti poshtujesh inu veliku shtimash tiste, katire je en vmerliu zhlovek, en posveten shlahten Gospud, en Kral v' svojo flushbo gorvseu: shtimaitudi visoku te konz tvoiga stvarjenja, skus katire je tebe te Gospud vseh gospudou, vsegamogozhni Bug inu Stvarnik v' svojo narshlahtneishi flushbo gorvseu. Vsigni tai tvoje serze inu glasn s' enem Sv. Augustinam gori h' tvoimu Stvarniku inu rezi: jes sposnam, o moi Stvarnik, s' hvaleshnem serzam, da sim jes telu, dusho, spomin, pamet, pozhutke, vse, kar imam, od tvoje vezhne dobrute prejeu. -- Zhes tu o Bug, ti meni nisi ko vse tu dau, temuzh ti si mene na to visho stvariu inu porednau, da jes tvojo boshjo podubo na sebi nosim, da bi meu tvojo zhast povezhati, inu drugem stvarim osnanuvati. -- O sveti Angelzi inu svelizhani Duhi, pomaite meni nashemu Stvarniku doushno inu vriedno hvalo pernesti! -- O moi Stvarnik inu Gospud! kai bi jes meu tebi poverniti sa vse, kar si ti meni dobrega dedeliu? -- Moi

Jesik ne samore dosti srezhi to sahvalo, katiro jes tebi doperneſti ſhelim. Poſluſhai tai, o moi Bug, te glaſs moiga hvaleſhnega ſerza, inu da jes li ne samorem vſe srezhi, kar tvoja dobruta ſafluſhi, ſhelim vunder telkai hvale priedperneſti, koliker koli moja ſlabuſt ſamore. Obdershi inu ohrani mene ſhe naprei v'tvojei ſvetei fluſhbi, o Bug, inu ne perpuſti, da bi jes ſkus grieħ ſe od tvoje fluſhbe odverniu, inu na meni eno boſhjo ſtvar pogubiu. Ne ſavershi to delu tvojeħ rok: poglei na tvoje ſvete rane, na kãtireħ ſi ti mene ſasnaminuvau. - - Ti ſi moi Stvarnik, ſtvari v'meni enu zhiſtu ſerze: ti ſi moje ſhiu-lenje, oſhivi ſpet ſkus tvojo gnado mojo duſho: ti ſi moi ſazhetik inu moi konz, viſhai inu pelai mene h'tebi. - -

Bogu fluſhiti je tvoi te narpervi, pak ni ko tvoi ſami konz, o kerſhanski zhlovek, Goſpud Bug bi tebe mogu k' ſvojei fluſhbi ſtvariti bres vſega plazhila inu povernenja, Lete narviſhi Goſpodar bi tebe ja mogu taku ſtvariti, da bi ſe ti v'njegovei fluſhbi inu k'njegovei zhaſti meu ziel potroſhiti (alſzerati), kaker ena ſviezha zielu vkupſgori, inu ſe potroſhi zhloveku k'fluſhbi, taku da bi ti po vezh lieteħ, kãtire bi v'boſhjei fluſhbi doperneſu, ſpet enu golu nizh gratau, kar ſi prei biu. - - Ja ſhe tu bi tebi k'enei velikei zhaſti bilu, da
bi

bi ti tistemu h'zhaſti inu k' flushbi ſe biu offrau, katiri je tebi tvoje bitje inu shiu-
lenje dau. Ampak, o nesrezhliva dobruta!
tvoi dobrutlivi Bug ozhe tebi tvojo flush-
bo pruti njemu poplazhati, tebe svelizha-
nega ſtoriti, ja on ozhe ſam tvoje plazhilu
biti. *Jes, je Bug reku k' Abrahamu, jes
ozhem ſam tvoje preveliku plazhilu biti.*
Kai je tu, o predobrutlivi Stvarnik, ti bo-
deſh meni enobart ſam ſebe ſa enu preveli-
ku plazhilu dau! Al tvojei lubesni pruti
meni tu ni doſti, da ſi mene ſtvariu, kir
nizh niſim biu, da ſi mene ſa tvoiga flu-
shaunika gorvſeu? Al bi jes meu ſa tega
volo, kir ſim tvoj flushaunik, tudi enobart
ſa moje plazhilu en poſedar, en vſhiulauz
moiga Boga inu laſtnega Gospuda poſtati? --
Al ſo tai nebeſe, v' katireh ti moi Bug
prebivaſh, inu katire ti ſam k' enemu kra-
ju vlega veſella ſtorifh, tudi meni k' nada-
ruvanju inu h' poplazhi perpraulene. -- O
svolenu kraleſtvu, ſvetu nebeſhku meſtu
Jerusalem! h' tebi sdihuje, v' te ſheli no-
ter priti moja duſha. O da bi jes le ſhe ſa-
mogu tamkai v' tebi moiga vezhnega Kra-
la inu Stvarnika prau lubiti, hvaliti inu
zhaſtiti. Tebi, o moi Bug, ſe jes ſpet po-
niſhnu ſahvalim ſa en taku viſok inu zhaſt-
liu meni perpraulen krai inu konz! o da bi
jes ſhe mogu per tebi, moi Stvarnik, ve-
koma pozhivati! - -

Drugi Odstavik.

Tvoje sdihvanje, lubi Christian, je paboshnu, tvoje shele inu profshnje so svete inu pravizhne. Ampak premisli poprei pred tvojem Stvarnikam vle tvoje dopernefhene liete, al si je ti k' letemu konzu svestu, inu dobru opraviu. Ti si en zhlovek postau, da bi meü en boshji flushaunik biti. - - Misli sad na tvoje liete, v' katireh je tebi tvoja pamet sazhela pried svietiti, inu glei, al karlti tudi, kaker en Augustin, ne muresh sposnati inu povedati, da ti, she ko en mihen fant, si vunder she en velik griefhnik biu; da ti she ko ena dekelz si vunder she ena velika griefhniza bila. - - Ti imash dusho inu telu. V' tvojem telesi imash ti ozhesse, katire, dokler si ti en boshji flushaunik, al flushauniza, bi slasti mele na drugeh ludih k' boshjei hvali boshjo podubo povanzhati inu sposnati. Al pak ni so tvoje ozhi le vezh na nesramne rezhi gledale, na takefhne stvari inu podube, katire v' nezhistost sapelajo; na samere inu griehe tvoiga blishnega? - - Na tvojem telesi imash ushete, katire kaker enega boshjega flushaunika, al flushaunize, bi mele slasti rade boshjo bessiedo, navuk inu druge dobre rezhi posluhati. Kolikubarti so pak ti boshjo bessiedo po nemarnosti samudiu, po nevriednosti

vunpuftiu? Kolikubarti si ti le hudu obriekanje tvoiga blishnega, le nesframne klafarske besiede poslushau? - - V'tvojem telefsi imash ti uste inu jesik, katiri kaker enega boshjega flushaunika, al flushaunize biu meu Boga hvaliti, tvoiga blishnega pak h' pobulshanju, k' brumnofti napraulati. Kolikubarti je pak tvoi jesik skus kletve, sdajanje inu preklinenje, skus obriekanje, skus nepotrebne, ja krivizhne sapersege, skus fhkodlivu loganje, skus nesramnu klavanje le vezh Boga nepofhtuvau, inu shaliu, tvoimu blishnemu pak fhkodo, shalost inu pohuifhanje narediu? - - Na tvojem telefsi imash ti roke inu noge, katire kaker enega boshjega flushaunika, al flushaunize bi se mele k' dopounenju boshjeh sapoved, inu drugeh doushnust tvoiga stana fhkogati, inu nuzati. Kolikubarti si pak ti tiste h' prelomenju boshjeh sapoved, k' nesframnemu pofhlatanju, k' nevarnemu, griefhnemu hojenju h' tei al hunei perfhoni, k' jemlenju ptujega blaga, k' drugem griefhnem opravilam nuzau? - - Kaku malu keda si ti tvoje kolene s' eno pravo poboshnoftio pred Bogam tvojem Stvarnikam perkloniu, inu tvoje roke per molitvi povsigniu? - -

Na tvojei dufhi imash ti te spomin, inu dokliedert si en flushaunik, al flushauniza boshja, muresh ti s' leto mozhjo tvo-

je dushe sjutra, kader vstanesh, svezhira, kader spati gresh, inu druge mali podni na tvoiga Stvarnika spomeniti, tvoje misli, besiede inu djanje njemu goroffrati. -- Ti pak le od jutra do nozhi ko na posvetne rezhi mislish, na krivizhne dobizhike, na vishe, kaku bi ti tvoje hudobne, reframne shele dopouniu, kaku bi se ti mogu pruti temu, al hunemu maszhuvati, tu al hune blagu krivizhnu na se vpraviti. -- Ti imash na tvojei dushi to pamet. V' leti kaker en boshji flushaunik, al flushauniza muresh ti tvoiga Boga zhes vse rezhi shtimati; ti ga pak katirobart taku malu shtimash, da njemu eno kratko nasladnost (ali lusht) en mihen dobizhik, eno sanikarno stvar, katiro ti grieshno sa lubu imash, priedpostavish. -- V' tvojei dushi imash ti volo. Skus leto muzh tvoje dushe bi ti meu tvoiga Boga zhes vse rezhi sa lubu imeti; ti ga pak skus griehe le reshlish, inu sanizhujesh, ja po enei vishi sourashish: ti se njemu skus prelomenje njegoveh sapoved pruti postavish. --

O moi Christian! na takeshno visho ti tai nisi Bogu tvoimu Stvarniku prau slushiu? Al pak Bogu nisi prau flushiu, taku si se ti od tvoiga pravega konza odverniu, inu si saflushiu tvoi vezhni konz, Boga, inu nebese na vekoma sgubiti! --- Sdihui sdai, sdihui kershanška dusha h'tvoiu

mu Stvarniku, inu rezi: O moi Bug inu moi Stvarnik! kaku sliiep sim jes biu, da moi posliedni konz nisim prau sposnau, da po tistem nisim shiveu. O kaku jes sdai ogrivam, inu objokam leto mojo slepušt, katira je skus vezh liet moiga shiuljenja mene nefrezhnega storila! - - Tvoja gnada, inu boshja luzh, o moi Bug, samore mene is lete shkodlive temnote vunspraviti. - - Ne pusti letu sposnanje, katire ti meni doneš dodelish, ne pusti is moiga serza henjati: dai namrezh, da vselei sposnam, kai sim, inu sakai da sim: dai, da tebi prau slushim, inu tebe, o moi sazhetik inu vezhni konz, na vekoma vshivati! vrieden gratam. - -

Tretki odstavik.

Pomisli sdai, inu resjiskai tudi, o Christian, kai je tebi menkalu, da se nisi svesteishi pomujau tvoi posliedni konz dofezhi. O kai saena velika framoshlivošt, inu mozna grivinga bi mela tvoje serza, inu oblizhje obsuti? Tvoi predobrutlivi Bug tebi ni ko en taku visok konz, kaker je on sam, priedpostaviu; temuzh on je tebi tudi taku obiune perpomuzhi, katire tebi k'sadoblenju tvoiga konza morejo pomagati, podeliu, da vse, kar je sraven tebe na semli stvarjenu, tebi h'tistemu ima, inu

samore flushiti. Vse druge rezhi na svieti so stvarjene sa volo tega zhloveka. *Omnia enim vestra sunt*, 1. Cor. 3. prizhuje Sv. Apostel Paul, *vos autem Christi*. Vse rezhi so vashe, vi pak ste *Christusovi*. Bug je tebi ozhlovek, vse shivezhe inu neshivezhe stvari na semli podvergu; te elemente, shivino inu dujino, shitu, sadje inu vse, kar na semli rasti, dabi tebi melu k' flushbi, k' vshiuvanju, k' rejenju, k' osdraulenju, k' jedi inu pitju; te ludi, da bi meli tebi h' pomuzhi, k' lepemu predkladu (al exempelnu) biti, inu taku po vsei vishi tebi pomagati tvoji posliedni konz sadosezhi. Sraven tega je tebi Gospud Bug dau enega svetega Angelza variha, kiri tebe visha inu obvarje; dobre misli, inu noterdajanje, katire tebe resvieti, inu k' dobremu napeluje; svete Sakramente, katiri tebe na tvojei dushi spet osdravijo, inu poterdijo. Bug je tebi, ozhlovek, dau veliku drugoh posebneh gnad inu perpomuzh, da bi vse tebi melu k' sadoblenju tvoiga vezhnega konza pomagati. - -

Al si pak ti takefhne lepe perpomuzhi h' temu prau oberniu inu nuzau? Al ti nisi te duhoune perpomuzhi le sanizhuvau, boshjo besiedo le samudiu, dobru opomenenje inu noterdajanje le savergu, svete Sakramente skus nevriednu prejemenje le pogerdju! - - Kolikubarti si ti te od Bo-

ga tebi dane posvetne rezhi inu perpomuzhi, bodi enu blagu, le k'napuhu (al of-farti) to jed inu pitje le k'oshertnosti inu h'pianosti, shivino skus preklinenje le k'jesanju inu boshjemu reshaleju, to, al huno perfhono le h'pregriefhenju, k'dopou-nenju tvoiga hudega shelenja, druge stva-ri le k'shalenju tvoiga Stvarnika oberniu inu nuzau? Nai, da tvoja viest tebi govo-ri. - - Oh kai tebi tista drugega povie, ka-ker te besiede svetega pisma: *Mi smo shi-veli, kaker eni neumni otrozi*: Mi smo le-tu skori sa Boga derшали, kar je le ena k'na-fhei flushbi porednana stvar, dokler smo se na tisto grieshnu obesili. - - Jes sim tai biu tisti vinograd, katiri, doklier je on le duju grosdje, tu je, nevrieden sad hudeh del pernesu, bi meu resdert biti, inu k'enei pufhavi gratati. - - *Isai 5*. Pak vunder kar. Moi Bug inu Stvarnik je meni she do sdanje ure, morebiti do lete fliedne ure, sa-nesu, inu na moje pobuffhanje zhakau. Jes murem tai moje hvaleshnu ferze gorvsigniti, inu s'Kralam Davidam rezhi: O Gospud Bug! *Kai je she te zblovek, da te na njeza spomenesh. Psal. 8*. Kai sim jes, da si ti mene zhes te dele tvojeh rok, zhes druge stvari na semli povishau, da si ti ti-ste meni k'flushbi podvergu? - - O moi Bug! kader jes moja nemarnost v'tvojei boshjei flushbi, moja toshlivost v'dopou-

nenju, inu dofeshenju moiga fliednega konza pomiflim, taku jes sazhnem se tvoje sodbe veliku bati, inu pred tebo trepitati. Kader pak premiflim, da ti mene, da li eno taku nevriedno, nehvaleshno stvar, vunderfhe na svieti, inu v' shiulenju obdershifh, s' meno tudi poterplenje imash, da ti meni fhe nove gnade inu perpomuzhi h' pobulshanju dodelifh, taku jes verjemem, da ti od mene fhe en dober sad dobreh del dozhakafh, da se ti zhes me fhe ozhesh vsmiliti. -- Bodi tai temu taku, o milostlivi Ozha nebeshki, jes se tebi pohleunu sahvalim sa tvojo preveliko poterpefhli-voft, katiro si pruti meni skus moje dosdanju nevriednu shiuljenje imeu, inu jes ozhem tebi satu do moje smerti skus eno pravo pokuro, inu pobulshanje se hvaleshen fkasati. O moi Bug! mene griva vse taku sanikarnu samudenje tvoje flushbe; jes si priedvsemem, inu oblubim sa naprei, da ozhem tvojo sveto volo dopouniti, tebi svestu flushiti, vse stvarjenu, vse tvoje gnade inu perpomuzhi h' temu konzu, h' kati-remu si mene stvariu, oberniti inu nuza-ti! O moi Ozha nebeshki! poterdi me-ne skus tvojo mogozhnost, katira tudi is kamenou samore Abrahamove otroke stori-ti, tudi kamenitne serze omezhiti. Poglei na tvoiga lubesnivega Sina, katiri kaker en Srednik med meno, inu med tebo na kri-

shu sa me respet vifi : poglei , on , on te-
be , o Ozha nebeshki , sa me profi ; skus ,
inu savolo njega dodeli meni , da tebi
naprei svestu flushim , tebi famemu shivim ,
h' tebi enkrat pridem , inu per tebi na ve-
koma ostanem , Amen.

Tretku Premishluvanje , od smertnega grieha.

Scito, & vide, quia malum & a-
marum est reliquisse te Dominum DE-
um tuum. Jer. 2. 19.

*Ti imash sastopiti, inu viditi, da je
budu, inu britku, da si ti Gospuda tvoi-
ga Boga sapustiu.*

Mi smo v' fliednem premishluvanju sa-
dosti sastopili nash posliedni konz ,
h' katiremu smo stvarjeni ; namrezh dabi
Bogu flushili , inu svelizhani gratali . Od
tega konza nash odverne smertni grieh , skus
katiri mi Boga nashega Gospuda , inu nje-
govo flushbo sapustimo . Letu je pak nam
ludem te narvezhi slieg, ta narvezhi shkoda .
Satu, kaker nash Prerok Jeremiash opome-
ne :

ne: *Scito, & vide, quia malum &c.* I-
mashtisastopiti, inu viditi, moi zhlovek,
da je hudu, inu britku, da si ti Gospuda
tvoiga Boga sapustiu. Da se mi tai bode-
 mo taku velikega sliega, al hudega marli-
 veishhi varuvali, ozhemo premishluvati
Pervizh: Kai saena velika hudoba se snai-
 de v' enem smertnem griehu. *Drugizh*:
 Kai saena shkodлива riez h je smertni grieh.
Tretkizh: Kai bi mi meli per temu poseb-
 nu povanzhati. - -

Misli poprei per sebi, moi zhlovek,
 kaker da bi se ti pred boshjem oblizhjam
 skasau na to visho ozhitnega grieshnika
 v' Evangelii, zielus' griehami obdan, kate-
 ri se ne vupa le svoje ozhi gorvsigniti.
 Prosi Boga sa perpomuzh, inu rezi: Re-
 svieti mene, o vezhna luzh, o Gospud
 Bug! da jes tvojo visokust, mojo niskust,
 inu malovriednost, tudi to hudobo, inu
 shkodlivost smertnega grieha prau sposnam,
 da stanovitnu tebe lubim, vesh grieh pak
 sourashim. - -

Pervi odstavik.

Kdu si tai ti, katiri se podstopish s' grie-
 shenjam Boga reshaliti? Ti si biu e-
 nu golnu nizh, inu sdai si ti en burn zher-
 vizh te semle; po tem telehsi en prah, inu
 pepeu, inu bodesh spet en prah, inu pepeu,
 ena jedba (ali shpisha) teh zhervou gra-
 tau.

tau. Kai si ti sam pruti vsem narbogatei-
 them, narmozhneishem, narlepshem, nar-
 bol vuzhenem, narshlahtneishem inuvi-
 them ludem zielega svieta? pruti vsem ti-
 stim imash ja ko sa kai malega dershan biti.
 Kai si pak ti sam pruti vsem Angelzam, pru-
 ti svolenem nebeshkem duham, inu Svet-
 nikam? pruti tim si ja ti skori nizh, dokler
 pruti njim vsi veliku shtimani ludi so ko
 kai malega. Glej tai: *Vsi, bodi kaker*
visoku ozhesih shtimani ludi zielega svie-
tu, vsi Angelzi, inu Svetniki boshji so
pruti Bogu skori kaker nizh, Omnes gen-
tes quasi non sint, sic sunt coram eo, &
quasi nihilum, & inane reputata sunt ei, pra-
 vi Isaias Prerok. c. 40. Kai bi pak ti sam
 zhlovek meu pruti Bogu biti? pruti temu
 bres konza lepemu, bres konza sastopne-
 mu, bres konza dobrutlivemu, vsegamog-
 gozhnemu, vezhnemu Bogu! -- inu tine-
 vriedna stvar se podstopish enega takeshne-
 ga visokega Gospuda Stvarnika, inu Boga
 reshaliti, inu referditi. - -

Nai kai saeno visho pak ti tvoiga vezh-
 nega Boga reshalish? Skus to narvezhi
 hudobo, skus ene narhuishi samere: nam-
 rezh skus nehvaleshnost, nepckorshino,
 sanizhuvanje, inu grosovitnost. Kader
 bi kdu ero roko slomiu, al skus odsaka-
 nje sgubiu; ti bi pak njemu tisto roko sze-
 liu, inu teisti zhlovek bi na tu raunu s' ti-
 sto

sto roko tebi eno shlepernizo, al, mozhen potisk dau: - - al bi letu ne bilu ena velika nehvaleshnost? - -

Christian! ti si ja vse od tvoiga dobrutlivega Stvarnika sadobiu. Kader ti tai en smerten grieh storish, taku obernesht, inu nuzash te mozhi tvoje dushe inu telesta, tudi tvoje pozhutke, s'katiremi grieh dopernesesh, k'reshalenju tvoiga vezhnega dobrutnika, od katirega si ti tiste sadobiu - - Kai je leta saena velika nehvaleshnost? - - Ti sam od sebe nizeh ne samoresht: Bug kaker Stvarnik mure tebi to muzh kai storiti, povsod dodeliti, inu ohraniti. Kader ti grieh dielash, feti podstopish tvoiga Boga inu Gospuda po enei vishi kaker enega hlapza h' tvoimu pregrieshenju nastoriti, inu nuzati. - - Satu se sam Bug ikus Pre-roka potoshi rekozh: *Servire me fecisti in peccatis tuis*, If. 43. *Ti si sturiv, da sim jes tebi v' tvojih griehah mureu slushiti, ti si meni v' tvojih hudobiah mujo napraviv.* - - Kai saena grosna nehvaleshnost. - - Sraven tega, kader grieshish, taku pruti Bogu dopernesesh eno hudobno nepokorshino; ti se prevsetnu njegovei boshjei voli superpostavish: ti prelomish njegove svete sapovedi: - - ti sai s'djanjam rezhesht: *Non serviam, jes nozhem Bogu slushiti.* Ti ena stvar tvoimu Stvarniku, ti en nepriden hlapcz tvoimu narvezhemu Gospudu, ti en

nevrieden podloshnik tvoimu narvišhemu Kralu ne ozhešh pokorn biti! - - Kai je leta saena prevsetnost? Inu raunu skus eno tako prevsetnost ti Gospuda Boga sanizhujesh. Ti sanizhujesh njegovu svestu oblubljenje, kaker kir bi na tiste nizh nedershau: ti sanizhujesh njegovu obiunu poplazhanje, kaker da bi sa tiste nizh nerodiu, tiste ne sheliu enkrat dosezhi. Ti sanizhujesh njegovu oistru protenje, inu shtrafanje, kaker da bi se tistega nizh nebau. Ti Bogato narvezhi dobruto enei sanikarnei stvari, ja enei neuzhednei nafladnosti (al lushti) nasaipostavish. - - Kai je letu saenu prevsetnu sanizhuvanje? Inu ti vezhni vszegamogozhni Bug she poterplenje imash s'grieshnikam, slasti s'menovelikem grieshnikam, s'ennem taku prevsetnem sanizhuvauzam tvoje nedokonzhne boshje dobrute, modrusti, inu vszegamogozhnosti! - -

Ampak v' enem smertnem griehu je she ena druga vezhi hudoba, katira je na shivemu Sinu boshjemu to narhuišhi grosovitnost dopernefla. Smertni grieh je ja Christufu JEsusu telkai krisha inu terpljenja napraviau, njegovo sveto kri preliu, inu njegovu dragu shiuljenje njemu skus smert tega krisha odvseu. Grieshniki, koliker je na njih, slasti kader prevsetnu grieshijo, ja *Sina boshjegana novu krishajo: Rur-*
sum.

sum crucifigentes sibimetipsis Filium DEI
 pravi Sv. Paul Hebr. 6. to nedoushnu bosh-
 je Jagne oni krishajo. O kai je ta saena gro-
 sovitnost! She ni sadošti. Smertni grieh
 se skus svojo hudobo slasti zhes samega Bo-
 ga stegne. Sveti Bernard na leto visho
 govori: *Utinam voluntas propria nec in i-*
psum desaviret auctorem, &c. Serm. 3. de
Resur. Dom. O dabi lastna vola tega grie-
 shnika sai super samega svoiga Stvarnika
 grosovitnost ne dopernashala! Samega
 Boga bi en grieshnik, koliker je na njemu,
 skus svojo hudobno volo otu pokonzhati: sa-
 kai en grieshnik bi rad otu, dabi Bug sa
 njegove griehe nizh ne meu vedeti, al pak
 da bi tiste ne meu shtrafati, al pak da bi
 tiste ne mogu shtrafati: bi tai en griesh-
 nik, koliker je na njemu, rad meu, inu otu,
 po enei vishi, da bi Bug ne meu Bug biti,
 kir on, namrezh grieshnik, bi rad vidiu,
 inu sheli, da bi Bug ne meu dosti sastopen-
 ni dosti pravizhen, ni dosti mogozhen bi-
 ti. *Crudelis plane, & omnino execranda*
malitia, qua DEI potentiam, justitiam,
sapientiam perire desiderat; she tudi re-
 zhe Sv. Bernard: Sa resnizo ena grosovit-
 na, inu vsega preklinenja vriedna hudoba
 je v griehu, katira sheli, da bi boshja mo-
 drust, praviza, inu vsegamogozhnost me-
 la pokonzhana biti. -- Inu skus eno taku
 grosovitno hudobo siti, ozhlovek tvoiga
 pre-

predobrutlivega Boga reshaliu! - - skus enu taku velikufhnu reshalenje tvoiga narvishega Gospuda referdiu? - - Jes sposnam mojo krivizo, moje samere: oh! odpusti meni milostlivi Ozha nebesfki! - - - Nikoli vezh, nikoli tebe ne ozhem taku prevsetnu, taku mozhnu reshaliti. - - Enu sgrivanu serze Bug ne bode savergu. - - - Griefhnik, ampak spokorni, sgrivani grieshnik, savupai svestu odpuhanje tvoiga pregriehenja, naprei pak pobulshai tvoje shiuljenje. - -

Sdai mi ozhemo premishluvati, kai saena fhkodliva riez h je smertni grieh. Povsigni, kerfhanska dusha, tvoje misli pruti nebesam, inu pomisli, kai saeno progressno fhkodo je tamkai en sam smerten grieh narediu. Bug vie, kaku veliku je bilu tisteh Angelzou, katiri, da li te narlepshi, narshlahtneishhi boshje stvari, so skus grieh v'te narsporneishhe hudizhe bili prebernjeni, inu is nebes, is kraja vsega velsella inu svelizhanja versheni. - - Kdu je jih od tod vunvergu? - - te sizer naidobrutliveishhi Bug, - - sam njih Stvarnik: - - Sa zhes deli je jih savergu? sa volo enega samega le s'mislio dopernes henega grieha. - - Kam je jih savergu? - - oh kam! - - v'pekleniski oginj k'vezhnemu terplenju.

Kai fhkode je pak grieh na semli, slasti temu zhloveku pernesu? - - Grieh

je she te perve ludi Adama inu Evo is Pa-
radisha, is enega taku vesielega kraja na to
riuno semlo isgnau, njim boshjo serd, inu
preklinenje napravivu, njim taku veliku
krisha inu terplenja naloshiu. -- Ampak
kar ko njim, Adamu inu Evi, temuzh tu-
di nam vsem ludem je tisti sam porodni
grieh tudi takefhno shkodo naloshiu. Te
sviet je poun hudega, krisha inu terple-
nja, kaker je shoud, kuga, glad, bolies-
ni, pomorjenje, preganjanje, inu druge
nadleuge. -- Kdu je pak vse tu na sviet per-
pravivu? kdu drugi, kaker grieh. *Mise-
ros autem facit populos peccatum*, Prov. 14.
Grieh, pravi svetu pilmu, *grieh ludi ne-
srezhne stori, inu njim teshave naloshi.*

Kader enzhlovek svoje shiulenje sgu-
bi, je ja njemu ena velika shkoda. Koli-
ku millionou ludi od sazhetka tega svieta
do sdanje ure je skus shoud, kugo, glad,
oginj, vodo, skus resboinike, smertlive bo-
liesni, skus druge nesrezhe na eno grosovit-
no, britko visho pergodi, v' mladeh lietah
ob shiulenje prishlu? Kdu je pak slasti le-
tu napravivu? Te Grieh. *Peccatum in hunc
mundum intravit, & per peccatum mors.*
Rom. 5. *Grieh je na sviet prishu, inu
skus grieh ta smert*, pravi S. Paul, *Sti-
pendia enim peccati mors.* Rom. 6. *Topla-
zhilu*, tu je to poshtrafanje tega grieha je
smert: inu velikubarti ena nagla, strashna,
brit-

britka, Bug otu, kar navekoma nefrezhna smert. Eno takešno smert samore tudi tebi, o zhlovek, grieh napraviti. - - Al bi leta ne bila ena velika shkoda?

Ampak she eno veliku vezhi shkodo stori grieh tvojei dushi, o Christian. En sam smerten grieh tebi odvseme te dragi saklad (ali fhaz) boshje posvezhezhe gnade, katira je veliku vezh vriedna, kaker ziel sviet. Skus en smerten grieh tvoja dusha sgubi vse saflushenje, inu vezhnu plazhilo, kar bi ti enobart v'nebeseh sa volo dobreh deli meu vshivati; kaker en Prerok od tega ozhitnu prizhuje, kir pravi: *Si autem averterit se justus a justitia sua, & fecerit iniquitatem -- omnes justitiae ejus, quas fecerat, non recordabuntur.* Ezech. 18. Al se te pravizhni zhlovek od svoje pravize odverne, inu grieh stori, taku se vse njegove pravize, ali dobre dele ne bojo spomenile. O kaku smo shalofni, kader mi v' zhafsneh rezhih kai dragega sgubimo, ali lizer eno shkodo terpimo? Mi se tudi svestu varjemo, da se tu ne pergodi. Koliku vezh bi se meli varuvati, da skus grieh nashei bogei dushi, ja nam samem eno takešno shkodo ne napravimo, skus katiro se nam to dragu duhounu bogastvu odvseme.

Skus grieh pak ti, o zhlovek, she zhes tu sgubish to svojobodnost (ali frajost)

tvoje dushe. Kader ti en smerten grieh storish, se tvoja draga dusha sa eno sanikarno riez, kaker je ena grieshna nafladnost (ali lusht) en nevrieden dobizhik svoimu narhuishemu sourashniku, hudizhu preda, inu zhesda. - - Pred grieham si ti biu en boshji otrok, skus grieh pak postanesh en podvershen tega satana, inu aku bi ti v' griehu vmerv, si ti na vekoma pekleniskemu satanu podloshen, inu zhesdan, sgubish nebese, inu nimash od vezhnega, tebi sizer perpraulenega svelizhanja inu vesella nizhisser dozhakati. - -

Kar je pak ta narvezhi fhkoda, je tu, da grieh same nafhe dushe po duhounei vishi vmori. *Ta dusha, pravi svetu pismu, katira grieh stori, bode vmerla. Anima, qua peccaverit, ipsa morietur.* Ezech. 18. Kader se dusha od telesta odlozhi, rezhe S. Augustin, taku to telu mertvu ostane; kader se Bug sa volo grieha od dushe odlozhi, dusha tudi mertva ostane. Kai ima telu po tem, ker jo dusha sapusti, dozhakati? eno jamo, to pokopnizo, v' katiro se vershe. - - Kai ima dusha po tem, ker jo Bug sa volo grieha sapusti, dozhakati? te peku, to jamo vezhnega pogublenja. O ena strafhna fhkoda! - - Sai she ena sverina se fhkode varje, kader jo povanzha. Ena svir ja sama k' lovezam, ali pelsam ne tezhe, zhe le kolzhkai svanzha

zha (ali merka) da bi jo mogli vjeti, inu vmoriti. -- Ti pak, o zhlovek, katiremu je Bug pravo pamet dau, sam volnu h' tvoimu narhuischemu sourashniku, h' temu hudizhu skus pregrieshenje dohajash, da li viesh, da te on skus letu vjeme, tebi vse duhounu blagu odvseme, tvojo dusho pak po duhounei vishi vmori. Peklenski duh bi skus svojo zielo peklenško hudobo inu muzh tebi ne samogu eno taku grosno fhkodo storiti, kakefhno ti sam sebi skus en velik grieh storish. -- Vari setai, vari se smertnega grieha, inu ne bodi en taku fhkodliu sourashnik tvoje lastne boge dushe; sakai *katiri*, kaker pravi S pismu, *katiri grieh inu hudobo storijo, so sourashniki svoje dushe. Qui faciunt peccatum, & iniquitatem, hostes sunt anima sua. Tob. 12.*

Tretki odstavik.

Po tem, ker si ti, o Christian, to hudobo inu fhkodlivost smertnega grieha sadosti sposnau, premishlui sam per sebi she lete rezhi, katire so tudi gola resniza. *H' pervemu.* Jes raunu tudi morem v' en smerten grieh pasti: jes nisim ko en slab, temuzh tudi h' griehu nagnen zhlovek; tai jes tudi pred grieham, pred eno taku veliko fhkodo moje dushe nisim zielu obvarjen, inu seguren, al mene ti, o dubrutlivi Bug,

skus tvojo sveto gnado ne poterdisth, inu obvarjesh. -- Jes pak morebiti se she gordershim v' enei nevarnei perloshnosti, morebiti v' enei narblisneishi perloshnosti h' pregrieshenju, ali jes she sam v' take shno perloshnost sahajam. -- O kerfhanfka dufha! Bug sam tebe opomene, da, *katiri nevarnost*, tu je: nevarno perloshnost, *rad inu sa lubu ima, te bode v' tistei poginiu.* -- *Qui amat periculum, in illo peribit.* Eccli. 3. Angelzi v' nebeseh, nashi prvi stareishi v' Paradishi so grieshili: inu koliku poprei brumneh ludi je zhes enzhafs vu velike griehe padlu? -- Ne savupai na se, kerfhanfka dufha, prezh odverni grieshno perloshnost. -- Ja, jes si tu priedvsemem, (rezi v' tvojem serzi) jes ne ozhem vezh totai, v' tisto sumnjivo, nevarno hisho, h' tistem hudobnem tovarham, h' tistei pershoni jiti, kir sim she vezhbarti v' nevarnosti tega grieha biu, she vezhbarti v' grieh padu. O vsmileni Bug! stegni tvojo milostvo roko, inu riefhi mene od enega taku nevarnega stana. --

K drugemu. Jes sim morebiti dosehmau she s' grieham se obdoushi, moiga Boga morebiti she s' vezh smertnemi griehami reshaliu, inu skus tu pruti tistemu eno taku grosovitno hudobo dopernesu, kakker sim prei premishluvau! O Bug se vsmili! letu se je velikubarti prevsetnu sgodilu.

Ti si se pak ja tudi spovedau, inu spokoriu. - - Ampak sahlifhi to opomenenje modrega Mosha: *Ne bodi bres straha savolo odpushtenega grieha, inu ne nakladai en grieh na te drugi.* De propitiato peccato noli esse sine metu, neque adjicias peccatum super peccatum. Eccli. 5. Sakai zhlovek ne vie, al je on lubesni, ali pak jese boshje vrieden: so tudi besiede svetega pisma. Eccle. 9. Aku si se serzozhitnu, po tvojei samoshnosti spovedau, inu spokoriu, bodi odshalen, inu potroshtan, savupai na boshjo miloferdnost: ampak skashi tudi vrieden sad ene prave pokure skus svestu pobulshanje tvoiga shiuljenja.

H' tretkemu. Kai bi pak bilu, zhe bi jes she en smerten grieh na sebi imeu, katirega se she nisim prau spokoriu? - - O kaku mene vstraf hi enu taku britku spomenenje. - - O vsmileni JEsus! ker bi se kdu letih Christianou, mojeh poslusshauzou v'tem nesrezhnem stani smertnega she sadershanega grieha meu snaiti, vsmilenje ti skashi, vsmilenje! Skus tvojo predrago kri, katiro si na krishu sa grieshnike preliu, skus tvoje veliku terplenje, inu britko smert, skus proshnjo tvoje boshje Matere inu Divize Marie, jes tebe prosim, sanefsi she, inu ne pusti tvojo pravizhno ferd zhes enega taku nesrezhnega zhloveka priti; resvieti njegovo pamet, nagni njegovo vo-

lo, da on svoi nevarn, burn stan sposna, ogriva, inu staunu pobulsha. - - Ti pak o grieshnik (zhe bi kakeshen tukai v'pri-zhi biu) vsmili se zhes tvojo boga dushi-zo; resmisli dobru to strashno nevarnost tvoje dushe, v'katirei se ti snaidesh, aku ti sine kakeshen nespoviedan, nespokor-jen, velik grieh volnu na febi obdershish. She na tem mestu obudi eno popouno gri-vingo, inu terdnu priedvsetje, inu se bres odkladanja h'pravei pokuri oberni; sakai ti ne viesh, al od letega kraja sdrau i-nu shiu bodesh k'dumu prishu.

K' shtertemu she tu premisli. Bi se moglu pergoditi, da, ker bi jes spet v'en smerten grieh se volnu podau, bi jes morebiti po li tistem griehu taku mozhne gnade, inu zhas se prau spokoriti vezh ne sadobiu, inu bi taku na vekoma pogublen gratau, dokliedersim jes she poprei moiga Gospuda Boga s'telkai smertnemi grie-hami reshaliu. - -

Aku pak she li smertnega grieha, kar viem, nisim dopernesu, taku mene ja te pravizhni Bug po mojem pervem, inu samem naglaunem griehu more v'to vezhnu pogublenje savrezhi, kaker je telkai Angelzou, da so li bili njegove narshlahtneifhi stvari, inu tudi she enkatire ludi v'peku savergu. Sakai bi pak jes tai meu naprei en velik grieh storiti, inu skus tisti v'ne-

v' nevarnost vezhnega pogubljenja se postaviti? - -

V' letei misli, inu poboshnem priedjemanju se jes h' tebi obernem, o pravi-zhni, pak tudi milostlivi Bug! Dai, da se jes navuzhim v' tvojem strahu shiveti, kir se she nisim navuzhiu tebe prau sa lubu imeti. Tvoja nedokonzhna milost jes' meno nehvaleshnem, hudobnem grieshnikam taku dougu poterplenje imela, inu na mo-jo pokuro zhakala. Jes sim tista nevriedna stvar, kir sim jes tebe moiga narvishega Gospuda, narlubesniveishega dobrutnika, mojo to narvezhi dobruto skus nespodobno nehvaleshnost, nepokorshino, sani-zhuvanje, ja skus eno grosovitno hudobo telkaibarti reshaliu. - - Oh kaku mene sdai mozhnu griva is zielega serza! Kdu bo-de mojem ozhefsam dosti obiune souse dau, da bi mogu moje pregriehe inu hudobe vriednu objokati? O Bug te milosti, inu vsmilenja! katiri ti enu sgrivanu, spokor-nu serze ne savershesh, odpusti meni vse moje dopernefhene grieha. - - Raishhi o-zhem naprei vse terpeti, ja raishhi vmreti, kaker tebe moiga Boga, mojo to narvezhi vse lubesni naivriedneishhi dobruto s' enem velikem grieham reshaliti. Ko nikar vezh smertnega grieha, katiri je pruti tebi, o Bug! ena taku hudobna, mojej bogei dushi pak ena taku shkodliva riez; nikar vezh

mertnega grieha, nikoli! -- Ti moi Bug!
 tudi skus proshnjo tvoje boshje divizhne
 Matere Marie poterdi mene v' letem prid-
 nem, poboshnem priedvsetju, Amen.

Zhetertu Premishluvanje, od Smerti.

Statutum est hominibus semel mori,
Heb. 9. 27.

Ludem je postaulenu enobart vmreti.

V' slednem premishluvanju smo si mi,
 kaker savupam, terdnu priedvseli,
 smertnega grieha, kaker ene pruti Bogu ta-
 ku hudobne, nam pak taku shkodlive re-
 zhi, svestu se varuvati. Mi muremo pak na
 dobre perpomuzhi misliti, skus katire se
 svesteishi grieha varjemo. To narbulshi
 perpomuzh sa tu nam dodeli sveti Duh
 skus modrega Moshia, kir rezhe: *Vu vsesh
 tvojeh delah pomisli na tvoje posliedne re-
 zhi, inu ti navekoma ne bodesh greshiu.*
*In omnibus operibus tuis memorare novissi-
 ma tua, & in aeternum non peccabis.* Ec-
 cli. 7. 40. Po letem dobrem svituvanju o-
 zhemo mi tudi nashe posliedne rezhi, sla-
 sti

Si pak smert, sodbo, inu peku h' premishluvanju vseti. Sa sdai bodemo premishluvali *h' 1mu* To smert enega brumnega, bogabojezhega Christiana : *k' 2mu* To smert enega grieshnega, nespokornega zhloveka : *h' 3mu* Ozhemo pomisliti, kako bi se kai nam v' smertnei uri moglu goditi, dokler *vsem ludem*, inu taku tudi nam je od Boga *postaulenu enobart vmreti* : *Statutum est hominibus semel mori.*

Per tem premishluvanju si ti k' misli vsemi, kaker da bi ti v' prizhi biu per dveh vmirejozheh pershonah ; per posteli enega brumnega zhloveka, katiri je tudi od ljudi kaker en dober, bogabojezh Christian shtiman biu : inu per posteli enega grieshnega zhloveka, katirega shiuljenje je tudi pred ludmi grieshnu, inu hudobnu bilu.

Klizhi Boga na pomuzh, inu rezi : O vezhni Bug! Gospud tega shiuljenja, inu te smerti, dodeli meni to gnado, da jes sposnam, kaku huda je ta smert enega grieshnega, kaku dobra pak ta smert enega pravizhnega zhloveka, inu da se po tem pomujam, frezhnu, inu dobru vmreti. - -

Pervi odstavik.

Misli sam per sebi, moi Christian, kaker da bi ti s' meno prishu k' enemu nevarnu bounemu, sizer pak bogabojezhemu zhloveku. Jes kume v' jispo, inu k'nje-

govei posteli pridem, njega posdravim; on pak resveselen k' meni rezhe: Gospud Duhounik, jes sim she s' shelenjam na njih zhakau. Bug mene sdai ozhe od letega riu-nega shiulenja k' tebi poklizati, letu moje telu bode skori spet v' eno perst, inu pepeu prebernjenu, mojo nevmerlivo dus ho ozhem jes pak moimu Stvarniku svestu nasaidati. Jes njega baram: -- Al se ti volenu takefhnei boshjei voli, inu naredbi podvershefh? O rad, inu volen, pravi bounik. Bug je meni letu shiuljenje dau, sdai on jo meni spet vsemi, da meni enu bulfhi shiuljenje v' nebeseh dodeli: snidi se s' meno njegova sveta boshja volo. Al tebi (ga jes baram) te bolezhine tvoje boliesni ni lo pretefhke? Sa refnizo, pravi, jes pozhutim dosti velike teshave. -- Ampak moi vsmileni Svelizhar Kristus Jesus je v' shiuljenju, inu slasti v' svojej smerti na krishu sa me fhe vezh terpeu: -- s' njegovem terplenjam jes moje terplenje drushim; v' premishluvanju njegovega terpljenja jes odshalenje, inu trosht naidem, njemu vse, kar preterpim, goroffram sa moje griehe, s' katiremi sim njega reshaliu. -- Kaku pak (jes ga spet vprasham) al se ti smerti ne bojish? Jes se telkai ne bojim (meni bounik odgovori) jes sim v' mojem shiuljenju vezhbarti dobru pomisliu, da imam enobart vmreti; satu sim se s' boshjo

gnado pomujau taku shiveti, da bi mene smert ne mela neperpraulenega naiditi. Jes imam savupanje na boshjo milost, na saflushenje moiga Odreshenika JEsusa Christusa, tudi na profhnje S. Divize Marie, inu lubeh Svetnikou, da Bug mene na mojo sliedno uro ne bode sapustiu. - -

Na tu sam bounik sheli, inu profi so svetemi Sakramentami ofkerblen biti. O s'kai saenem volnem, inu ozhitnem ferzam, s' kai saeno veliko grivingo on spet se vseh svojeh griehou spovie! - - On vse ozhitnu profi sa odpuhanje, aku bi koga biu reshaliu. S' kai saeno veliko poboshnostjo on prejeme to svetu Riefhne Telu, kaker to posliedno popotnizo svoje dushe, inu tudi sveti posliedni olei. - -

Zhes tu, ker je she svoje zhafsne rezhi poraunau, inu v' porednost spraviu, dodeli on svojem otrokam k' sliednemu lepe navuke, inu ozhetni shegen, sraven katirega on vse te svoje Bogu svestu perporozhi. Otrozi med jokanjam kushnijo svoimu lubesnivemu ozhetu roke, njega profijo sa odpuhanje, kar so ga kai reshalili, se sahvalijo, da je jih taku Christiansku gorsrediu, inu taku lubesnivu ofkerbeu. - -

Po tem ozhe se te bounik ko samus' Bogam gordershati skus poboshne misli, inu sdihvanje: sheli od tega svieta odlozhen, inu v' nebeseh per Christusu biti; - - on tu

di v' kratkem jeme vmirati. -- Duhounik njemu priedmoli; bounik pak vse lepu v' serzi sa njem obudi, slasti te tri boshje zhednosti, popounu grivingo, inu drugu sdihuvanje; med napoklizanjem sveteh jumen JEsus, inu Maria pokoinu, inu poboshnu svojo dusho svoimu Stvarniku, inu Odreshniku gorda. --

O resnizhnu draga je pred boshjem oblizhjam ta smert njegovoh Svetnikou, kakker rezhe David. *Pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum ejus.* Pl. 115. Ti, o zhlovek! tudi shelish eno takefhno smert storiti. Leta smert je bila enega brumnega, pravizhnega Christiana: al ozhesha taku vmreti, imash taku shiveti. -- Sakal kakefhnu je shiuljenje, takefhna je skori vselei tudi smert. -- *Moriatur anima mea morte justorum, Et fiant novissima meorum similia.* Num. 23. O da bi she jes tudi na to visho vmeru, kakker vmerje en bogabojezh, pravizhen zhlovek! -- O moi JEsus! vsmileni JEsus! tebi jes ozhem naprei shiveti po Christianskei doushnusti, da jes enkrat v' tvojei gnadi srezhnu vmerjem, tvoi jes shelim ostati v' shiuljenju, inu v' mojei smerti; pomai o JEsus, da jes saflushim eno dobro srezhno smert! --

Drugi Odstavik.

Pomisluui sdai, kershanska dusha, ka-
ku se godina na smertno uro enemu grie-
shnemu, nespokornemu zhloveku. *O smert,*
murem jes tukai s' modrem Mosham rezhi,
o smert, kaku britku je spomeniti na te ti-
stemu zhloveku, katiri v' svojem bogastvi,
v' posvetneh rezhih ima pozhitek, inu ve-
selle? Eccli 41. 1. Al je pak sam spomin
te smerti enemu grieshnemu zhloveku ta-
ku britek, kaku britka mure njemu sama
smert biti? En tak zhlovek terpi velike te-
shave od spomenenja teh she preideneh re-
zhi. Vse svoje bogastvu, inu snanje, svo-
je grieshne nasladnosti, inu veseluvanje bi
on meu k' eneibarti sapustiti. -- Sdai nje-
mu tiste Christulove besiede k' misli grejo:
Stulte, hac nocte animam tuam repetunt
a te, qua autem parasti, cujus erunt?
Luc. 21. 20. *Ti neumni, she leto nuzh*
se bode murela tvoja dusha od telessa lozhi-
ti, kar si pak ti zhasnega, tudi krivizh-
nu, skus galufie vkup spraviu, komu bo-
de doprishlu? Kai bodesh ti od tistega
imeu? -- Sraven tega se njemu v' njegovei
viesti perkashujejo vsi dopernesheni griehi,
s' eno veliko groso, inu spornustjo, kati-
reh spomin njegovo viest premozhnu pezhe,
inu nepokoja.

En tak zhlovek terpi velike teshave, inu teshnuhti od telesneh bolezhin, inu boliesen. Njegovu telu, katiru je prei telkai grieshnega vefella imelu, njegove roke, jesik, inu drugi pozhutki, katiri so velikubarti enu orudje (ali zeug) h' pre-grieshenju bili, so zielu-oflabeli, inu so s' mozhno, inu britko bolezhino obdani. Bounik je sraven zielu nevolen, inu nepoterpehliu, kir on v' shiulenju ni otu kai terpeti : - - Od smerti, od spovedi ne ozhe kai shlishati. - - Te skus nu skus povezhane bolezhine tega telesa njemu pre-hudu, inu teshku sadelajo. - Te premozhane skufhnjave peklenkega sourashnika njega silnu motijo. - - Grieshna vieft, kakert en zherv, njega grise, inu pezhe. Kam bi se meu obrniti ? Al on pogleda pruti ne-belsam, njemu noterpade, kaku sanikarnu on tiste sgubi ; njemu priedpride ta oiftra boshja shiba, inu shtrafa, kira na njega zhaka, te pravizhni, inu oiftri vezhni fod-nik. Al on okul sebe pogleda, taku sagleda so shalostjo, inu so samersenjam vse, kar mure sapustiti. Njemu skori kakert pred ozhmi she hodi ta blisna, britka smert, te hudobni peklenški sourashnik, katiri kakert en strashen leu na njegovo dusho zhaka, da bi jo posherv. - - Al on dol na semlo pogleda, njemu priedpride ena temna jama, ta pokopniza, ali mertouski grob,
v' ka-

v' kateri se ima vrezhi, od zhervou sne-
sti, spet ena perst, inu pepeu gratati. Ja
kar je veliku strashneishi, njemu pried-
pride, kaker da bi on she pekou pred se-
bo odpert vidiu, inu tamkai sa se vezhno
shtrafo perprauleno. - - Dobru opome-
nenje tega Duhounika tudi nizh ne samore,
ali pak skus boshju perpushanje k'enei shtra-
fi she Duhounika obenega per sebi nima. - -
Savolo prevelike bolezhine, inu slabusti
on skori she ne more, savolo premozhne
grieshne navade, inu hudobie pak tudi ne
ozhe eno pravo spoved, inu pokuro storiti:
on se kai spovie, ampak raunu taku nevried-
nu kaker prei v' grieshem shiulenju, bres
prave grivinge, bres resnizhnega, terdnega
priedvsetja: napou she sam sdvoji (ali
szaga) inu taku od pameti pride: - - po e-
nei strashnei smertnei britkusti, bres vse-
ga dobrega snaminja ene lubesni, ali vu-
panja pruti Bogu, na eno jamerno, strashno
visho, da vsi, kiri so sraven, trepetajo,
svojo dusho gorda, inu konz vseme. - -

Kaku tebi, moi zhlovek, ena takesh-
na smert dopade? O kaku se jes bojim, da
se od enega takega resnizhnu ne pore-
zhe: *Ducunt in bonis dies suos, & in pun-
cto ad inferna descendunt.* Job. 21. 13. Oni
svoje dni dopernessejo per dobrem, v' enem na-
sladnem grieshnem shiulenju, inu v' enem
shlaku v' pekou dol grejo. - - O ti pravizh-

ni, ampak tudi vsmileni Bug! ne pusti, mene eno taku nesrežno smert vseti. O moi JEsus! skus tvoje britku terplenje, inu smert jes tebe prosim, ne odverni od mene tvojo boshjo milost v' tistei uri, v' katrei se bode moja dusha od telelsa murela lozhiti. Odschmau ozhem jes mojem hudobnem navadam, moimu dosdanjemu grieshnemu shiulenju odvmreti, inu se zhistu odpoveti, pravo pokuro, inu pobulshanje nikar odkladati, da mene te svesile ene neprevidene resrezhne smerti ne obdajo, ne vjemejo, inu v' pogublenje ne savliezhejo.

Tretki odstavik.

Ti si sastopiu, kai saeno smert ima en pravizhen zhlovek, kai saeno pak en nespokorn grieshnik dozhakati. Sdai tudi obiuneishi premishlui, kaku bi se kai tebi na smerto uro moglu goditi. Ti viesh, da imash vmreti: ampak kolikubarti bodesh vmerv? Sveti Paul odgovori. - - *Statutum est hominibus semel mori. Ludem je porednanu, inu postaulenu enobart vmreti, semel, eno samo, inu kar vezh barti.* Al ti tai tistobart blodish, je s' tebo vse na vezhne zhasse sablojenu (ali falenu) ti bodesh vmerv, inu skus smert muresh sapustiti vse, kar ti morebiti sdai bol sa lubu imash, kaker Boga. Ti bodesh vmerv,
inu

inu tište blagu, katiru ti taku neporednu, krivizhnu jifhefh, so sebo ne ponese fh : tište grieshne nasladnosti (inu lushti) katire taku neumnu shelish, s'tebo ne poi-dejo. Ti bodesh vmerv, inu pridesh v'to predougo vezhnost; al le enobart na tene-frezhni pot sablodish, taku na vezhne zhasse se ne moresh nasai oberniti, inu tvoje sablodenje pobulshati. Kaku trebu je tai, da she sdai vezhbarti na tu mislish, kaku bi mogu en dober pot v'to vezhnost enobart storiti, da na tisti pot bodesh she sdai lepu podvishan, inu perpraulen.

K' drugemu. Kedai bodesh vmerv?

Qua hora non putatis, Filius hominis veniet. Luc. 12. 40. pravi sam Christus, *Obkati-rei uri vi ne mienite, bode te Sin tega zhloveka prishu*, tu je Christus boshji Sin, vash Sodnik bode smert zhes vash poslau. Ti bodesh morebiti vmerv v'kratkeh lietah, morebiti she letals, morebiti lete mienfenz, morebiti doness, she v'letei uri bi ti mogu vmreti, da bi shiu od tega kraja ne prishu. - - Al si ti sdai k'smerti perpraulen? *Strashnu je*, pravi S. Bernard, *le kolzhkai v'takem stani shiveti, v'katirem bi jes ne otu vmreti.* - - O koliku je jih bilu, katiri so sdravi dollegli, sjutra so pak mertvi v'posteli bili naideni? Koliku je jih, katiri so per jedi, per jigra-nju, per raju eno naglo smert vseli? O ko-

liku je jih, katiri so raunu tedaj vmerli, ker so en smerten grieh ali sdjanjam, ali s' mislijo dopernefli? Kai bi bilu, zhe bi na te tudi li v' tistem zhassi smert zhakala, v' kaitirem bi meu po sahlifhanju letch vukou spet te prvi smertni grieh dopernefli? - . Al se ti bodesh vupau naprei spet grieshiti? Al se ne bodesh bau v' enem smertnem griehu k' spanju se dati, ti, kateri obeno uro ne viesh, keda imash vmreti? - . O moi vsmileni JESUS! jes tebe profim, ne perpufti, da bi jes taku naglu, taku malu perpraulen vmerv: imei poterplenje s' meno; jes se ozhem k' smerti taku skerbliku perpraviti, da mene bodesh vsako uro budnega, inu perpraulenega nashu: *od nagle, neprevidene, inu nesrezhne smerti rieshi mene, o Gospud!*

H' tretkemu meni povei: Kaku bodesh ti vmerv? - . Al oskerblen od enega Duhounika so svetemi Sakramentami, ali pak bres spovedi, bres pokure? al per dobrei pameti do konza, ali pergodi zielu smerten? - . al mirnu, ali pak med strasnemi skushnjavemi? Kdu letu vie? - . Enzhlovek al dobro, inu al hudo smert ima vseti, tu leshi per boshjei milosti, inu na tem popriednem shiulenju. Al tvoje shiuljenje je bilu spokornu, bogabojezhnu, imash vupati eno srezhno smert; sakai Bug na poliedno uro te brumne ne sapufti. Al pak

tvoje

tvoje shiuljenje je bilu grieshnu, inu vunder tudi nespokornu, imash se resnizhnu bati, da eno nesrezhno smert ne vsemesh; sakai kaku ti ozhesh, da bi Bug li na sliedno uro s' posebno gnado na te imeu spomeniti, kader ti v' tvojem nevriednem shiuljenju malukeda, al skori nikoli na Boga nisi spomeniu? Gospud Bug je tim, katiri se prau spokorijo inu sgrivajo, odpushanje oblubiu; ampak tim, katiri volnu, inu prevsetnn grieshijo, poseben zhafs h' pokuri ni oblubiu dati. Dismas, kiri je poprei en grieshnik biu, inu kiri je s' Kristusam krishan gratau, je na posliedno uro skus pokuro odpushanje sadobiu, da bi drugi grieshniki nemeli sdvojiti, ali szagati, ampak le od tega famega mi tu berejo, da bi ne imeli prevsetnu greshiti, inu pokuro odkladati. O moi zhlovek! ko pokuro ne odkladaš na posliedni zhafs. Kader tebe kolzhkai glava, ali kai grugega boli, kaku si ti nevolen, nevrieden, zielu nepriiden k' molitvi, k' dobremu djanju? Kader zhloveka ena oistra boliesen mozhnu ipeze, on kume kai misli na svojo dusho: kaku bi pak imeu tedai staunu skerbeti sa dusho, pravo vserzhno grivingo obuditi, druge doushnuisti resnizhne pokure dopouniti, kader bode s' preoistremi bolezhinami, s' narhuissemi skushnjavami, s' to smertno britkustjo zielu obdan, inu skorē

posut leshau? -- O moi JEsus! kaku mene takefhne rezhi resnizhnu prestrashijo. Jes ne ozhem taku repameten biti, da bi pokuro, inu pobulshanje moiga shiuljenja na posliedni zhafs odkladau. Ti mene re-svieti, o vezhna luzh, kaku se jes imam k' dobrei smerti perpraulati.

Al ozhesh vedeti, *Fac nunc, quæ moriens facta fuisse voles: Stori sdai tiste, kar bi ti otu na smertno uro she storjenu imeti.* *Pervizh:* Spomin te smerti imei vezhbarti pred sebo: *Svelizhan te zhlovek*, pravi en brumen vuzhenik, *katiri to uro svoje smerti vselei pred sebo ima, inu se vsaki den k' smerti perpraula.* Slasti pak navadi se te tri boshje zhednosti Vero, Vupanje, Lubesen, tudi popouno grivingo, inu priedvsetje vezhbarti obuditi; kati-robotart sam sebe sprashui, al bi ti v' tistem zhassi, inu v' tistem stani se vupau vmreti? - -

Sadruzgizh: Ne obeu tvoje serze pre-veliku na posvetne rezhi, vedeozh, da tebe le h' pregriehenju vliezhejo, da vunder enobart vse muresh sapustiti. Sdai she hudem navadam, vfemu slasti smertnemu griehu is serze se odpovei, inu po enei vishi odvmerji. Al si v' griehu, *Non tardes converti ad Dominum*, kaker tebe sveti Duh opomene, *& ne differas de die in diem: subito enim veniet ira illius, & in*
tem-

tempore vindictę disperdet te. Eccli. 5. Ne pomudi k' Bogu se oberniti, inu ne odkladai od dnu do dnu tvojo pokuro: sakai sizer bode naglu boshji serd zhes te prishu, inu v' tem zhasi te jese, inu mashzuvanja bode tebe pokonzhanu. Taku svetu pismu proti. - -

Tretkizh: Stori ti sebi sdai dobre prijatele, katiri tebi na posliedno uro, ker bodesh narvezh potreben, bojo mogli h' pomuzhi priti. Christusa JEsusa krishanega Svelizharja, njegovo boshjo Mater, inu Divizo Mario, tudi druge svete Pomozhnike, inu Pomozhnize v' tvojem shiulenju se pomujau svestu zhasiti, inu sa tisti nevarni posliedni zhas she sdai naprositi. Moli rad sa te, katiri vmirajo, inu sa vierre dushize v' hizah: stori obiunu dobreh del, inu kerfhanskeh zhednost; slasti pak stori dobre dele Christianske lubesni, inu milosti pruti blishnemu; taku moresh s' enem svestem savupanjem eno irezhno smert dozhakati. *Jes ne spomenem, pravi Sv. Hieronymush, da bi en tak zhlovek eno hudo smert biu vseu, kateri je radovolnu dele te milosti pruti blishnemu skasau; sakai on ima veliku pomozhnikou, katiri sa njega prosijo; inu je skori nemogozhe, da bi velikushne proshnje ne bile vslishane.*

O moi vsmileni JEsus! spomeni na tvojo smert, inu na to britkust, katiro si

ti sa me na krishu preſtau. Mojo ſmert, inu poſliedno britkuſt jes tebi goroffram, inu ſklenem s' tvojo ſmertjo, inu britkuſtjo ; bodi tvoja ſmert meni k' vezhnemu ſhiulenju ; v' tiſtei nevarnei uri, na kati-rei vſa vezhnoſt leſhi, ti mojo duſho ne ſapuſti, bodi tedai ti moi JESUS, inu moi Svelizhar ; pred peklenſkem ſourashnikam obvari me : v' tvoje ſvete rane ſakri me, da v' nebeſseh enobart bodem hvaliu te ſo vſemi Svolenemi na vezhnezhalse. -- Maria Mati JESUSOVA ! tudi Mati moja bodi vſelei, na poſliedno uro vſe hudu od mene odpelai, proſi ſa me v' ſmertnei nevarnoſti, o Mati boſhje miloſti ! - - Sveci Angelz varih moi, Sveci Joſhef, Sveci Anna, Sveci Franciſhk Xaveri, Sveci Barbara, drugi ſveci Pomozhniki, inu Pomozhnize teh vmerjezheh perſtopite meni, inu profite ſa me na mojo ſmertno, uro, Amen.

Petu Premishluvanje, od posliedne sodbe.

Omnes enim nos manifestari oportet ante Tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum, sive malum. 2. Cor. 5.

Mi vsi se imamo ozbitni skasati pred Kristusovem sodnem stolam, da vsakiteri na svojem telesi prejeme po tem, kaker je delau dobru, ali budu.

Christus je v' svet. Evangelii *Matth. 13.* sikus te perpodubo (ali pergliho) od lulke, inu pshenize na snanje dau, kai bi se melu na sodni den godiri. Ob zhassi te shetve se je lulka od pshenize odlozhila, v' snopizhe vkupsvesala, da bi se po tem melav'oginy vrezhi. Zhass te shetve, kaker sam Kristus reslosi, je te konz tega svieta, ali sodni den, ta lulka so ti hudobni, ta psheniza ti pravizhni. Mi ozhemo dones premishluvati naiprei : kaku strafhnu bode tedai to vkupspraulenje teh hudobneh k' sodbi, inu njih odlozhenje od teh pravizhneh. Potem : kaku britku inu shalostnu bode to

vkupsvesanje, tu je, kader bodejo ti hudobni she vsi vkup prifhli. K' sliednemu: kai saena grosna framota tamkai bode zhes vse hudobne prifhla.

Mi si sdai k' serzu vsemimo besiede S. Paula, kiri rezhe: *Omnes nos manifestari oportet ante Tribunal Christi, &c.* Mi vsi se imamo ozhitni skasati pred Kristusovem sodnem stolam, da vsakiteri prejeme na svojem telefsi, kakker je delau dobru, ali hudu. Mislimo tudi per sebi, kaku bomo v' Josafatovei dolini enobart stali pred vezhnem boshjem Sodnikom, pred vsem Angelzami, Svolenemi, inu zielelem svietam. . . .

Prosimo Boga inu rezimo: Dai nam o Bug! obiuneifhi sposnati to britkust, inu oiftrust sodnega dnu, da en pravizhen, inu priden strah tvoje boshje sodbe zhes nafs pride h' pobulshanju nafhega shiuljenja.

Pervi odstavik.

Premishlui enu malu, kerfhanska dusha, kai strashnega se ima prei, da sliedna sodba bode, sgoditi. Sonze, inu miefenz se ima oteniniti; sviesde bojo od neba padale; nebeshke mozhi se bojo gibale: ludem bode britku pred shumenjam tega morja: oni bojo na shivoti sehnili od straha, inu zhakanja teh rezhi: vse poiduzhies nu zhies; tam se bo vidila gnusnobo tega

pogonoblenja inu pokonzhanja. -- Inu kader she ne bode vezh shivega zhloveka na svieti : *Mittet Filius hominis Angelos suos cum tuba : Bode Sin tega zhloveka Kristus JEsus poslau svoje Angelze s' trobento,* katiri bojo s' mozhnem glassam vpili : *Surgite mortui : vstanite gori mertvi, inu pridite k' sodbi.* O kaku strashen bo mureu biti te glasn tistega trobentanja, dokler sam spomin od tega je svetemu Hieronymu en tak strah pernesu ! da on sam rezhe : *skus nu skus meni priedpride, kaker da bi tista strashna trobenta na mojih usheteh pela s' tem glassam : Vstanite gor mertvi, inu pridite k' sodbi.*

Kaker hitru se bode tedaj lete glasn po vseh krajeh sahlifhiu, bojo dushe spet svoje telese na se vsele, ludi povsod k' malu od pokopniz (ali grobou) is semle gorvstajali. O s' kai saenem velikem vesellam se bojo brunne dushe so svoimi telessami edinile, inu sklenile, katire telese she tei smerti nizh vezh podvershene, s' veliko zhaftjo obdane, bojo kaker enu sonze svietile ! O kai bode pak saena britkust inu shalost hudobnem dusham, ker se bojo murele spet v' svoje spornu pogerdene smerdlive telese podati. Kaku strashnu bojo lete dushe svoje telese preklinjale, da so skus njih hudobnu messu v' grieh bile padle ! Kaku mozhnu bi pak tudi to telu, svojo dusho

me-

melu perklinjati, da je ona tiste h' pregriehenu nuzala, inu so sebo vred vezhne s'itrafe vriednu storila. O kai saeno groso bode dusha, inu telu, enu pred drugem ime lu, kir enu drugemu je prei h' pregriehenu, inu pogublenju pomagalu: vunder mureta na vezhne zhase vkupsklenjena ostati. Kakefnu pak bode tvoje dushe s' tvojem telessam edinenje, inu gorvstajenje? Gledai, ai ti sdai tvoje telu grieshnu sa lubu ne imash, tiste k' dopounenju tvoiga hudega shelenja ne nuzash? - - al sdai tvojo dusho, slasti savolo telessa, s' grieham ne pogerdish? - - Od tega sesna tvoje srezhnu, ali nesrezhnu odsimertivstajenje previditi, inu sposnati. - -

Po tistem povsodnem odsimertivstajenju se imajo vsi k' sodbi poklizani v' Josafatovo dolino vkupsbrati. Tamei pak: *Exibunt Angeli, & separabunt malos de medio Justorum.* Matth. 13. tamei *Vunpoidejo Angelzi, inu bojo odlozhili te hudobne od sriede teh pravizhneh.* O strashnu reslozhenje! moje serze od straha trepita, kader na tu mislim. Tamei bode enkatiri sanikarni otrok, kiri je dobre navuke le sanizhuyau, nezhistu shiulenje pelau, stareishe mozhnu shaliu, od svoiga svolenega ozheta, inu svolene matere milu odlozhen. Tam bode enkatira neposhtena sakonska pershona, kira je s' kum drugem preshishstvu

Thtvu dopernashala; en neposhten mosh od svoje svelizhane shene, ena nevriedna shena od svoiga svelizhanega mosha s' veliko framoto odlozhena. - - Tam bode enkati-
ra nepokorna ouzhiza, kira ni ota po lepem navuki svoiga Duhounika shiveti, od svoiga duhounega pastirja britku odlozhena. - - -

Pomishli, o zhlovek, kaku bi tebi tedai per serzi bilu, zhe bi ti skus svete Angelze vun od friede tvojeh k' svelizhanju svoleneh stareishou, bratou, sester, druge blishne shlahte, od tvojeh prijatelou, fosedou, vseh tisteh, katire si na svieti narbol sa lubu imeu, odlozhen, inu na levo stran med te pogublene meu postaulen biti? Kaku bi tebi per serzi bilu, zhe bi vidiu, da bi ti kar ko od teh tebi snaneh, temuzh tudi od Boga, od svete Divize Marie, od tvoiga svetega Angelza Variha, od tvojeh sveteh Pomozhnikou, od vseh Angelzou, inu Svetnikou na vekoma meu odvershen biti? - - Kaku bi tebi bilu, zhe bi vidiu, da tisti svoleni, da so li tebe poprei radi imeli, tedai vunder s' tebo na tvojem vezhnem pogublenju obenu vsmilenje ne skashejo; temuzh le h' tvojei nesrezhi le smejiho, boshjo pravizo hvalijo, inu sa te nizh ne ozhejo vezh vedeti? Kaku bi tebi bilu, zhe bi ti vidiu lete, ali hune ludi, katire si ti na svieti sourashiu, sanizhu-

vau, preganju, obriekau, v' shkode perpralau, na desnei strani boshjega Sodnika stojezhe, ti bi pak na levo stran savershen biu? Kaku bi tebi bilu, zhe bi tisti tudi, s' kati remi si se ti na svieti grieshnu obhodi, ki ri so s' tebo vred grieshili, savolo prau dopernesene pokure, inu pobulshanja med svolene bili postauleni, ti pak bi savolo odvlazhenja, inu samudenja te pokure med pogublene vershen biu? O tam bi pezh bila ena prebritka shalost! -- Tedai bojo dobru sposnali ti pogubljeni: *Nos insensati, porezhejo: O mi neumni! kaku smo sablodili od pota te resnize; ampak preposdu; letu sablodenje se ne bode moglu nigdar vezh pobulhati.* --

Oh na katiro stran tega Sodnika bodem pak jes, ali ti postaulen, po taku velikubartnem pregrieshenju, po taku dougei grieshnei navadi, po taku hudem dosdai danem pohuishanju, po takefhnei toshli vofti v' boshjeh rezhih, po taku dougem odkladanju prave pokure? -- O milostli vi JEsus! ti moi vezhni Sodnik, pak tudi moi vsmileni Svelizhar! skus tvoje sve te kervave sa nashedelu prejete rane, skus tvojo lubesnivo boshjo Mater, inu Divizo Mario jes tebe prosim, ne pusti mene od tvojeh svoleneh ouzhiz na tisti strafhni den odlozhiti! Da li sa volo mojeh griehoute narsadneishi, da vunder le med tvoje svolene

lene bodem postaulen; dai mi pak tudi tvojo gnado, da se tega vrieden storim.

Drugi Odstavik.

V' svetem Evangelii se pravi, da ob zhasi te shetve se bode ta od pshenize odlozhena lulka vkup v' snopizhe svesala. Taku se bodejo tudi ti od svoleneh odlozheni hudobni na sodni den v' ene posebne forte she bol vkupspravili, kaker vuzhi sveti Augustin, inu sveti Vincenz Ferreri. Premishlui, kerfhanska dusha, kaku britku tudi letu bode. Angelzi boshji bojo med pogublenemi tudi reslozhik storili. Ti, katiri so enake griehe dopernashali, bojo she tefsneifhi vkupsgnani: tisti tudi, katiri so se na to, ali huno visho li enega grieha enaku deleshni storili. - -

Tamkai bojo se vidili gostu vkupsprauleni ti krivizhni, katiri so telkai ptujega blaga na se vpravili, inu so eden drugemu pomagali koga obgalufati. Tam bojo vkupsgnani ti ferditi, katiri so hude sourafhve dershali super svoiga blishnega; kiri so v' shiuienju eden drugega she napraulali k' fhkodlivemu obriekanju. - - Tam se bode vidiu en grosen kupez nespodobneh mladenzhou, tudi pak nesramnega shenstva, katiri ludi so se kaker ena shivina v' nezhisteh griehah vkupvalali. Tam bode na enem
ku-

kupzi veliku oshertneh pianzou, katiri so skus pianzhuvanje svojo pamet, inu boshjo podubo na sebi spornu pogerdili; inu taku vezh drugeh griefhnikou vkup bode.

Takefhnou vkupsdrushenje teh hudobneh bode pak morebiti njim k' odshalenju, inu pomenfhanju te fhtrafe? Nigdar; temuzh letu bode njim fhe h' povezhanju te shalofti, inu britkufsti. Sami lohku si moremo k' misli vseti, s' kai saeno hudobo, inu serditostjo bodo oni eden drugega smirjali, s' kai saenem ftrafhnem preklinenjam bodo eden drugemu priedmezhuvali to sapeluvanje na tem fviesti. Tam bode en pogublen sin vpiu; navekoma bodi preklet ti moi nevriedni ozha, kir mene nisi lepfhi vuzhiu, kir si meni sam pohuifhanje dajau, inu si mene pufstiu po mojej hudobnei voli shiveti. Ti sanikarna prekleta mati, porezhe ena hzhi, kira si ti mene perpufstila per zhemerneh rajeh, ponozhi s' moshtvam se neframnu obhoditi. - -

Ti peklenfki otrok, porezhe ena mati, enozha, savolo tebe fim jes drugem krivizo sturiu, ti si mene tudi skus tvojo hudobo v' griehe perpraulau: sa tvoje delu jes pridem v' pogublenje. Tam porezhe ena pogublena dekelz k' enemu: ti slodejovi, sapelauz, kir si ti mene v' nezhiste griehe perpraviu, inu v' tisteh taku dougu obderfshau, da je mene smert bres prave poku-
re

re pobrala. Ti prekleta kurba, porezhe en pogublen mladenzh, kira si ti meni sama ponozhi dure odpirala, inu mene kaker ena mresha v' nezhistei navadi do moiga nesrezhnega konza obdershala. Bug otu, da bi tamei kakefhni gospodarji, gospodine, inu njih posli, sosedi, kiri so v' enei hifhi vkup prebivali, eden drugega prestrashnu ne kleli, al so skus pregledanje, pohuishanje, napeluvanje, skus druge ptuje griehe, katiri so se per tistei hifhi dopernafhali, eden drugemu k' vezhnemu pogublenju pomagali. - -

Kai pak ti, kerfhanska dusha, per temu sama od sebe mislish? Al se nizh takeshnega ne bojish? Sprashui svestu tvojo viest, inu aku v' tistei kai priedpride, kar bi tebe enkrat preposdu melu grivati, sdai poraunai. - - Al je skus tebe, s' tvojo volo kdu pohuishan, inu v' grieh sape lan biu, gledai, da skus dobru opomene nje, lepe predklade (ali exempelne) skus tvoje molitve ti to njegovei dushi storjeno shkodo poveresh. - - Vari se pak sam grieha, vari se pohuishanja. - -

Ti moi JEsus vsmili se zhes me! ti mene ne pusti taku shiveti, da bi meu enobars od drugeh preklet biti, ali druge preklinjati. Jes si sdai terdnu priedvsemem, da ne ozhem savolo obenega zhloveka kai grieshnega storiti, ali kai, kar je moja doushnust,

nevriednu vunpustiti. - - Letu bi mene na
tisti strahni den preposdu grivalu. - -

Tretki odstavik.

Premishluimo sdai, kai saena grosna fra-
mota (ali shpot) ima na sodni den
k' slednem zhes vse taku vkupsdrushene
pogublene priti. Vsi, brumni, inu hudob-
ni bodo vidili Sina boshjega prideozhega
v' oblaki s' eno veliko mozhjo, zhaftjo, inu
oblastjo. Tedai bojo, kaker pravi svetu
pismu, ti pravizhni stali v' enei velikei
ferzhnei stanovitnosti pruti tem hudobnem,
katiri so je v' shiulenju preganjali. Oni bo-
jo veseli Christusa vezhnega Sodnika ogle-
dali, bojo v' njegovem lubesnivem oblizhju
pruti njim eno prekladko resveselnost, inu
savupanje vshivali. - - Kai pak ti nepra-
vizhni? *Videntes turbabuntur timore hor-
ribili.* Sap. 5. pravi sveti Duh skus modre-
ga Mosha: Oni bojo na sagledanje vezhne-
ga Sodnika od pregrosnega straha zielu smo-
teni; porezhejo sami per sebi, inu bojo
riunu sdihovali pruti tem svolenem: *Hi
sunt, quos habuimus aliquando in derisum,
&c.* Leti so, katire smo mi enkrat le vunsme-
jali, inu sanizhvali: gledajte, kaku so
sdai postauleni med boshje otroke, inu med
svetnikami imajo svojo deleshnost. Nos
insensati &c. Mi pak neumni smo sami se-
be

be v' nashei hudobi pokonzhali: *In malig-
nitate autem nostra consumpti sumus. Na-
tu is sramoshlivosti porezhejo, k' goram, i-
nu hribam: padite zhes nafs, inu pokri-
te nafs: da bi namrezh ne imeli to serdi-
tu oblizhje preoistrega Sodnika viditi. Am-
pak sabstoin: vse mure tedai ozhitnu gra-
tati, ti hudobni se imajo pred zielelem svie-
tam soditi, inu na sramoto postaviti.*

Christus pride, pravi sveti Thaddæus te
Apostel, *Christus pride s' veliku taushente-
mi svojeh Svetnikou soditi vse hudobne sa-
volo vseh del njih hudobe. Judæ. v. 5.* Chri-
stus bode sodiu vse hudobne, inu grieshne
dele: on bode sodiu vse samude, inu vun-
pushanje dobreh del, katire bi meu zhlo-
vek storiti: on bode sodiu dobre dele, al
so prau bile doperneslene, inu dopounje-
ne: on bo sodiu narostreishi bres vsega
vsmilenja, dokler tedai ne bode vezh zhafs
tega odpushanja. Tedai bojo ozhitne gra-
tate, inu na snanje prishle vse pregrieshne,
dali skriune dele, besiede, misli, galufie,
krivize, vse galufnu isgovarjenje, inu samou-
zhanje per spovedi, vse pohuishanje, inu
hudobnu shelenje zhloveshkega serza. O
kai saenu preveliku posramovanje bode ob-
tistem zhafsi vse nespokorne grieshnike ob-
sulu? Kaku bojo oni is sramoshlivosti svo-
je oblizhje sakrivali? Tedai se bode tebi,
o grieshnik, k' sramoti priedverglu, da si

telku boshjeh gnad taku nepridnu prejeu; da si telkai dobrega noterdajanja, opomenja, navuka taku nevriednu savergu; telkai lepeh tebi h' pobulshanju daneh predkladou (ali exempelnou) taku sanikarnu sanizhuvau. *Od telkai ludi, pravi Sv. Augustin, bodem jes tamei na framoto postaulen, koliker je jih bilu, kiri so meni lepe predklade dajali k' brumnemu shiulenu, al se po tisteh nisim pobulshau.* Kai ti tedai porezhes, zhe bi tvoji stareishi, tvoji spovedniki, predigarji, vuzheniki, gospodarji te od njih dane, od tebe pak sanizhuvane dobre navuke tebi priedvergli? Kai porezhes, zhe bi jes, ali en drugi pred boshjem Sodnikam lete svete navuke, kire tukai shlishish, vse od tebe sdai storjenu, ampak malu dopounjenu priedjemanje tebi k' framoti prieddershau? - -

She ni dosti. Neverniki, inu drugi, katiri niso pravu resviezhenje te vere imeli, bojo na sodni den se gorvsignili zhes hudobne Christiane, jih bojo satoshili, inu h' pogublenju obsodili, kaker sam Christus povie. - - O! porezhejo neverni, o, ker bi mi takefhne navuke, takefhnu resviezhenje, raku lepe perloshnosti imeli, bi mi drugazhi otli shiveri, kaker so takefhni Christiani shiveli. *Joh inu ve, kaker je Christus enim protiu, Joh inu ve tebi, o kerfhenik, o kerfheniza; sakai zhe bi never-*

neus

*nem ludem takešne gnade, inu perlosk-
nosti od Boga bile dane, kaker tebi, bi oni
v' pepevi, inu oistrem passi pokur, bili dela-
li, ampak nevernem ludem bode losheišhi
per boshjei sodbi, kaker tebi. - - Matth. 11.*

Kar pak bode vsem pogublenem to narfra-
motneišhe, inu strafhneišhe, je to poslied-
nu obsojenje, srezhenu od pravizhnega
Sodnika s' tem preoistrem' besiedemi: *Di-
scedite a me maledicti in ignem aeternum.*

*Matth. 25. Poite prezh od mene vi prekleti
v' te vezhni oginy: prekleti od Boga, od
Angelzou, od vseh Svetnikou, inu svole-
neh se bojo mureli prezh od boshjega ob-
lizhja v' enem shlaku, od te odperte semle
posherti, s' hudizhami svojimi sourashni-
kami v' te peklenški oginy na vekoma po-
brati. - - O prestrafhnu, pak vunder pra-
vizhnu, skus vso vezhnost stanovitnu ob-
sojenje! pred katirem naš Bug vse pre-
nessi! - - -*

H' tebi se mi v' enem pravizhnem stra-
hu, vunder tudi s' terdnem savupanjam, o-
bernemo, o vsmileni Svelizhar! katiri si ka-
ker enu pohleunu Jagne sa našhe svelizha-
nje na krishu respet visiu, enobart pak,
kaker en oister pravizhen sodnik, v' Josa-
fatovei dolini se bodesh skasau: jes pred
tebo si terdnu spet priedvsemem, da ozhem
enu takešnu shiuljenje pelati, kakeshnu
tvoje svete sapovedi, inu te doushnušti moi-

ga stana od mene shelijo, da pred tvojo oistro sodbo bodem mogu obstati, inu na pravo stran med svolene postaulen biti. . .

+ Ampak kar ko mene samega, temuzh tudi vse tukai vkupsbrane moje poslusshauze pusti na tvojo desno roko skus svete Angelize postaviti, da obeden tih, katiri tvojo boshjo, da li oistreisshi, bessiedo od mene, ali od svojuh vuzhenikou dobru govsemejo, ne bode pogublen. Dai nam vsem, o Svelizhar nasheh dush, gnado, inu pomuzh, taku nedoushnu, taku spokornu shiveti, da se vriedni storimo enobart v' poslliednei sodbi od tebe safhlisshati tiste vesielu povablenje: *Venite benedicti Patris mei, possideteparatum vobis regnum a constitutione mundi. Matth. 25. Pridite vi shegnani, inu svoleni, moiga ozheta, posedite to vam od sazhetka tega svieta perpraulenu nebesshku kralestvu, Amen.*

Shestu Premishluvanje, od pekla.

Discedite a me maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo & Angelis ejus. *Matth. 25. 41.*

Poidite prezb od mene vi prekleti v' te vezbni oginy, katiri je perpraulen budizbu, inu njegovem Angelzam.

Per sliednem premishluvanju smo mi s' enim pravizhnem straham to oistrust posliedne sodbe sposnali. Kar pak tisto sodbo she strashneishi stori, so te sadne besiede sliednega obsojenja, katire Christus porezhe: *Discedite a me maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo & Angelis ejus. Poidite prezb od mene vi prekleti v' te vezbni oginy: od mene v' te vezbni oginy.* V' teh besiedeh je en sapopad vezhne shtrafe teh pogubleneh: katire besiede jes tudi vam ozhem donefs h' premishluvanju priedpoloshiti. Da je resnizhnu en pekou nespokornem grieschnikam k' shtrafi perpraulen; letu kaker Christiani taku verjemete. Imate tai sraven she tu pomi-

filiti *h' pervemu* : Da v' pekli je en oginy.
K' drugemu : Da teisti je en vezhni oginy.
H' tretkemu : Kai mi sebi od tega saene posebne navuke imamo sbrati.

Pomujaimo se nashe misli v' naspomenenju tiste Evangelske perpodube obdershati, katiro nam Kristus povie, *Luc. 16.* kaku namrezh te bogati mosh, kiri je v' pekli pokopan gratau, v' enem strashnem ognyu bres odshalenja vpije, inu sdihuje.

Profimo Boga sa enu pravu resviezhenje, inu rezimo : O vezhni, pravizhni Bug, dai nam to oistrust peklenškega ognya, inu vezhne fhtrafe pridnu sposnati, da se tiste skus enu poboshnu shiulenje svestu varjemo.

Pervi odstavik.

A li je tai v' pekli en oginy? Ja. Letu vera vuzhi, inu na snanje dajo Kristusove besiede, s' katiremi on bode na sliednu te krivizhne obsodiu rekozh : *Poitse, poberite se od mene vi prekleti, in ignem æternum, v' te vezhni oginy.*

Kai je pak tisti saen oginy? on je po enei vishi en naturni, tu je pravi oginy, katiri se teh telefs popade, jih pezhe, inu shge; dokler ja tudi telese teh grieschnikou bojo svoje vezhnu terplenje imele. - - Tisti je pak sraven en zhesnaturni oginy, od boshje mogozhnosti taku napraulen, da on veliku, veli-

veliku oistreifhi shge, kaker nash te posvetni. Peklenski oginy shge, inu pezhe telese, jih vunder ne soshge, inu potroshi, (alszera) on gori skus nu skus, inu nikoli ne vgasni: on bode, grise, rije, shge po ziele m shivoti, rieshe, sieka, gre skus mesfu, inu vse kosti. Tisti oginy skus posebno njemu od Boga dodano muzh shge, inu pezhe tudi te gole duhe, kaker te savershe ne Angelze, inu te dushe teh pogublenih ludi: sakai Kristus pravi, da je te oginy perpraulen sa hudizha, inu sa njegove Angelze; inu mi viemo, da te od telelsa odlozhene dushe teh grieshnikou she sdai v' tistem ognju terpijo.

Skus oginy se na tem svieti tudi eni narsporneifhi griehi katirobart poshtrafajo, kaker zopernia, te sodomitarski grieh, preklinenje super Boga. Kader bi en grieshen zhlovek na tem svieti meu shiu soshgan biti, vieste, da se letu saeno pregrosno shtrafo dershi. Kai pak bode v' pekli? Nash oginy je pruti peklenškemu le kaker ena hladna rofsa: vunder zhe se le na enem kraju nash oginy zhloveka dotekne, da ga le oshje, kaku hitru inu mozhnu se zhuti njegova oistruft, inu ta bolezhina? Kaku pak tamei bo, kader bode te grieshni zhlovek v' peklenškem ognju ziele pokopan, s' tistem od svuna, inu snotra obdan? - - Svetu pismu vezhbarti pravi,

da so ti hudobni bili versheni v' eno grosno mlako tega ognya, inu gorezhega shvepla. Ap. 19. & 20. Misli moi Christian, kaker da bi vidiu enu zielu morje golega ognya, inu gorezhega shvepla. Na friedi tistega med veliku drugemi tezhi globoku en zhlovek, katiri od prestrafhne martre je ves doujazhen, inu szagan. Njegove ozhi so raunu, kaker da bi dva shiva voglanjemu v' glavi tezhala; inu v' zherneh temnih ne vidijo drugega, kaker te naršporneifhi podube teh hudizhou. Njegou jesik je kaker en gorezh, inu zielu plamnast mezh, spornu is ust vunstegnen, kir ne vie drugega, kaker milu tuliti, sebe, inu Boga strafhnu preklinjati. Na svojeh ushetah, skus katire tudi vunseshne en oister plamen, ne shlifhi drugega, kaker milu jokanje, riunu vpitje, inu preklinenje. Njegovi sobi se vidijo kaker eni gorezhi shrepli, katiri od preoistre martre, inu bolezhine, presilnu klepetajo, shkripajo, ja samu njegovu mesu restergajo, inu te kosti grisejo. Vun is ozhes njemu tezhejo kervave na pou gorezhe souse, katire nja lize vunskoplejo, inu sniejo. - - Niegovu perse njemu grise, inu objeduje ena ognena kaza. - - Kai bi she reku? ziel je v' ognyu, inu oginy v' njemu. - - O vezhni Bug! kdu bi otu, ja kdu bi mogu v' enei takefhnei martri obstati? Kdu pak bude

vunder mureu take martre prestati? Ti, o grieshnik, al se ne pobulshash. Tvoja je leta poduba, o prevsetni, nevoshlivi, krivizhni, na tvoiga blishnega serditi, oshertni, nezhisti grieshnik, ali nesramna grieshniza: taku ti bodesh vunvidiu, ali vidila, kader v'pekou pridezh, al se grie-hou ne varjesh, tisteh se ne spokorish.

Sakai se pak jes gordershim per resloshenju telesne shtrafe teh pogublenih, kir ja she veliku britkeishi bode ta shtrafa, katiro imajo oni na svojej dushhi terpeti; dokler dushha je na griehu, inu na pogublenju vezh doushna, kaker telu. Sraven tega, da pekleniski oginy, kaker pravi Sv. Augustin, *bo tiste nesrezhne dushhe na zhudne, pak vunder resnizhne vishe shgau, inu martrau*, taku da ga bojo silnu oistru zhutile, imajo one v' svojem spomini, v' svojej pameti, na svojej voli te narbritkeishi rive terpeti. Tamkai, pravi en Sv. Vuzhenik, karkoli ti ne bodesh otu, vse bo; karkoli ti bodesh otu, tega nizheser ne bo. Dushha, dali pogublena, vunder ohrani enu nesrezhlivu shelenje k' svoimu posliednemu konzu, h' katiremu je stvarjena, k' boshjemu pogledu, inu nebeshkemu veselju. Tiste shelenje dushho skus nu skus premozhnu pezhe, dokler jo ona nikoli ne more dopouniti, nikoli svoi konz ne doseshe, nikoli k' boshjemu oblizhju ne pri-

pride, v' katirega ogledanju vunder vie,
da vse veselle teh svoleneh obstoji. - -

Spomin, inu pamet ene pogublene du-
fhe je zielu otemnena, inu smotena, da dru-
gega pred sebo ne ima, kaker svojo vezh-
no nesrezho, inu svoje rive. Ona s' veli-
ko britkustjo vsigdar teži, inu se martra
v' tei shalostnei misli, kai dobrega je sani-
karnu sgubila, kai hudega je sama sebi vol-
nu naloshila. Njo pezhe to spomenenje,
da ona ni ko vse tiste, kar je na svieti griesh-
nu salubu imela, murela sapustiti; temuzh
da je sgubila boshjo gnado, inu prijasnost,
to zhašt enega boshjega otroka, to nebesh-
ku kralestvu, vezhnu svelizhanje inu ve-
selle. Leto sgubo, inu shkodo tam veli-
ku obiuneishi sposna: letu jo narhuisi pe-
zhe, da je vse tiste taku sanikarnu savolo
ene neuzhedne, kratke nasladnosti, sa vo-
lo enega nevriednega dobizhka sgubila.
O kai mure leta saena shalost biti!

Zhes vse tu, kar te pogublene dushe
narhuisi grise, pezhe, inu martra, jenjih
lastna hudobna viest. - - En shlahten go-
spud, katiri je svojo sheno li per pregrie-
shenju s' enem drugim nashu, je tega pre-
shishtnika na mesti vmoriu, njegovu tru-
plu je pak pred ozhmi svoje nevriedne she-
ne vkasau gorobesiti, inu je njo sraven sa-
kleniu taku dougu, da je ona od smrada,
lakote, inu velike shalosti v' spomini, inu
ozhit-

ozhitnosti svoiga pregrieshenja konz vsela. Taku je po enei vishi s'tim pogublenemi v' pekli. Njih griehi, njih dobru sposnani, she sadershani griehi so skus nu skus pred njimi, inu zhes nje, kaker je Kral David zhuti, inu sdihuvau *Peccatum meum contra me est semper*. Psalm. 50. *Moi grieh je vselei pred meno, inu zhes mene.* Takefhna je teshava ene hude viesti, da so eni savolo tiste fami sebe vmorili, kaker Judash Iskhariot. Ampak v' pekli bode she veliku huifhi, dokler bres vsega vupanja enega odshalenja. V' teshaveh je ta nedoushnost k' velikei resveselnosti. Ampak tem pogublenem bode vselei v' misli leshalu letu: Ti si grieh dopernafhau, ti sam si tu saflushiu, ti si doushen, inu vse te martre dobru vrieden: sdai le terpi. -- Pokai si griefhiu? pokai se nisi h'pokuri oberniu? pokai se nisi pobulshau? -- Sai si zhafs, inu perloshnost imeu. -- Ti vunder sam nisi otu: -- sdai pak terpi. -- O kaku hitru bi se ti pogubljeni spokorili, kaku svestu bi se pobulshali, zhe bi le skus kolzhkai en zhafs sper na sviet prifhli! Ampak sa nje ni vezh zhafsa, ni vezh vsmiljenja. -- Ti she, moi griefhni zhlovek, imash leto gnado, ti imash zhafs, inu lepo perloshnost h'pokuri, inu h'pobulshanju. Oh! ker bi ti letu ponujanje boshje

gnade nevriednu savergu, inu samudiu, bi morebiti leto samudo enobart s'kervavemi fousemi sabstoin objokau. - -

O vsegamogozhni Bug! jes sposnam to oistrust peklenfke shtrafe, jes sposnam, inu zhaftim tvojo vezhno pravizo. Ne pusti o Bug, da bi melu letu sposnanje per meni prasnu biti; temuzh vishai mene potistem h' pravei pokuri, inu h' pobulshanju moiga shiulenja, da le v'tisti oginy, v'te peklenfki oginy ne padem. - -

Drugi Odstavik.

Kar je v'pekli tonarteshkeifhei, inu narhuifhe, je sa refnizo ta vezhnost, da konza ne ima. *Poite prezh od mene, pravi Kristus te Sodnik, vi prekleti v'te vezhni oginy, in ignem æternum. Ti hudobni, spet govori Kristus, ti hudobni poidejo v'to vezhnu terplenje, ti pravizhni pak v'to vezhnu shiulenje.* Kaku refnizhnu je, da ti pravizhni se bodo vesellili s' Bogam v'nebesah navekoma, taku refnizhnu je, da ti hudobni bodo terpeli s' hudi-zham v'pekli navekoma. Res je tudi, da zhlovek skus svojo naturno muzh bi ne mogu eno minuto ure shiu obstati v'peklenfkei martri: ampak Bug raupu k'vezh-nemu terplenju tem pogublenem shiulenje obdershi, inu ohrani skus svojo mogozh-nost,

noft. Letu vunder, bi mogu kdu rezhi, se tefhku sastopi, kaku bi meu en grieh, katiri hitru mine, enei vezhnei taku velikei fhtrafi podvershen biti. Bodi li, da se tefhku sastopi, al mienish, da sarega deli ni resnizhnu? Kdu ima oblast fhtrafo sa grieh postaviti, al Bug te Sodnik, ali zhlovek te grieshnik? Bug sam je vezhno fhtrafo sa smertni grieh postaviu: Bug je vezhbarti v' svetem pismu resodeu, da peklena fhtrafa nima konza; je tai letu resnizhnu, inu pravizhnu. To sanizhvanje ene nedokonzhne visokusti, kaker je Bug, to sanizhvanje enega nedokonzhnega plazhila v' nebesah, katiru ti grieshnik savershesh, to sanizhvanje enega nedokonzhnega saflushenja sa tvoje odrieshenje se vu vsakem smertnem griehu snaide. Al bi tu ne melu vezhno fhtrafo saflushiti? -- Poglei Sina boshjega na krishu. Ena vezhna boshja perfhona je murela boshjei pravizi sa griehe sadofti storiti: ena gola stvar, zhlovek sam od sebe pak nikoli ne samore sa en smerten grieh dofti storiti, ni dofti terpeti. V' pekli vsi pogubleni she nosijo na sebi svoje nespokorne obdershane griehe: tisteh se tamkai pokoriti, inu ozhiliti ne samorejo: do kler Christusovega saflushenja, katiru je h' pravei pokuri potrebnu, deleshni gratati vezhne morejo; na njih tai vselei ostane ta hudo

doba, inu spornuſt teh griehou, kira je vriedna, da ſe ſkus vſe vezhne zhaſſe lhtrafuje. Ja ta nefrezhna volo teh pogubleneh je v' griefhnei hudobnoſti zielu oterdena, ſe ne ſna vezh preberniti, ali pobulſhati; oſtane vun nu vun pregriefhna; je tai vun nu vun ſhtraſe doushna do vekoma.

Morebiti da bojo ti pogubljeni ſai ſkus kakeſhen mihen zhaſſ keda en odlog, ali pomenſhanje ſvojuh teſhau ſadobili? nigdar nikoli. Peklenſke ſhtraſe kaker ſo bres konza, taku ſo tudi bres odshalenja, inu bres odſtaulenja. Hudizhi ſe per martranju teh pogubleneh nikoli ne smujajo taku da bi trudni gratali, dokler ſo goli duhi, inu Bug je h' temu nuza: oni ſe tudi nikoli ne naſitijo, ali navelizhajo, taku da bi doſti imeli, dokler oni ſo ti narhuiſhi, inu vezhni ſourashniki teh pogubleneh.

Morebiti da ſe bojo ti svoleni vſmili-li, inu taku dougu Boga proſili, da tem pogublenem ſai enobart le enu malu odshalenje, inu pomenſhanje te ſhtraſe perpuſti? Taku malu, kaker nizh. Poſluſhaite, kar nam S. Joannes v' bukveh tega ſkriunega Resodetja povie. *Apoc. 19.* On pravi, da je en glaſ ſhlifhieu veliku svoleneh, kati-ri ſo riekali, inu peli v' nebeſah: *Alleluja: ſvelizhanje, zhaſt inu muzh bodi naſhemu Goſpudu Bogu, dokler njegove ſodbe ſo reſ-nizhne inu pravizhne, katire je on srekn*
zhes

zhes to *veliko kurbo*, tu je, to grieshno du-
sho, *inu oni so drugizh sapeli, Alleluja*. --
Sa boshju delu! kai je tu? --- O lubi
Svetniki boshji! tamkai v' peklenfkem
ognyu gorijo vafhi snanzi, priateli, more-
biti vafhi brati, sestre, otrozi, stareifhi!
Nai, pravijo Svetniki, nai da gorijo, mi sa
nje senizh vezh ne maramo. O sveti Angel-
zi boshji! tamei v' pekli terpijo she taku
doughu tisti, katiri so vam na tem svieti bili
perporozheni! Nai le, rezhejo Angelzi, nai
da terpijo; oni nam niso vezh k' skerbi, o-
ni so nafhe dobru noterdajanje poprei le sa-
mezhuvali.

O milostliva Mati Boshja Maria, ti perbie-
shalfhe teh grieshnikou, ti fai vsmili se, inu
profi sa tiste, katiri so she taku douge liete
v' peklenfkem ognyu pokopani. Nai da o-
stanejo pokopani, pravi Maria, jes sa nje nizh
ne ozhem vezh vedeti. Tai ni vezh pro-
shnje, ni vezh perpomuzhi sa te poguble-
ne. -- O Ozha nebesfki, inu Stvarnik vseh
rezhi (ne sameri, da jes baram) al se kai ti
bodesh fai enobart vsmiliu zhes tvoje po-
gublene stvari? One vsmilenja ni so vezh
vriedne, pravi Ozha nebesfki. Ampak fai
ta draga kri tvoiga boshjega, Sinaje tudi sa
nje prelita! Ta nedokonzhna vriednost Chri-
stusove kriji, katiro so oni sanizhuvali, le
sa njih vezhnu poshtrafanje vpije. --

Jes sim, pravi Bug v' svetem pismi h'tem pogublenem, *Prov. 1.* jes sim vals poklizau, vi pak mene niste bogali, vi ste moje opomenje le sanizhuvali, moje posvarjenje savigli, taku ozhem pak jes tudi k' vafhemu pogublenju se le smejati, inu se vam per vafhem terplenju le posmehuvati. Kai je sraven drugoga leta tudi saena britka nadluga! Telkai, inu taku dougu terpijo ti pogubljeni, inu Bug se h'temu le smeji, svoleni njega sa tega volo hvalijo. Pezh ni vsmiljenja vezh sa te, katiri so enobart pogubljeni. O pekou! ti prestrašni pekou! od tebe tai ni riefhenja! -- jes sposnam, da ni riefhenja nikoli. --

Tretki odstavik.

Kai imamo sdai mi sami sebi od letih taku strafhneh, taku resnizhneh rezhi saene posebne navuke sbrati, inu k' serzu vseti? Naipoprei letu: katirikoli ima smertne grieha na sebi, inu v' tisteh bres pokure vmerje, tisti pride v' pekou. Ja en sam velik nespokorn grieh je dosti h' pogublenju. Okoliku je jih, katiri savolo enega samega grieha v' pekli gorijo? Ne rezi tai, moi zhlovek: en sam grieh ja ni telkai, se ja dobru morem spovedati; ti pak tudi dobru moresh po enem samem velikem griehu v' pekou priti. Al se pekla ozhesh prau svestu varuvati, vari se vsega velikega grieha.

K' dru-

K' drugemu imash vedeti, da sa resnizo veliku ludi v' pekou pride. *Ene velike vrate*, pravi Kristus, *inu shroka zesta je, katira pela h' pogublenju, inu veliku je jih, katiri po tistei hodijo: Niske duri, inu vosek pot je, katiripela k' shiulenju, inu malu je jih, katiriga naidejo.* Matth. 7. Hodi tai s' bogabojezhemi po vofkem poti: ti ga ja viefh, ti si she na tistem, kir si v' pravei svelizhanfkei veri. - - Ko ne rezi: vezh drugeh ludi se naide, katiri li taku griesfhu shivijo. Ampak veliku drugeh je tudi, katiri dobru lepfhi, inu bogabojezhneifhi shivijo, kaker ti. Kai bi tebi pomagalu, da bi jih s' tebo vred, ne viem, koliku v' pekou prifhlu? V fakiteri bode sam sa se imeu terpeti.

H' tretkemu: kader zhes tebe kakefhna teshava pride, pomifli da je veliku menje, kaker si saflushiu. Rezi s' kralam Davidam: *Zhe bi Bug meni ne biu pomagau, bi moja dusha skori she v' pekli murela prebivati.* Pl. 43. En spokorn, brumen mosh je per vfakei svojej rivi, inu teshavi sam per sebi reku: jes sim pekou saflushiu: karkoli meni Bug sdai terplenja naloshi, je le milost, da le peklenfku terpenje ni.

Sveti Bernard pravi, da bi ludi, slasti griesfni ludi, imeli she shivi, tu je, so svoimi mislemi v' pekou se podati. Mi bi imeli te, da li strafhen, pak sa nafs priden spomin tega pekla nikar savrezhi: mi imamo

vezhbarti enu malu pomisliti to britkust, inu to vezhnost peklenške shtrafe. Verjeme: katiremu to sposnanje te vezhnosti prau k' ferzu gre, jes mienim, da nikoli ne bode v' en smerten grieh pervoliu. Kai je tai vezhnost? Eno miheno perpodubo jes vam s'he dam. Vsemi si k' misli, kaker da bi po zielei grosnei semli tega svieta gole zifre gostu vkup bile pisane, inu postaulene; ja kaker da bi tudi po zieleu nebi na mesti sviesd ko zifre vseforti bile postaulene. Zhe bi kdu vse tiste zifre mogu vkup sošhteti, o koliku millionou bi jih bilu! inu vunder, da bode li telkai liet minilu, koliker vse te zifre vkup vunnessejo, vezhnost ne bode h' kraju prishla; Ja telkai liet vkup pruti vezhnosti je kume kaker ena kapna pruti zieleu morju. Skus telkai liet, inu s'he po tem bojo ti pogubljeni terpeli. - - Oni tezhijo v' enem nesrezhlivem smradi, v' enem zhernem, toustem presmerdlivem dimu, inu se vunder ne sadushijo. Oni se v' gorezhem shvepli, kaker v' enem morju, globoku vtaplajo, inu se vunder ne potopijo. Oni se v' tistem ognju, kaker enu gorezhu shelesu obrazhijejo, inu vunder ne sgorijo. Oni imajo v' sebi, inu okul sebe skori vse tiste martre, katire sizer smert pernessejo; oni pak vunder, kar sebi shelijo, smert ne dofeshejo. *Ubi vermis illorum non moritur, & ignis non extinguitur.* Marc. 9. Njsh z'heru.

zheru, pravi Kristus, ne vmerje, inu te oginy ne vgasni.

Aku ti ozhefh, griefhnik, ali griefhni-za, aku se ti vupafh takefhne martre skus vso vezhnost terpeti, taku ko griefhi. Aku ti se vupafh le en den, inu nuzh v' enei gorezhei pezhi obstati, le griefhi. Ja zhe ti morefh le skus eno uro tvojo roko, ali en perst v' enei gorezhei sviezhi dershati, ko griefhi. Tu ti ne storish, da bi tebi li, ne viem, kai dau: pokai pak ozhefh sa eno kratko nesframno nafladnost (ali lusht) sa en krivizhen, nevrieden dobizhek skus grieh sam sebi pekou saflushiti. -- Bug prenesi! -- Jes viem, da obeden med vami ni taku nepameten. Vi se bojite pekla: o, pravite, da bi fhe le tistemu vbieshali! -- Letu poboshjei gnadi per tebi, moi zklovek, na tvojei voli leshi. Ko sam hudizh tebe ozhe v' pekou perpraviti; sakai bi ti njega imeu bogati? Tvoi sveti Angelz varih tebi v' pekou brani, k' nebeffam pak pomaga priti. Sam Bug, kar tebi ja mure k' enei dobrei serzhnosti, inu k' naganjanju na poboshnu shiulenje biti, sam tvoji milostlivi Bug tebe sheli le per sebi v' nebeffah, nikar v' pekli imeti. --

Ja, tu je temu taku, o moi vsmileni Svelizhar, da ti shelish mene pred peklam obvariti; dokler ti, da sim li jes griefhni zhlovek saflushiu v' pekou savershen biti, do sdanje ure si taku milostlivu meni sanesu.

Vezhna hvala bodi tebi sa tu! Kai pakti, o moi Bug! od mene dozhakafh, inu shelish drugega, kaker enu sgrivanu ferze, eno pridno pokuro, enu sveftu, hitru pobulshanje moiga griefhnega shiuljenja. Orad, inu volen ozhem jes letu tvoje sa me taku dobrutlivu shelenje dopouniti. Dodeli meni le tvojo možno gnado, da po dopernefhenju prave pokure zhes vse moje griehe v' enem pobulshanem shiuljenju stanoviten oftanem, da ti mene, pravizhni Bug! eno bart ne bodefhnureu v' te prestrafhni peklenfki oginy k' vezhnemu terplenju savrezhi, temuzh mene po tvojei milofti v' nebefhku svelizhanje gorvsemefh, Amen.

Sedmu Premishluvanje,
od odpustlivega, ali malega grieha.

Omnis arbor, quæ non facit fructum bonum, excidetur, & in ignem mittetur. *Matth. 3.*

Vfaku drevu, kateru dober sad ne pernefse, bode posekanu, inu v' oginy vershenu.

Poboshni Christiani imajo nikar ko samu smertnega, temuzh tudi odpustlivega, ali malega grieha se bati. Eni verniki vunder

der odpustlivega grieha se premalu varu-
 jo. H' pridu tai bode seglu, zhe se en pra-
 vizhen strah tudi pred odpustlivem grieham
 per kerfhankeh dufhah ponovi, inu pove-
 zha. Lohku pak se bode ena vezhi grosa
 odpustliveh griehou v' nafheh serzah obu-
 dila, kader bodemo premislili, kaku veliku
 hudega, inu fhkodlivega tudi ti mali grie-
 hi v' sebi sapopadejo. Gospud Bug pod ve-
 likei fhtrafi od nafs sheli dober sad, kir pra-
 vi: *Omnis ergo arbor, quae non facit fru-
 ctum bonum, excidetur, & in ignem mitte-
 tur; Vsaku drevo, kateru dober sad ne per-
 nesse, bode posekano, inu v' oginy vershe nu.*
 Griehi, da li odpustlivi, sa resnizo niso do-
 ber sad; ja leti veliku prebranijo v' nami te
 sad dobreh del. Da se mi tai tudi maleh grie-
 hou svesteishi naprei varjemo, ozhemo pre-
 mislhluvati *pervizh*: Kai hudobe en odpust-
 livi grieh v' sebi ima; *drugizh*: Kai fhkode
 zhloveku pernesse.

Poprei ozhemo s' terdno vero spomeni-
 ti, da je Bug nam povsod v' prizhi, inu da
 vse nafhe tudi te male grieha, inu samire
 ozhitnu vidi; *Sakai*, kaker svetu pismu pri-
 zhuje, *ozhi tega Gospuda so veliku svietlei-
 shi, kaker sonze, inu one po vseh potah teh
 ludi okulgledajo.* Eccli 23.

Proximo sa boshjo pomuzh. Poshli
 vun, o Gospud Bug, tvojo luzh, inu tvojo
 resnizo, da mene perpela h' pridnemu spo-

snanju te hudobnosti, inu shkodljivoſti odpuſtliveh griehou ; ſkus kateru ſposnanje jeſ reſvietlen ſe bodem vſega grieha ſveſteifhi veruvau , inu ſafluſhiu zielu zhiſt hitreifhi h' tebi priti. *Ozha naſh. Zheſbena ſe Maria.*

Pervi odstavik.

To hudobo, inu prevsetnoſt odpuſtlivega grieha ſamoreſh ti, kerſhanska duſha, obiunu ſposnati, kader dobru premifliſh lete reſnizhne vuke. Vſaki da li menſhi grieh, kateri premiflenu, volnu, inu ſ' zieleſm ſposnanjam ſe doperneſſe, ſuperſtoji boſhjei ſapovedi, inu voli ; ſakai Bug ozhitnu rezhe : *Sancti eſtote, quia ego ſanctus ſum.* Levit. 21. *Bodite ſveti, kir ſim jeſ ſvet.* Satorei je te odpuſtlivi grieh ſa reſnizo enu reſhalenje, ena ſamira, inu kakeſhnu ſanizhivanje pruti Bogu. Kaker tai nigdar ni mogozhe, da bi boſhja ſvetuſt v' ſebi imela le eno kaiſiſi maiheno neporednoſt, ali madesh ; taku tudi ni mogozhe, da bi Bug per naſ, inu v' nami imeu ſa dobru vſeti, ali perpuſtiti bres ſamersanja le eno bodi li menſhi neporednoſt, ali odpuſtlivi grieh. Da li ſizer Bug ſavolo odpuſtlivega grieha ne ima groſnu ſourafhtvu na zhloveka, ima ſaj enu ſamersanje : da li en tak grieh Boga taku prevsetnu, inu premozhnu ne ſanizhiva
je,

je, taku grosovitnu na njega ne seshe; vunder njega na eno visho neposhtuje, inu se pruti njemu samiri. Satu pravijo vuzheniki, da, zhe bi v' svetei Divizi Marii (kar pak sdai she ne more biti) ali v' enem drugem she zhaftlivem nebeshkem Svetniku le en sam maihen grieh se snafhu, bi en tak Svetnik k' malu is nebes, inu od boshjega oblizhja vershen biu. Taku samersliu, inu fourashliu je pred Bogam vsaki premislenu dopernefheni mali grieh. Je refs, da ta samira, katira se skus te mali grieh Bogu stori, obstoji v' enei menshei rezhi, zhe se leta samira dershi, inu povanzha pruti tistei, katira se Bogu stori skus en velik grieh. Ampak tudi te menshi samire se huishhi gorrsemejo, inu sa vezhi dershijo, aku se tiste storijo pruti enei pershoni prevelike vriednosti, inu visokusti, pruti enemu Kralu, Cesarju, ali takemu, katiremu smo doushni veliku vezhi zhaft, inu poshtenje skasati, bodi lastnemu ozhetu, velikemu dobrutniku, narvishemu gospodarju. Mi ja viemo, kdur se skus vsaki tudi menshi grieh reshali; namrezh te kral vseh kralou, te gospud vseh gospudou, nash narlubesniveishhi ozha, inu nardarovitneishhi dobrutnik, te sam v' sebi, inu sam od sebe narsveteishhi, en Bug neismernega velizhaftva, sama ta narvishi, nedokonzhna dobruta, katirei vsaki madesh, vfa neporednost, inu nepopounost taku silnu je

superna, inu samersliva, da se dosti ne samore isrezhi. Tisti Bug se sikus vlaki mali grieh reshali, katiri nam sikus Preroka h'premisflenu napreipoloshi lete besiede: *En sim poshtuje, inu zhasi svoiga ozhetu, inu en hlapez svoiga gospuda: aku sim jes tai en ozha, kei je moja zhasi? inu aku sim jes en gospud, kei je teshab, kiri se pruti meni ima skasati?* Al ni refs, da mi fami sa hudu dershimo, kader fhlishimo, da en sin, zhe on li globokerane svoimu ozhetu ne stori, ali famo smert njemu ne napravi, tistemu vunder veliku drashenja, neposhtovanja, samersanje naredi? Zhe bi en tak hlapez biu, kateri bi sebi ko tu samu k' sickerbi vseu, dale eno pregnosno fhkodo svoimu gospodarju ne stori; ūzer pak bi on v' gospudovei flushbi dosti nemarn, inu vedliu se skasau; sa te sapovedi, inu naredbe svoiga gospuda v' menfheh rezhih bi nizh telkai ne rodiu: en takefhen hlapez bi ja dosti nevriednu, inu hudu se sadershau pruti svoimu gospudu. Na takefho visho, taku nevriednu, inu dosti hudu femi sadershimo pruti Bogu, nafhemu ozhetu, inu gospudu, kader vezh, da li ko menfheh griehou premisflenu, inu volnu dopernessemo. Sa resnizo taku nisimo pruti Bogu prau pokorni otrozi, ni prau dobri, inu sviesti hlapzi, kakefhe on vunder sheli imeti,

Kir tai te odpustlivi grieh je po resnizi enu reshalenje boshje, je on sategav olo enu taku hudobstvu, kateru na samega Boga seshe, inu se njega loti : je en vezhi slieg, ima veliku vezh hudega v' sebi, kaker je vse, kar se na svieti sa hudu, inu supernu dershi. Sa resnizo tiste se ne more ko голу sa kai maihenega dershati, kar savolo svoje hude lastnosti, inu nature Bogu mure sammersati, inu kar Bug savolo svoje svetusti is nature svoje vselei mure sourashiti. Gospod Bug bi otu raishhi perpuštiti, da bi semla, nebu, vse stvari bili pokonzhane, inu spet enu nizh gratale, kaker da se en sam bodi li menfhi grieh dopernesse. Pokai letu? kir takef hnu pokonzhanje bi se le zhes stvari stegnili, en grieh pak skus svojo samiro na samega Stvarnika, inu Boga seshe: inu kai so vse stvarjene rezhi pruti Bogu Stvarniku? enu голу nizh. Sveti Ozheti, inu Vuzheniki enumienenu vuzhijo, da zhlovek ne smie le en odpustliu grieh storiti, aku bi li skus en tak grieh vse pogublene is pekla, vse dushe is hiz mogu riefhiti, inu vse griefhnike h' pokuri, vse nevernike, inu krivovernike h' pravei veri perpraviti : kir se nikoli ne smie kai hudega storiti, da bi li is tistega kai dobrega se sgodilu ; sakai en sam grieh Bogu vezh sammersanja stori, kaker dopadenja njemupernesse vse dobru djanje, inu saflushenje sveteh ludi.

Od kod tai pride per tebi enu taku malupametnu djanje, da ti dostokrat savolonevriedneh rezhitakefhne hudobnosti, kaker so tudi ti menfhi griehi, premislenu, inu volnu dopernese fh? Od kod pride, da se ti odpuftliveh griehou taku malu bojish, inu varjesh; ja she enkatirobart milish, ali per sebi rezhes h: kai tu die? fai je le en maihen grieh. *Ti nimash tiste kozhishu sa kai malega dershati, skus kar se sam Christus reshali*; opomene Sv. Bernard, O prelubesnivi Svelizhar Christus JEsus! kolikubarti fo tvojenarzhisteifhi ozhi vidile mojo nevriednost. Aku ti ozhes h, o Gospud, povanzhati, inu sa slu vseti vse samire, inu pregriehe, kdu bode mogu pred tebo obstati? Jes sposnam, ogrivam, inu ozhem staunu pobulshati vse moje blodenje, inu hudobuvanje, katire sim pruti tebi sturiu tudi skus velikubartne menshe grieh.

Spomenimo tukai, kar nam rezhe sama vezhna resniza; namrezh; *Katiremu je bilu veliku danu, od tistega se bode veliku, ja vezhnasai tirjalu, inu shelilu.* Luc. 12. 48. Nam pravem vernikam, kiri imamo taku lepu podvuzhenje, resviezhenje, taku obiune boshje pomuzhi, inu perloshnosti k' dobremu, nam je ja od Boga vezh dodelenu, kaker veliku drugem ludem. Mi imamo sa taku dershati, da fo nam tudi rezhene tiste Christusove besiede: *Aku*

vasha praviza ne bode obiuneisshi, kaker
 teh Pisariou, inu Farisearjou, taku ne
 pridete v' nebeshku kralestvu. Matth. 5. 20.
 Sai tudi en nevern, ampak visoku vuzhen
 mosh je reku: *Bulshi je vmreti, kaker
 kai super to zhednost storiti, inu Boga le
 v' enei narmenshei rezhi malu sa vried ime-
 ti.* Ti prvi Christiani, kaker od njih pri-
 zhuje sveti Marternik Justin, so taku bili
 perprauleni, da so oti prei vmreti, kaker
 eno leshnivo besiedo rezhi. She na flied-
 ne zhalse so v' sveti Zirkvi se snaidle ene
 poboshne perfhone, katire so posebno ob-
 lubo sturile, vsega tudi malega grieha se
 varuvati.

Premislimo she sraven tiste opome-
 nenje, kateru nam da sveti Duh skus mo-
 drega Predigarja: *Katiri se Boga boji, te
 nizh ne sanemara.* Eccle. 7. 19. Ena du-
 sha, katira zielu svojobodnu, volnu, bres
 vsega prestrashenja svoje viesti veliku ma-
 leh griehou dopernesse, sa resnizo Gospudu
 Bogu ne flushi is prave lubesni, temuzh le
 is enega hlapzhnega straha. Zhe jes enega
 dobrega priatela prau salubu imam, meni ne
 mure sadofti biti, da jes le pregrosne sami-
 re njemu ne storim, temuzh jes imam se va-
 ruvati, da njemu tudi v' mensheh rezhih sa-
 mersanje ne naredim. Satorei je sam Chri-
 stus sveto Brigitto s' temi besiedami opo-
 meniu: *Mojahzhi! tinimash obeden grieh*
 ko

ko sa kai голу malega dershati; temuzh i
 mash premisliti, da tiste, kar meni samer-
 si, ne more nikoli taku zielu ko kai maibe-
 nega biti. Ampak jes maluvriedni zhlovek
 sim telkaibarti te odpuustlive griehe ko sko-
 ri sa nizh derschau, inu satega volo vezh-
 krat bres straha dopernesu. O Ozha ne-
 beshki! ne henjai she naprei pruti meni se
 skasati kaker en ozha tega vsmiljenja, da jes li
 pruti tebi se nisim stanovitnu skasau kaker
 en prau pokorn, hvaleshen, inu priden o-
 trok. Ne stori s' meno po mojej nevriedno-
 sti, temuzh po tvojej milosti: ti mene v' tvo-
 jei svetei flushbi poterdi, inu vselei obder-
 shi. Jes ozhem odseh mau skus tvojo po-
 muzh kaker en dober flushaunik tudi v' ma-
 leh rezhih sviest biti, da saflushim tudi v' teh
 vezheh vselei sviest ostati.

Drugi Odstavik.

Kir te odpuustlivi grieh v' sebi telkai hu-
 dobe sapopade, kaker smo premishlu-
 vali, se ni zhuditi, da nam on tudi taku ve-
 liku sliega, inu shkode naredi. Naiprei po-
 mislimo po prizhuvanju svetega pisma, kai
 saene nadluge, inu shtrafe tudi ti men
 griehi ludem napravijo. Lotova shena je
 bila prebernjena v' en steber toli savolo ene
 nepokorshine, inu nepotrebne nasaigle-
 danja, *Gen. 19*. Moyfes en prau sviest, do-

bru dopadliu slushaunik, inu priatel boshji je mureu v' pushavi smert vseti, taku da ni stopine sturiu v' to svoleno, inu Israelitarjam oblublenu deshelo, v' katiro je vunder taku mozhnu sheliu noterpriti. *Deut. 34.* Sakai saenega grieha, ali samire volo? Satu, kir on ni popounu, inu terdnu savupanje postaviu na Boga tedai, ker je otu na zhudeshlivo visho is ene preterde pezhi vodo sa pitje Israelskega ludstva dobiti. Ludi od mesta Bethsames, kir so to skrinjo tega mira, inu sprave s' eno neposhtuvanostjo ogledali, inu teiste se doteknili, so skus naglo smert bili pokonzhani. *1. Reg. 6.* Kral David je v' kasau, vse ludi v' svojem kralstvu soshteti, sraven pak je eno prasno slavo, zhast, inu pohvalnost jiskau. Savolo letega ja ko malega grieha je mureu prehitru skus kugo sedemdeset jeser (ali taushent) svojeh podloshnikou sgubiti. Mi dosti sa resnizhnu viemo, da je Gospud Bug enkati-re sizer poboshne pershone savolo eneh mensheh griehou oistru posvariu, inu shtrafau skus boliesni, telesne bolezhine, preganjanje, britkuisti, inu teshave v' duhouneh rezhih, skus odvernenje svoiga boshjega shegna v' njih opravileh, perpushanje mozhneh skushnjau, skus druge zhalsne nesrezhe, inu rive. Inu take shne shtrafe je sam Bug naloshiu, katiri je ja en pravi-zhen sodnik, nash narlubesniveish ozha;

on je jih naloshiu svojem fizer sviestem slushaunikam, inu priatelam. - - Kaku se rajes podstopim savupati, dabi Bug mene savolo menfheh, she gosteifhi, she prevsetneifhi dopernesheneh griehou ne meu oifstru posvariti, inu shtrafati? - -

Premishluimo naprei, kai shkodlivegate mali grieh v' zhloveshkei dufhi napravili. On dufho pogerdi s' enem madesham, katiri jo Bogu menje dopadljivo stori; katiri madesh kaku dougu se ne sbrishe v' tem, ali hunem shiulenju, dufha ne more k' boshjemu pogledu priti. Sakai nizh omadeshenega ne poide v' nebeshku kralestvu. V' letem shiulenju obeden zhlovek ne samore dosti sapopasti, inu na snanje postaviti, kaku britku je enei dufhi tiste odlozhenje oboshjega oblizhja. Per enei od telesa she odlezhenei dufhi je enu veliku vezhi, inu mozhneifhi shelenje do Boga nje slednega, vezhnega konza, katirega ozhe hitruviditi, inu s' tistem sklenjena biti. Satorei takef hnu odvlazhanje, inu poshelenje, katire se ne more dopouniti, dufho preoifstrupezhe, inu teshi. Eno skori enakeshno teshavo je zhutiu, inu na snanje dau Abfalom Davidou sin, da on li ni biu taku mehkega serza, da li ni taku vferznu sa lubu imetu svoiga ozheta Davida, pred katirega oblizhje en zhafs k' enei shtrafi ni sme priti. Abfalom je vunder shelnu taku sdihuvau:

Sa letu jes prosim, da bodem spet mogu viditi to oblizhje krala moiga ozheta: aku pak on she spomene na mojo samiro, raishi ozhem, da meni shiulenje v seme. 2. Reg. 14. Pogledi! Absolom raishi ozhe smert preterpeti, kaker she dongeishi od oblizhja svoiga ozheta, inu krala odvershen biti. O koliku vezhi mure biti ta britkust ene pravizhne dushe, aku bi ona savolo enega, ali drugega malega grieha en delnji zhas mela od oblizhja, inu pogleda svoiga Boga odlozhena ostati, katirega Boga ona vunder is ziele svoje mozhi lubi, inu sheli dosezhi. Sa resnizo leta je ena prebritka shkodlivost, inu shtrafa odpustlivega grieha.

Sraven teiste britkusti kai she saeno teshavo tudi te odpustlivi grieh enei dushi naloshi? Dusha, kira le s' enem malem grieham omadeshena skus smert se od telefsa murelozhiti, viemo, da bode vershena v' plamnaste temnize teh hiz, v' katireh ima skus preoister oginy od vsega narmenshega madesha ozhistena biti. Kaku teshku, britku, inu bolezhnu pak je le kolzhkai zhafsa v' tistem kraju tega ozhishenja terpeti, kdu bi mogu nam obiunu k' sposnanju dati? Sveti Augustin bres dvojenja (ali zviblanje) rezhe, da vse forte teh marter, inu teshau vkupsloshene, katire se na letem svieti snaidejo, ne morejo v' eno perpodubo (ali pergliho) postaulene biti pruti ti-

stem shtrafam, katire v' hizah murejo du-
she prenesti. Te sizer taku milostlivi Bug,
njih Stvarnik, inu Odreshenik skus njih da
li prebritke souse, inu milu sdihuvanje se
ne puhti potolashiti, inu omezhitu taku dou-
gu, kaker dougu on na njih le en sam madesh
enega bodi li menshega grieha nagleda, ka-
tiri madesh per njemu enu take shnu samer-
sanje, inu referdenje obudi.

O kai saenu samersanje je Gospud Bug
she mureu nad tebo imeti, o nemarni Chri-
stianski zhlovek, aku ti morebiti vsaki den
vezh maleh griehou premislenu dopernes-
selh! Al se tisteh naprei ne bodesh marlivei-
shi varuvau? -- Al sene bodesh she sdai po-
mujau, zhe si pred Bogam na to visho febe
abdoushiu, skus pokuro, poterpehliuost,
lubesen pruti Bogu, inu blishnemu, skus
druge dobre dele vse per Bogu storjene dou-
ge poprei poplazhati, inu sbrifati, da na hu-
nem svieta ne bodesh mureu tudi sa male
grieheskus taku britku terplenje sadoosti sto-
riti? -- Ja: letu jes sebi terdnu priedvse-
mem: jes ozhem se tudi mensheh griehou
skerbliveishi varuvati: ne ozhem kai hu-
dega premislenu dopernesti. Se bodem tu-
di pomujau vse opravile, inu doushnufti
moiga stana, te sizer poboshne dele pridnei-
she, poboshneishi opraviti. O moi Bug!
ti tvojo milostvo roko pruti meni stegni,
inu dodeli mojej slabusti obiuno pomuzh!

Ampak te odpuštlivi grieh (he vezhi) škodljivo st z hloveku pernefse skus letu, da njegovo dušho s' zhašsam vezh oflabi, toshlivo, inu na hudu bol nagnjeno stori, v' tistei ene, dataku rezhem, duhoune, ali dušhne boliesni napravi; na to visho pak to dušho blisu k' duhounei smerti, ali k' smertnemu griehu napela. Sveti Chrysoftomus letu poterdi skus teiste besiede. Kaker ene rane, da li niso taku globoke, inu grosne, aku se nizh ne obvesajo, s' zhašsam merslizo, vezhi boliesen, inu smert pernefsejo; rau nu taku zhe se od ene dušhe menšhi griehi nizh ne odvernejo, tisti kaker ene slabuſti, inu male boliesni pozhašnu velike rane, smertne boliesni, tu je: naglaune griehe, inu vezhno smert teistei dušhi napravijo. Namrezh male boliesni zhloveka hitru do smerti ne perpelajo; zhe se pak obene osdra ve pruti, inu h' pomuzhi ne vsemejo, jemejo od zhašsa do zhašsa te mozhi tega zhloveka vezh doljemati, da po tem zhlovek skus eno drugo vezhi, inu huišhi boliesen, katira zhes njega pride, losheifhi, inu hitreifhi v' smert pade. Taku se tudi skus male griehe te mozhi zhlovefshke dušhe oflabijo, tista pak po tem skus eno huišhi, inu mozhneifhi skufhnjavo losheifhi, inu prei se premaga, inu v' smertne griehe per vliezhe, *Christiani*, pravi svet Gregorius,

od maleh griehou sazhejo ; po tem pak lo
sheishi v' te velike padejo.

Raunu letu vuzhi te modri Predigar,
inu taku opomene : *Savolo vedljivosti bode*
te strop ene hishe ponishan, inu te vkupe
sbiti pod noterudert ; inu savolo slabujsi
teh rok bode v' hisho kapluvalu. Eccl. 10.
Lete besiede svetega pisma ozhejo telkai re
zhi. Skus kirobartnu prekapljenje, inu pre
mozhenje teh brunet, ali sida, je refs, da
se hisha taku hitru ne podere : vunder se
h' temu po malem naperpravi, inu v' nevar
nost pride, da bi lohka mogla enobart po
derta biti, aku se temu prei skus pridnu po
raunanje v' perloshnem zhafsi pried ne pri
de. Na leto visho tudi ti menshi griehi,
kader noter v' eno dusho kaker ene pogoste
kaple padejo, v' tistei te boshji tempel ta
ku jadernu ne resderejo : ampak s' zhafsam
storijo, dagnie, inu enu prebivalfhe te spor
nufti, ali smertneh griehou postane.

Slasti pak murejo per nafs en priden
strah, inu skerblivost obuditi lete besiede
modrega Mosha : *Katiri sa kai maleganizh*
ne rodi, po malem doljemle, inu pade.
Dosti se vie shalofstneh pergodou od vezh
sizer bogabojezh, inu poboshneh ludi,
katiri so po tem skus doperneshenje vezh
maleh griehou nevriedneishi postali v' bosh
jei flushbi ; na fliedne so v' eno veliko, inu
sporno hudobo safhli. Kader ena gostei
shi

ſhi megla leſhi; tiſta enkatirega zhloveka v' ſablodenje ſapela. Enei megli ſo enaki ti mali griehi; tiſti od zhloveka to obiuneſhi boshjo luzh odvernejo, da njegova pamet nebeſhku reſviezhenje, inu vezhne reſnize taku pridnu gori ne vſeme, taku ſvetlu neſpoſna. Duſha po tem nenaide v' duhouneh rezhih en dopadliu vſhitek, ali veſelle: per njei omersli ta lubesen pruti Bogu, inu ta vrezhoshelnoſt (ali aiſer) lete lubesni ſe del, nu del vezh pomenſha. Sra- ven ſe ja ni zhuditi, da ta priasnoſt, inu dobrutlivoſt boshja pruti enei takei duſhi tudi doljemle. Bug njei vterga ſvoje poſebne pomuzhi. Skus letu duſha flabeifhi poſtane h' premaganju pogoteh, inu mozhneifheh ſkuſhnjau. Sa reſs ena s' vezh malmi griehami omadeſhema duſha je tudi menje vriedna obiuneh, inu premoſhneh boshjeh gnad, katire Bug ni doushen do- deliti: bres teh pak kaku ſe bode ena toſh- liva, oflablena duſha pred velikem grieham, pred vezhnem pogublenjam mogla obvaru- vati? Vidifh, moi Chriſtian, v' kai ſae- no blisno nevarnoſt vezhne ſhkode tebe tu- di ti odpuſtlivi pomnoſheni griehi poſtavi- jo. Peklenſki ſourashnik ſadoſti ima, da tebe poprei vezhbarti le v' ene menſhe pre- griehenapela: s' zhafſam, zheti ſa tiſte ma- lu ſe maraſh, bode ſhe snau tvojo oflable-

no dušho v'te velike, inu smertne griehie pervlezhi.

Sizer mi dobru viemo, da mali griehi, bodi jih koliker ozhe, vunder vsi vkupe ne storijo en velik grieh. Ampak spomeni, Christianska dušha, inu svestu povanzhai na lepu opomenenje svetega Augustina. Da li, pravi lete Vuzhenik, v'ene ladjo se ne vershejo pregtrosni, inu pretefški kameni, katiri bi jo k'malu v'globozhino dolpoteshali, zhe bi vunder v'tisto ladjo pozhasi veliku pieska, ali prevelliku mensheh kamenou se verglu, ladja se bode tefšku obdershala, da bi se ne potopila. Raunu taku bi mogla ena dušha skušpomnošhene da li menshe griehie po enem zhasi v'teh vezheh na duhouno visho se potopiti, inu pogubiti.

En zhlovek tai, katiri s'popoune sponanjam, premislenjam, inu pervolenjam veliku maleh griehou depernesse, sarešs ni enu dosti dobru drevu, kir on po nevriednosti opusti dober sad napreipernešti; ja s'he volnu nepridne, hude sade stori: en tak satorei vrleden poštane, od posebne boshje dobrute, inu darovitnosti odsekan, inu odlozhen biti; on saflushi v'oginy teh riu, inu vezheh skušhnjau na temsvieti, na hunem pak v'oginy teh hiz veshen biti. Sam pak te mali grieh, slasti ta navada take griehie dopernešti, je ja e

nu maluvriednu, hudu drevu, kir ima v' se-
bi eno taku hudobno lastnust, inu naturo;
kir taku nevarne, inu shkodlive sade na-
preiperneffe.

Satorei, moi Christian, nai bode po-
sekanu, inu zhistu vunvershenu is nashe
viesti letu shkodlivu drevu tudi teh odpust-
liveh griehou: nai, da se vsa njih koreni-
na, inu navada isdere is nashega serza,
slasti tisteh griehou, s' katiremi smo se vezh-
krat obdoushili. Ja, letu jenashe terdnu
priedvsetje, o Gospud Bug! mi se ozhemo
tudi maleh griehou naprei skerbliveishi va-
ravati. Ti nam poshli tvojo boshjo po-
muzh, da skus tisto poterdeni nizh takega,
kar tebe reshali, inu nashei dushi shkodi,
s' mislijo, s' besiedo, s' djanjam, ali samu-
denjam, nedoperneffemo: temuzh da skus
nu skus priden sad dobreh del storimo,
inu vriedni postanemo, kaker dobre dre-
vesse enobart v' nebeshkem Paradishi vsa-
djeni biti, Amen.

Osmu Premishluvanje, Od sgublenega fina.

Profectus est in regionem longinquam, & ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose. *Luc. 15. v. 13.*

On je sbau v' eno tujo desbelo, inu je zamkai sapravilu svoi diel skus presbernu, nesporednu shiulenje.

Vfaki pametni zhlovek se nefrezhe, fhkode, sliega boji, inu varje. Zhe pak eden sam v' eno poprei sposnano nefrezho volnu se poda, od tistega se ja resnizhnu more rezhi, da nepametnu, inu hudobnu stori. Raunu letu stori en zhlovek, kader v' grieh saide. Mi smo she skus enkatire navuke to fhkodlivoft tega grieha k' sposnaju napreipokladali. Ampak take rezhi se snajo skus predklade (ali exempelne) ozhitneifhi skasati, inu bol sapopasti. Satu je sam Christus vezhbarti skus perpodube (ali perglihe) govoriu. Eno tako perpodubo je nash Svelizhar povedau per Sv. Lukeshu na 15. postavi, namrezh od sgublenega fina. Tisto perpodubo tudi sveti

Ignazius v' bukvizeh duhounega premishluvanja h' pomislenju priedpoloshi. V' teistei se more sadošti sposnati, v' kai saeno nefrezho, inu slieg en zhlovek skus pregriehenje sablodi. To sedainu premishluvanje bode slasti od tega, kar te she napreipernefhene Evangelske besiede opomenejo: *Profectus est in regionem longinquam, & ibi dissipavit substantiam suam vivendo luxuriose.* Te mlaiski sin je shau v' eno tujo deshelo, inu je tam kai sapraviu svoi diel skus preshernu, nesporednu shiuljenje. V' pervem odstaviku bomo premishluvali: da en grieshnik s' tem sgublenem sinam vred svoiga Boga prevsetnu sapusti, inu v' tujo flushbo se poda: V' drugem odstaviku: da en grieshnik tudi svoje shele s' neuzhednemi, zhemernemi rezhmi jishe dopouniti.

Obudimo poprei terdno vero slasti od tega, da obeni zhlovek se ne more skriti pred Bogam; kaker David sposna, kir pravi pruti Bogu: *Kam poidem pred tvojem duham, inu kam ozhem bieshati pred tvojem oblizhjam?* Psal. 138.

Obernimo se tai k' Bogu, kiri je nam v' prizhi, inu prosimo sa pomuzh. O Ozha nebeshki! dal meni obiunu resviezhenje, da to fhkodo, inu framoto takefhnega zhloveka, kiri se skus grieh od tebe odlozhi, prau sposnam, inu se navuzhim, teiste nefrezhe svesteishi se varuvati.

Pervi odstavik.

Spomeni, kerfhanfka dusha, na Christi-
 stusove bessiede, s' katiremi on per sve-
 tem Lukeshu to perpodubo od sgublenega
 sina napreiperneffe. *En zhlovek, pravi*
Christus, je imeu dva sina, inu te mlaishi
med njima je reku ozhetu: Ozha, dai me-
ni te diel blaga, kateri na me pride. Inu
on je njima resdeliu blagu. Inu zhes mai-
benu dni je te mlaishi sin vse vkuppobrau,
inu je delezh shau v' eno tujo deshelo. Pre-
 misli tukai to nepamet tistega mladenzha.
 On je biu od shlahrnega, visokega roda,
 gorsrejen s' veliko skerbjo, inu lubesnio te-
 ga ozheta, doma lepu postrieshen, in so vse-
 mi rezhmi obiunu oskerblen; njemu obe-
 nega ni menkalu. Ena sama riez h je njemu
 enu malu teshka priedprishla; namrezh,
 da je mureu podvershen biti, inu pokorn
 se skasati tem povelam svoiga ozheta, inu
 ni sme u po svojej lastnei voli obrazhati.

Dabi setai ozhetovega straha, inu go-
 spoduvanja snebiu, inu bi mogu po svojej
 voli shiveti, je te malupametni zhlovek
 svoi diel blaga k' sebi vseu, svoiga dobrut-
 livega ozheta taku nehvaleshnu sapustiu,
 inu se med sanikarnu tovarshstvu podau.
 Ne zhudite se, da je ozha njemu njegovi
 diel v' roke dau, inu ga od sebe spustiu.
 Sakai, kaker svetupismu govori. Eccli. 15.

Bug je zhloveka v' sazhetki stvariu, inu pustiu v' rokah njegovega svita, ali vole: je njemu svojobodnost, inu lastno volo per-pustiu. Bug je perstaviu svoje sapovedi, inu povele. Aku ozhesb sapovedi dershati, bojo one tebe ohranile. On je tebi napreipostaviu oginy, inu vodo; stegni tvojo roko, na kar ti ozhesb. Zhlovek pred sebo ima shiulenje, inu smert, to dobre, inu to hude: kateru on ozhe, tu bode njemu danu. Vse tu Bug po svojej modrusti taku naredi, da zhlovek is lastne vole, inu svojobodnosti samore per Bogu kai saflushiti. Ampak veliku ludi je, katiri svojo lastno volo le h' zhemernemu, inu hudemu obernejo. Zhes tiste se Bug potoshi skus Preroka Isaia. Isa. 1. Poslusshaite nebesse, inu ti semla zhuti s' vushetami: sakai Gospud Bug je govoriu: Jes sim otroke gorsrediu, inu povishau: oni pak so mene sanizhuvali.

En taku nevrieden otrok, en tak sanizhuvauz svoiga ozheta je biu te sjubljeni sin. Ampak v' tistem se tebi, o Christian, priedperkashe ta poduba enega griefhnika. Kdu je biu bogateishi, shlahtneishi, frezhneishi, kaker ti, griefhni zhlovek, prei da si tvojo nedoushnost sguvau? Ti si biu en shlahten, lubesniu otrok tvoiga Ozheta nebeshkega, od Boga s' obiuno dobruto she v' mladeh dneh, inu naprei vselei oskerblen, s' njegove posvezhujezho gnado polepshan,

man, (ali oziran) s' veliku telesnem', inu duhounemi darimi obdaruvan. Angelzi boshji so tebe salubu imeli, inu s' posebno skerbjo obvarovali, druge stvari so tebi povsod striegle, na te je zhakala ta od Boga v' sazhetki perpraulena nebeshka dielshina (ali erbfhina.) Ti si tudi dosti resvefelnosti v' ferzi, in v' tvojei viesti vshivau, ti si imeu, kar si pametnu mogu sheliti. Tebi tai ni biu obeden prezhetik, (ali urshah) tvoiga nebeshkega Ozheta sapustiti. Ti vunder, da bi le od boshjeh sapoved se odregniu, da bi mogu tvojo sanikarno volo dopouniti, tvoje hudobne shele nasititi, si Boga tvoiga Stvarnika, inu Ozheta nehvaleshnu sapustiu, si hodi od Boga odlozhen po shivinskeh stopinah pregrieshneh nafladnost (ali lustou.) Te prekleti, tebi narvezh fhkodlivi grieh je tebe od Boga delez odvernii. Dokler obena riez ni dalei od Boga odlozhena, kaker grieh: satu koliker vezh grieha eden stori, telkai dalei od boshje gnade odstopi: so besfiede enega veliku sastopnega vuzhenika. Mi imamo sa terdno reznizo veruvati, da je Bug povsod v' prizhi. Satega volo stori kral David letu sposnanje pruti Bogu *Psal.* 138. Aku bi jes fhau v' nebu, taku si ti, o Bug, tamkai: aku bi jes dolstopiu v' peku, taku si ti tamei: aku bi jes perate vseu, inu bi prebivau na narsvuneisheh krajah

morja, taku bi mene tudi tvoja roka totai pelala, inu tvoja desniza bi mene dershalala. Sraven vunder resnizhnu oftane, da se grieshnik delezh od Boga, odlozhi, nikar li s' telessam, ampak s' shelenjam tega serza, po isloshenju Sv. Hieronyma. Tuje sam na sebi sposnau sveti Augustin, kir je pruti Bogu sdihuvau: Kei sim biu? sim delezh biu od vesella tvoje hifhe v' mojej mladosti. Jes sim blodiu sem, inu tam s' prevsetnostjo, da bi le dalei od tebe se odlozhiu; sim lubiu moje sanikarne pote, nikar tvoje, o Bug! Poti teh pravizhneh so rauni, teh grieshnikou poti so pak krivi, inu pouni vinkou, katiri jih sapelajo od oblublene, inu svolene deshele, od Ozheta nebeshkega. Gospudovi pot te pravize vodi gorina visoku dobreh del; te posvetni, krivi, inu fhroki pot zhloveka napela v' globokust smertneh griehou. O grieshna dusha, pomisli na tvoje pote, po katireh si dosehmau hodila, inu bodesh ja sposnala, kaku delezh si sashla od tvoiga Boga. Poslushai, kar David proti: Katiri od Boga odstopijo, bodo pokonzhani. Oberni se nasai s' enem sgrivanem serzam, h' tvoimu Bogu, inu Ozhetu, inu Bug se bode h' tebi oberniu so svojo milostjo; sakai on nas vse opomene rekozh: *Obernite se k' meni, inu jes se bodem k' vam oberniu.* Zach. I.

Da ti letu raishi, inu hitreishi dopounish, pomisli te nesrezhni stan, to framote pouno flushabnost, v' katiro je te sgubljeni sin safhu po tem, ker je od svoiga ozheta taku prevsetnu prezhpotegniu. V' enei tujei desheli, rezhe ivetu Evangelii: *Je on sapravii svoje blagu skus preshernu, nesporednu shiulenje. Inu kader je she vse biu sapravii, je ena velika lakota v' tistei desheli vstala: inu on je sazheu vbofhtvu terpeti. Inu on je shau, inu je ostau per enem mestniku (ali purgarju) tiste deshele. Inu te je njega poslau na svojo pristavo, da bi svinje pasu. Sa resnizo prekratku je bilu to veselle tistega mladenzha: kaku hitru je nesrezha, inu framota zhes njega prishla? Sveti Hieronymus sgubljenega sina popisuje s' letemi bessiedami. Pogledai tega mladenzha, kaku vesel, inu serzhen gre od hishe svoiga ozheta? kaku napihnen od prevsetnosti se prehaja, zielu savjemen od presherne nasladnosti (ali lushta) kaker od enega driemlenja gorsbudjen k' veseluvanju. Jokajte se zhes njega, kaker zhes enega mertvega. On slovo vsemi od ene hishe, v' katirei je vsega dobrega obiunu imeu: kai bode drugega nashu, kaker vse to hude? Ja resnizhnu je vse hudu nashu. Ti doma prejeti denarji so hitru bili saprauleni skus oshertnost, pianzhuvanje, nemernujigranje; slasti*

slasti pak skus nesramnu obhojenje s' nespo-
dobnem shenstvam. Pomislite Christia-
ni: en lepu gorsrejen otrok pade taku hi-
tru v' enu nespodobnu, nesramnu shiulen-
je: en sin enega prebogatega ozheta nima
kai jesti, nima kai oblezhi: en shlahten
mladenzh visokega roda, en gospudizh
mure se podvrezhi enemu tujemu, oistre-
mu gospodarju, inu njemu sa svinjarja
flushiti.

V' letem nesfrezhnem mladenzhi ti spet,
o grieshnik, ozhitnu vidish tvojo podubo,
kiri si vse dobru svituvanje savergu, skus ne-
sporednu sadershanje, nespodobnu shiuljenje,
skus mnogiteru pregrieshnu djanje tvoje du-
hounu, predragu blagu sapraviu. Ti si te
od Boga prejeti diel, to posvezhujezho gna-
do, katira je vezh vriedna, kaker vse bla-
gu zielega svieta; tudi to prelepu oblazhi-
lu perve nedoushnosti, vse druge duhoune
dari, inu gnade sanikarnu pogubiu. Skus
letu si sam sebe v' en taku burn, inu nesfrez-
hen stan postaviu, da si is enega dielshnika (a-
lierba) nebeskhega kralestva en vezhnega
ognya vrieden flushabnik tega grieha po-
stau: Sakai kateri grieh stori, je en bla-
pez tega grieha, rezhe sam Christus
Joan. 8. 34. Ti si is enega boshjega otro-
ka postau en podloshnik peklenkega sou-
rashnika. Gospodar teh hudobneh, pravi
en vuzhenik, v' tujej desheli je hudizh, od

katirega je djau Job : *On je kral zhes vse otroke tega napuha.* Job. 41. O nefrezhni grieshnik, kir se ti sam podash v' flushabnost tega hudizha skus tu, da se volnu pustish premagati skus njegove skufhnjave. *Od katirega je eden biu premagan, tistega on hlapex postane,* pravi Sv. Peter. 2. Pet. 2. Ti grieshni zhlovek si tai hudizhou hlapex, inu njemu, tvoimu narhuisnemu fourashniku podvershen : ti si hudizhou jetnik, dokler si se pustiu od njega vjeti. Kaker se ribe lovijo s' ternam, opomene svetu pismu, *Eccl. 9.* inukaker se tize vjemejo v' progle, inu saderge, taku se zhloveki lovijo ob hudem zhassi, inu se vjemejo, kader poslufhajo galufio, inu vablenje peklenškega louza. O moi Christian! da bi ti tudi imeu ozhi, kakerfhne je imeu en poboshen Bogu posebnu dopadliu mosh Paul te perprofti s' jimenam, bi ti vidiu, kaku hudizh grieshnike vjete dershi V' teistega moshashiulenju se bere, da pred zirkounemi durmi sedejozh je vidiu enega grieshnika v' Zirkou jiti s' lanzami, ali ketinami vklenjenga, okul katirega je veliku hudeh duhou sagledau. Kader je pak tisti zhlovek is Zirkve fhau, je njega spremlau, inu potovarfhau en Angel boshji, satu, kir se je v' Zirkvi spokoriu. Letu je Sv. Augustin, dokleder je v' griehah shiveu, s' shalostjo obzhutiu. On sam prizhuje s' temi bes-

Gledami: Jes sim sdihuvau vklenjen, ne s' tujem shelesam, ampak s' mojo shelesno hudobno volo, inu navado: mojo lastno volo je le fourashnik v' oblasti derschau, inu is moje navade je eno ketino sturiu, inu mene vkleniu.

Tebe tudi, o Christian, je morebiti hudizh na to visho she vklenjenega imeu. On kaker tvoi gospodar je tebe taku oistru derschau, da si mureu s' mujo, s' teshavo, inu britkustjo tvoje dushe bres obenega vriednega plazhila po njegovem hudobnem napeluvanju njemu hlapzhuvati v' zhemerneh, neframneh rezhih: si pergnan biu njemu flushiti she k' sapeluvanju drugeh dushekus pohuishanje; inu vle tu le h' tvojei vezhei shkodi, inu framoti. Morebiti da tebe peklenz she sedai na takešno visho vjetega, inu sebi podvershenega dershi. Al ozheshe she dele v' hudizhovei flushabnosti ostati? -- *Solve vincula colli tui captiva filia Sion.* Isai. 52. tebe sam Bug skus Preroka opomene: *Odveshi te svesile tvoigavrata, ti vloulena Sionska hzhi,* ti kerfhanska dusha; odpovei se bres odloga hudizhu, hudobnem svietu, inu vsemu grieshnemu poshelenju. Sdihui h' tvoimu Bogu, inu vezhnemu Ozhetu, da skus njegovo milost, inu pomuzh od tvojeh griehou, od tvojeh hudoh navad odvesana veselnu hodesh samogla s' Davidam rezhi: *Ti, moi*

Bug, si moje savese restergau, jes ozhem tebi en hvaleshen offer dopernesti: tebi samemu ozhem naprei slushiti, nigdar vezh griehu, nigdar tvoimu, inu moimu sou-rashniku.

Drugi Odstavik.

Premislimo naprei, kai she vezh framote, inu silnega pomenkanje je prisbluzhes sgublenega sina. On je biu poslan, inu postaulen h'temu, da je mureu svinje pasti. Tamkai je sheliu svoi shalodez napouniti s'otrobami, katire so svinje jedle, inu nishir jih njemu ni dau. Per tem nesreznem mladenzhi je pezh mureu biti en presiln glad, da je sheliu tiste jesti, kar je le sa shivino: ja, kiri je poprei te narbulshi jedbe po obiunosti imeu vshivlati, po tem she svinške jedi ni dobiu, h'kati-rei je vunder enu veliku shelenje zhuti. Oglei spet, grieshni zhlovek, letukai tvojo podubo. Ti, kateri si prei s' dobro viestjo per Bogu, v' duhouneh, inu nebeshkeh rezhih po enei poboshnei vishi se veselju, si skus tvojo sanikarnost, inu grieshno volo v' tako framotno riunost sa shu, da si svinje pasu; namrezh shivinske shele tvojeh pozhutkou, tvoiga hudobnega mesa: ti si pasu tvoje ozhi s' nezhistem pogledam, tvoje vushete s' klafarskem poslushanjam, u-

ste

stes' oshertjam, inu pianzhuvanjam, roke
 s' nesramnem poshlatanjam; tvojetelu, inu
 dusho s' nespodobnemi nasladnostmi (ali
 lushtami) Tebe sadene, kar je skus Pre-
 roka Jeremia bilu rezhenu : *Katiri so bili
 gorsrejeni v' shidak, so klatje objemali.*
 Thr. 4. Tvoi peklenški gospodar je tebe
 med svinje, tu je, v' nespodobnu shiulenje,
 v' nezhiste griehe nagnau, inu sapelau; te-
 bi ni drugega, kaker neuzhedne, griešhne
 nasladnosti k' enei jedi dau. Al se ne sra-
 mujesh, da vshivlah, inu sam jifesh svin-
 sko pasho, kiri si stvarjen, inu rojen k' ne-
 beshkemu veselju? Kai bi ti reku od ene
 liepe, inu shlahtne neveste, katira bi svoje
 svatnu, shenitvansku oblazhilo od sebe ver-
 gla, inu bi tekla k' enemu koritu; tam bi
 sazabela so svinjami otrobe jesti? Tvoja
 dusha, zhe v' nedoushnosti shivi, je po pri-
 zhi svetega pisma ena boshja nevesta, katiro
 je Bug sebi, inu so sebo skus pravo vero sa-
 rozhiu. *Of 2.* Inu leta neumna nevesta sa-
 vershe fladkušt tiste resveselnosti, katira od
 Boga pride, inu se naide v' duhouneh re-
 zhih; ona raishi ozhe svoi shivot pitati
 s' ostudnemi nasladnostmi. Takešhna du-
 sha nima Christusa sa shenina, temuzh le
 hudizha sa gospodarja. Ker je Christus
 otu is dveh obsedeneh zhlovekou hudizhe
 isgnati, kaker se bere per svetem Mattheu-
 shi, so ga hudi duhi profili : *Aku nasf o-
 zhesf*

Zhes h vunkai isgnati, poshli nafs v' zhe-
do teh sviny; inu on je djau: poite. Matth. 8.
Sakai je Christus letu perpuštiu? Sveti Au-
gustin nam odgovori: Christus je perpu-
štiu hudizham v' svinje noterjiti, inu jih ob-
sesti, da bi na snanje dau, da hudizh zhes
riste gospoduje, katiri svinsku, neuzhednu
shiuljenje pelajo. Na tu Christusovu per-
pufhenje, pravi svetu Evangeliju, so hudi
duhi vunkai fhli, inu so fhli v' zhedo teh
sviny. Inu polci vse tiste svinje so se k' ma-
lu v' morje prekuznile, inu v' tistem se po-
topile. Na takeshno visho peklenški duh
svojo oblast skashuje zhes dushe, katire se
podajo na dopounenje svojeh nesramnehi
shel. On jih premezhuje od ene nespodo-
be v' to drugo, on jih napeluje od enega grie-
ha v' te drugi, taku dongu, da tiste nashe-
ne, inu vershe v' to morje vezhnega po-
gublenja. Kir je temu taku, o zhloveku
ne bodi vezh en nesramoshliu pastir, ne pa-
si vezh tvoje shivinske shele, dokler saba-
stoin jif hesh prepovedane veselnosti, kir s' ti-
stemi se nigdar ne bodesh mogu nasititi.

Te sgubleni sin je sheliu se nasititi s' o-
trobami, katire so svinje jedle; ampak nje-
mu shetuni bilu perpufhenu. Taku nam-
rezh se godi griesniku. Obenu bogastvu,
obena posvetna zhast, telesna nasladnost,
ali drugu zhasnu veselje ne samore zhlo-
veka popounu nasititi; satu, kir on je stvar-

jen k' vshivanju nebeskega vefelja, enega vezhnega, nedokonzhnega dobruftva. Tega reftnizo fveti Bernard na ozhitneifhi fposnanje postavi fkus leto perpodubo. Jes fim vidiu, pravi, pet moshou; ozherezhi, pet norzou. Te prvi per morju fedeozh morski piefek vkupgrabi, inu sebe v' ufte nafipla. Te drugi ftoji per enei shveplenei mlaki, inu poshira te smerdlivi dim, kateri se kadi od shvepla. Te tretki se naflanja na eno gorezho pezh, inu s' opertemi uftmi lovi jifkre, katire od ognya vunlietajo. Te zheterti sedi na ftrehi enega visokega turna, ramei veter lovi, inu srak (ali luft) k' sebi navlekuje. Te peti se drugem posmehuje, kateri je pak te narvezhi norez, satu, kir on svoje lastne roke, inu kolene k' uftam tifhi, inu fesa. Te prvi tiftih neumneh moshou, kateri piefek grabi, inu je, je en vohernik, kiri nemernu sheli s' blagam se nafititi. Te drugi je en nezhistnik, kateri ozhe so smerdlivem dimam neuzhedneh nafladnost se napitati. Te tretki je en ferditi, inu sourashni zhlovek, kateri ozhe s' jifkrami te jese, inu ferdi se napouniti. Te zheterti jifhe se napasti s' vetrarn, inu so fapo prasne zhasti. Te peti je, kateri sam nad sebo preveliku, prevsetnu dopadenje ima. Vfi takefhi fo lakotniki: se shelijo nafititi, ampak ne morejo. Na teiftih rezhih, katire neporednu

shelijo, nikoli ne imajo sadoſti; sraven ſhe glad terpijo. Sakai vſe poſemelske rezhi zhloveſhku poſhelenje bol reſdrashijo, kaker da bi jo napounile, inu pogafile. Po boſhjei podubi je ta umna duſha ſtvarjena; vuzhi Sv. Auguſtin, s' drugemi rezhmi ſe ſaklada, inu ſavjemle, napouniti pak ſe ne more. S' zhaſnem, tudi rezhe Sv. Auguſtin, ſe nikoli ne bodem naſtitiu: to vezhnu, nai, meni Bug da, nai, meni da tri hlebe, ſa katire je perjatel perjatela proſiu rekozh: *Perjatel, poſodi meni tri hlebe.* Luc. II. Ti triji hlebi pomienijo tri perſhone ſvete Troize po iſlaganju Sv. Auguſtina. Sam Bug, ſveta Troiza ſamore zhloveka naſtiti, inu nizh drugega.

Pomiſli tai, inu ſpoſnai, o grieſhnik, tvojo neumnoſt, kateri ti jiſheſh napasti tvojo duſho s' poſemelskemi rezhmi: odpovei ſe ſmerdlivemu dimu te nezhiſtoſti; ne grabi vkup taku nemernu pieſek zhaſnega bogatva, verſi prezh vſe krivizhnu blagu; pogafi jiſkre tvoje jeſe, inu ſourafhtva; ne imei ſam na ſebi dopadenje, ne jiſkai pozhitek, inu neporednu veſelje v' obenei poſvetnei rezhi. Ti morebiti v' enem, ali drugem grieſhu enu kratku, ſhe tu le neuzhednu veſelje imaſh. Ampak kaku dongu? Hitru po tem tebe tvoja vieſt mozhnu pezhe, nuzh, inu den tebe mar tra, ti ſe ſramujeſh pred poſhtenemi ludmi

ſe

se bojish, da savolo doperneshenega grie-
ha v' framoto, inu sanizhuvanje ne padesh:
pred Bogam, pred Angelzami si ti she na
pregrosno framoto postaulen, boshja serd,
inu kal'htiga, ali shtrafa tega grieha tebi pred
ozhmi stoji. - - Aku pogledash pruti ne-
bessam, tebi noterpade, da si nebesse, inu
vezhnu veselle taku sanikarnu sgubiu. - - -
Ja ti se imash resnizhnu bati, da Bug zhes
tebe pravizhno, inu oistro shtrafo ne po-
shle. - - Kai tebi med takeshnem straham
poinaga enu nesramnu veselle, katire si prei
imeu?

Jes fizer savupam, da ste vi, poboshni
Christiani, ali she to pervo nedoushnost do-
seh mau obhranili, ali pak skus pravo poku-
ro spet pravizhni, inu nedoushni pred Bo-
gam postali. Ampak kdur med vami bi
otu tenaipervikaker en nepokorn, sgublen
sin drugizh skus pregrieshenje od ozheta
nebeshkega odstopiti? Zhe bi pak eden,
ali drugi she sedai s' grieshnem, nespokor-
nem shiulenjam od svoiga Boga delezh od-
lozhen, od boshjeh otruk odvershen, v'hu-
dizhovei flushabnosti savjet se gordershau,
inu sa svinjami, po nespodobneh shelah,
po grieshneh delah okultiekau; oh tisti res-
gledai, inu sposnai svojo framoto, nesrezho,
inu nadlugo, oberni se hitru nasai k' svoi-
mu Bogu, inu Ozhetu, kateri sam njega sa-
more odshaliti, resveseliti, inu s' duhoune-

mi darmi nasititi. - - Ja, Ozha nebeski, h' tebi se jes ozhem bres odloga, bres prasnega odnashanja prau staunu oberniti, per tebi, v' tvojei boshjei flushbi shelim vlelei ostati. O milostvi Ozha! ne pustime ne od tvoje svete flushbe odstopiti, ni tvojo boshjo gnado kedai sgubiti, Amen.

Devetu Premishluvanje,

Od pokure sgublenega sina.

Surgam, & ibo ad patrem meum.
Luc. 15. v. 18.

Jes ozhem gorvstati, inu k' moimu ozhetu jiti.

Kar mi skus te tukai priednefhene navuke shelimo sadosezhi, je slasti ena prava pokura, inu stanovitnu pobulshanje nashega shiuljenja. Tega narlepshi predklad, mi naidemo na sgublenem sinu. Njegovo pokuro shenasnanje dajo tiste bessiede, katre je on sam per sebi reku: *Surgam, & ibo ad patrem meum: Jes ozhem gorvstati, inu k' moimu ozhetu nasai jiti.* V' sedainem premishluvanju bodemo vidili, *sa pervu*: Kai je sgublenega sina posebnu nagnalu

Iu k'ferzhnei pokuri, inu kai bi melu druge griefhnike narbol naganjati h' pokuri; *sa drugu*: Kaku se ima po predkladi sgublenega sina ena prava pokura dopouniti.

Poprei spomenimo, inu veruimo, da Bug, kaker en skerbliu ozha povsod vanzha, inu gleda na nafs; kir on sam rezhe fkus Preroka: *Al more ena shena posabiti na svoje diete, da bi se ne vsmilila zhes sina svoiga telessa? Inu aku bi li ona na nje-ga sabila, jes sai na te ne ozhem posabiti. Poglei, jes sim tebe na mojih rokah sasnaminuvau. Isai. 49.* Sedai profimo Boga sa gnado, inu pomuzh, inu rezimo: Moi Bug, inu moi Ozha! jes tebe ponishnu profim, dai meni gnado, inu pomuzh, da prau sposnam, kaku dobrutliu si ti, inu perpraulen, vfakega prau spokornega griefhnika spet v' tvojo milost gorvseti: da se jes fkus pravo pokuro h' tebi nasai obernem, inu nigdar vezh od tebe ne odstopim.

Pervi odstavik.

Per posliednem premishlujanju smo vidili, inu sapustili sgublenega otroka v' enem framote pounem, preriunem, namrezh griefhnem stani. Te nesrezhni mladenzh vefs stergan, na pou nag, inu od glada oflablen tamei med svinjami jeme premisliti svoi riuni, inu framotni stan. On sam

per sebi sdihuje, inu rezhe: o koliki delauzi, inu najemniki imajo v' hishi moiga ozhetta obiunu kruha, po svojem shelenju jesti, inu piti! jes pak en sin, en hishen otrok tukai od silne lakote konz jemlem! Ah sakai sim jes moiga lubesnivega ozhetta taku sanikarnu sapustiu, inu na tujeh krajah jiskau moje hudobnu shelenje dopouniti? - - O kam sim sablodiu? - - Sedai obzhutim mojo lastno shkodo, inu sposnam mojo neumnost, - - Kaipak imam pozheti? Albi meu tukai do smerti glad terpeti, ali pak nasai k' moimu ozhetu se oberniti, inu per njemu odshalenje, inu pomuzh jiskati? - - Sa resnizo jes bi ne meu se podstopiti, taku sfergan, pogerden, sanizhliu pred ozhi moiga ozhetta priti, katiremu sim skus mojo nehvaleshnost, nepokorshino, nespodobnu shiulenje telkai framote, samersanja, inu reshalenja napraviu. - -

Takehnu je moglu biti sdihovanje sgublenega sina. Ta lastna oistru obzhutena shkoda, ta ozhitnu sposnana framota, v' katirei se snaide, njega preze naganja, da bi se nasai podau. Ampak ena framoshli-voft, inu strah pred ozhetam njemu sraven napreipride. Vunder pomisli spet per sebi obiuneishi, inu pravi: On je lai she moi ozha, da li jes nisim ostau en pokorn otrok. O, kader jes spomenem na vse dobrutve, katire je meni she poprei skasau, nimam se
bati

bati, da bi on imeu na me da li ne vriednega otroka posabiti! Moi ozha telkai dobre ga skashuje najemnikom, drugem tujem ljudem; jes imam vupanje na njegovo meni dobru snano milost, inu dobruto, da mene zielu ne bode odvergu. *Ozhem tai gorustati, inu nasai k' moimu ozhetu jiti.* Vidish, ker shanska dusha, letu je slastirunega mladenzha gorsbudilu, inu nagnalu, namrezhta bol pomislana, inu ozhitnu spsnana dobruta svoiga ozheta. On se hitru gorspravi, inu poda na potsad k' ozhetu.

Polei pak, prei da she sin k' ozhetovei hishi se perblishuje, ker je she delezh biu, ga sagleda nja ozha, se vsmili zhes njega, inu pertezhe njemu napruti. Sin zielu framoshliu pred svojem ozhetam na kolene pade, inu s' glasnem sdihovanjam rezhe: O moi ozha lubesnivi! jes sim greshiu v' nebesse, inu pred tebo: jes nisim vrieden tvoi sin jimenuvan biti. Dobrutlivemu ozhetu te s' enem prau sgrivanem serzam isrezhene bessiede mozhnu k' serzu seshejo. On svoimu spokornemu sinu obeno oistro bessiedo ne rezhe: temuzh (o kai je ta saena prevelika dobrutlivost) da je li sin na svojem telessi zielu pogerden, ozha njemu vesiel okul vrata (ali kragna) pade, ga objeme, inu lubesnivu kushni. Na tu ga hitru v' svoje pohishtvu pela, vkashe enu novu oblazhilu pernesti, inu skus postrieshenje teh
blap-

hlapzou ga oblezhi, njemu en liep, en drag perstan sam na perst natekne. Zhes tu te predobrutlivi ozha, da bi svoje veselle she bol na snanje dau, pusti narediti enu veliku gostuvanje, inu posebnu veselluvanje. Sa res ena prevelika dobruta je leta teistega ozheta pruti svoimu da li prei nevriednemu sinu! - -

Ampak she veliku vezhi, inu obiunei fhi je ta dobruta, katiro ti, o Christian-ska dusha od ozheta nebeshkega imash dozhakati, kader ti, zhe si greshila, tudi pravo pokuro storish po predkladi (ali exemplni) sgublenega sina. - - Tebi sizer ima ja sadofti snanu biti, kai saenu bres vsega odshalenja britku shiuljenje mure en zhlovek pelati, kiri se skus griehe od Boga odverne. - - O kaku spornu je to oblazhila tvoje perve nedoushnosti skus grieh pogerdenu. Tvoja dusha morebiti bode murela konz jemati, dokler duhoune osdrave, inu jedbe (ali shpishe) ne ima: ja ona she v' duhounei smerti leshe, kir je boshjo gnado sgubila. - - Akuti tai tvojo bogo dushe, inu sam sebe sa lubu imash, grieshni zhlovek, aku ozheshe od tvoiga duhounega sliega, od riu tvoje dushe riefhen biti, stori enu serzhnu sklenenje inu priedvsetje, rezi s' dobrem savupanjem: Jes ozhem gorvstati od moje hude navade, pianosti, krivize, od grieshne fosedshine, inu per-

losh-

loshnosti, od vseh drugih grichou; jes ozhem s' enem sgrivanem ferzam k' moimu Ozhetu nebeshkemu se nasai oberniti, ozhem sposnati moje samire, inu rezhi : O Ozha nebeshki ! *Jes sim greshtiu v' nebesse, inu pred tebo.* Jes sposnam, da tvoje milosti nisim vrieden; jes nisim vrieden tvoja stvar, veliku menje en otrok boshji jimenovan biti. O Ozha tega vsmilenja ! ti se bodesh ja vsmiliu zhes me, na mojo popreino nepokorshino, katiro sedai is zielega serza ogrivam, nikar vezh spomeniu, inu mene bodesh, al ne med tvoje lubesni-ve tebi vselei pokorne otroke, sai med tvoje te narmenshe, ampak prau spokorne, flushabnike gorvseu. - -

Letu imash resnizhnu savupati; sakai ti ja viesh, kaku se te milostlivi Bug so vse mi Angelzami na tebi spokornem grieshniku savolo tvoje pokure resveseli, vezh kaker na devet nu devetred pravizhneh. On tebi svojo gnado ponuja, tebe s' veselam gorvseme, to lepu oblazhilu posvezhuzezhe gnade, inu te perstan svoje stanovitne lubesni skus Sv. Sakrament te pokure tebi spet sheli dodeliti, tebe k' nebeshkemu gostuvanju, v' katirem je tebi boshje Jagne, tu je, svetu Rieshne Telu nja boshjega Sina gorpostaulenu, povabi, inu k' obiunemu vshivanju duhoune resveselnosti lubesnivu poklizhe. Tvoi ozha nebeshki, o

sablojeni, ampak she h'pokuri perpraule-
 ni grieshnik, tebi napruti hiti, slabemu
 muzh da, toshlivega bol gorsbudi, mersle-
 ga ogreje, nagega obliezhe, lazhnega nasi-
 ti, se s' tebo resveseli, inu sheli tebe naprei
 vselei sraven sebi imeti. O prezhudna spra-
 va, savpije v' premishluvanju takega vsmi-
 lenja en poboshen vuzhenik Euthymi-
 us; o prezhudna sprava, ne viem, kai bi
 misliu, kai bi reku od nesrezhlive dobrane
 boshje? saka kader na letu neismernu morje
 pogledam, meni bessiede smenkajo. Kdu
 je, kiri bi se ne imeu sazhuditi nad nasheu
 taku dobrutlivem, inu milostvem Bogam;
 dokler on telkaibarti grieshnika s' novemi
 gnademi obdaruje, ker letesavolo (voje hu-
 dobe se doushen stori, she hitreisshi shtra-
 fan, inu savershen biti. Ne boi se tai,
 Christianska dus ha! Also tvoji griehi ve-
 liki, imash vedeti, da je boshja milost she
 veliku vezhi, inu obiuneisshi. Vidish, sa-
 tu je te dobri pastir, tvoi lubesnivi JEsus
 na te sviet prishu, da bi tebe sgubleno ouzhi-
 zo pojiskau, inu nashu. Satu je on na kri-
 shu vmerv, da bi tebe od pekla riefhiu. - -
 Kaku bi on tebe imeu sedai od sebe odvrez-
 zhi, kader ti volnu s' enem spokornem ser-
 zam k' njemu tezhesh? Kaku bi on imeu te-
 be pustiti v' to oblast peklenškega vouka,
 inu v' to vezhnu pogublenje pasti, kir je
 on sam to narbrickeisshi smert prestau satu,
 da

da bi ti meu navekoma svelizhan biti? Pogledi na tvoiga krishanega Svelizharja, kaku on ozhe, inu sheli so svoimi respetemi rokami na krishu tebe objemati, so svojo nagneno glavo tebe kufhniti, inu od tebe kufhnen biti, skus svojo odperto stran tebi zielu svoje serze h' pravei lubesni, inu k' stanovitnei perjasnosti podeliti. Da bi ti li vseh griehou zielega svieta doushen biu, vunder samorefh skus eno griuno spoved, inu pravo pokuro vse sbrifati. Taku dobru liu je gospud Bug, taku on sheli tvoje svelizhanje, da je on bol perpraulen, inu volen tebi odpustiti, kaker si ti, njega sa odpushanje profiti.

Hilai tai, hilai, o sgublena ouzhiza, h' tvoimu dobremu pastirju. - - On tebe sam jifhe, inu nasaiklizhe. Lete dober nebeshki pastir negoni, ne podi to sablojeno ouzhizo s' eno shibo, ali palizo nasai v' ouzhji hlieu; temuzh (o provelika dobruta) on jo na svoje rame vseme, inu jo sam h' tem svolenem ouzam nasainesse: on savolo te spet naidene ouzhize enu veliku veselovanje naredi. Tvoi nebeshki pastir, inu Svelizhar, o kerfhanska dusha, tebe tudi skus pomuzh svoje gnade, skus omezhenje tvoiga serza nesse h' pravei pokuri, inu h' pobulshanju, on ozhe, da bi se sh' njem vred savolo tvoje pokure vsi Angelzi v' nebesseh meli veseliti. - - O Christi.

stianska taku skerblivu pojiskana ouzhiza, vofhi, inu perpravi JEsufu tvoimu milostlivemu pastirju enu taku veselle, inu se refnizhnu k' enemu spokornemu, poboshnemu shiulenju oberni. Ti samotesh is enega velikega griefhnika en velik Svetnik postati, kaker S. Peter, Augustin, inu drugi: is ene velike griefhnize ena velika Svetniza, kaker Maria Magdalena. Tu so samogli storiti leti, inu lete, pravi Sv. Augustin: pokai bi ti ne samogu. Boshjaro ka ni odkratjena, boshja gnada, inu pomuzh je tebi tudi perpraulena. O moi predobrutlivi Pastir, inu vsmileni Ozha nebeshki! kdu bi mogu tvoimu milostvemu poklivanju dalei superstati? Jes sa refnizo nisim vrieden, da meni tvojo gnado, inu perjasnost taku lubesnivu ponujash. Ti meni ne sameri, inu naprei k' enei shtrafi ne sadershi moje prevsethu odkladanje prave pokure. Na tvojo milost jes savupam; viem, da ne bodem na framoto postaulen, ni sapushen; temuzh vshlishan, inu she s' novemi dobrutvami obdaruvan.

Drugi odstavig.

Sedai she premishluimo, kaku se je te s gubleni sin, po tem, ker je od ozhetav' gnado spet biu gorvset, v' ozhetovei hishi sadershau, svoji pokuro napreipelau,
inu

inu dopouniu. On je s' veliko fhkodo fku-
 liu, inu sposnau, v' kai saene rive je njega
 nja huda mladost, inu sanikarnost perpra-
 vila. Ja ni drugazhi od njega mieniti, ka-
 ker da je on takefhno lubesen, inu dobru-
 to svoiga ozheta videjozh teistega volo, i-
 nu opomenenje narsvesteishi dopouniu, da
 se je pokorn, sviest, inu priden vselei fka-
 sau. On je vse, kar je njemu teshkega
 priedprishlu, s' eno veliko pohleunostjo,
 inu poterpehliivostjo prenesu, dokler je
 sam ozheta profiu, da bi ga le kaker enega
 hlapza, ali najemnika spet otu gorvseti, inu
 per sebi obdershati.

Raunu taku bi imeu ti tudi storiti, moi
 Christian! po tem, ker je tebe spokornega
 grieshnika tvoi ozha nebeshki is gole svoje
 dobrute spet v' svojo boshjo gnado gorvseu.
 Ni sadofti, ko ene diele te pokure fkasati
 fkus sposnanje, spovedanje, inu vsferznu ogri-
 vanje teh griehou; temuzh prava pokura
 se ima napreistegniti, pobulshanje fkasati,
 inu po Evangelskem opomenenju vrieden-
 sad te pokure storiti. *Luc. 3.* Ti tai, spo-
 korni grieshnik, od tvoiga Boga, inu ozhe-
 ta se ne imash nigdar vezh fkus en grieh
 odlozhiti. Ti she naprei fkus tvoje pre-
 grieshnu nagnenje, fkus grieshne navade,
 fkus hudobnu tovarshtvu mozhnu bodesh
 fku shuvan, da bi spet imeu h' temu hudemu
 shiulenju se oberniti. Ampak jes tebe pro-
 sim,

sim, moi spokorni zhlovek, skus svelizhanje tvoje drage dushe, ne pusti se spet sape-
lati; pomisli vselei, v' kai saen nesrezhen
stan zhloveka grieh vershe; v' kai saeno
shkodo si ti sam skus griehe she poprei sa-
shu. Aku bi se ti podstopiu le eno famo-
bart, le skus en sam velik grieh Ozheta ne-
beshkega sapustiti, bi ti morebiti od nja
boshjega oblizhja na vezhne zhafse odlo-
zhen gratau. . .

Tebe Christus tvoi Svelizhar lubesni-
vu opomene s' temi bessiedami: Vidish, ti
si biu osdraulen od tvojih griehou, ne grie-
shi tai vezh naprei, da she vezhi shkoda,
she huishi nadluga zhes te ne pride. Sko-
ri ni mogozhe, pravi Sv. Paul, *Hebr. 6.*
je namrezh silnu teshku, da bi takeshni lu-
di, katiri so od Boga obiunu bili resviezhe-
ni, so pokusili nebeshki dar, deleshni po-
stali svetega Duha, inu so she vezhbare
boshjo gnado prejeli, se pak vunder spet
volnu v' te popreine velike griehe podajo,
pruti Bogu se drugizh mozhu samirijo,
taku boshjo gnado sanizhujejo, inu saven-
shejo; silnu teshkuje, vuzhi Sv. Apostel,
da bi takeshni ludi imeli po tem spet eno no-
vo pridno pokuro dopernesti; sakai ta-
keshni niso vriedni noveh boshjih gnad;
bres teh pak kaku se bodejo k' novei poku-
ri obernili? kaku bojo vrieden sad prave
pokure pernesli skus staunu pobulshanje
svoi-

svoiga shiuljenja? Sa refnizhnu sizer verujemo, da je Bug vselei perpraulen spokornega grieshnika v' gnado gorvseti; ampak viedo tudi, da Bug ni doushen na vsakem zhafsi zhloveku polebne, premoshne gnade dodeliti; fhe menje, kader se zhlovek tisteh skus prevsetnu nasaipadenje v' popreine griehe nevrieden stori.

Sakai le ozhesh, moi Christian! na novu tei framotnei, teshkei, inu shkodlivei flushabnosti tega hudizha se podvrezhi, katiri nizh drugega nejifhe, kaker tvoje vezhnu pogublenje? Sakai bi ne imeu veliku raifhi Gospudu Bogu svesti ostati, katiri s'tebo prau is serza dobru mieni, inu tvoje vezhnu svelizhanje taku mozhnu sheli? -- Skashi se pruti Bogu kaker en pokorn otrok skus dershanje njegovih sapoved: svestu bogai njegovemu lubesnivemu opomenenju, katire on tebi skus predigarje, spovednike, inu druge duhoune oskerbnike daja. Kader tebi v'tei hifhi tvoiga ozheta, tu je, na tem poti kerfhanske pravize, inu brumnosti kai teshkega priedpriede, spomeni, kai teshkega si ti v'tvojem grieshnem shiuljenju mureu prenesti, inu tu sanikarnemu svietu k'dopadenju, hudizhu k' veselju tebi pak k' enei prevelikei shkodi. -- Pomifli, da je dobru vriednu, da seti sa tvojo dusho, sa Boga, inu sa nebesse pridnu pomujash. Ti imash terdnu

verjeti, da tebi nikoli bulshi ne poide, tukai, inu enobart na vezhni zhasf, kaker zheti Gospudu Bogu svestu flushifh. - - *Letisti*, pravi Christus, *katiri do konzastanovitent*, inu Bogu sviest *ostane*, bode svelizhan. Marc. 10. - - Stanovitnost pravo hvalo, inu vezhno zhasf saflushi.

Sraven pak se spodubi, dati k' enemu skasanju vriednega sada te pokure sa tvoje doperneshe ne griehe tudi kai sadofti storifh, tiste griehe sam na sebi kashtigujesh, inu poshtrafash. Aku si kedai grefhiu s' ozhmi, s' jesikam, s' drugemi pozhutkami, imash teiste pozhutke bol noterdershati, od vse nespodobe odverniti. Aku si grefhiu skus jeso, preklinenje, nevoshlivoft, toshlivoft v' boshjeh rezhih, imash pohleu-neifhi, perjasneifhi se skasati pruti blishnemu, vrezhoshelneifhi, poboshneifhi pruti Bogu. Aku si pregrieshiu na tvojem telefi skus nezhistoft, pianoft, ali oshertnoft, taku imash naprei, kaker vuzhi Sv. Paul, tvoje telu kashtigati, jo perganjati v' flushbo boshjo, inu tvoje hudobnu mesu krishati, tu je, vse nesporednu veseluvanje tistemu odtergati, jo oistreifhi sadershati h' pridnemu dopounenju stanskeh opravil, inu druggeh doushnust, k' volneifhemu preneshenju tudi ene vezhe muje, teh bolezhin, riu, inu teshau. Skus tu bodesh ti hitreifhi odpufhanje te skus griehe saflushene zhasf-

ae shtrafe ; v' nebesih pak s'he obiuneish'i
veselje sadobiu.

Obernimo se nafliednu k' nashemu mi-
lostvemu Bogu. Poglei tukai o Ozha ne-
beshki tvoiga prei nepokornega, inu sgu-
blenega, sedai pak skus tvojo dobruto spet
naidenega, inu spokornega sina. Ne spo-
meni vezh, o Bug te milosti ! na griehe
moje mladusti. *Ne savorsi me od tvoiga
oblizhja, inu tvoiga svetega Duha od me-
ne ne odvusemi.* Pfal. 50. Jes sposnam, da
tvoje gnade nisim vrieden : sategavolo jes
to narvezhi sahvalo, kiro samorem, tebi
shelim priedpernesti sa tvojo taku obiuno
dobruto. Jes sim sablodiu, letu sam spos-
nam ; po tem pak, ker si mene skus tvojo
gnado spet na pravi pot kerfhanske pravize
perpelau, se jes navekoma ne ozhem vezh
od tebe odverniti. Jes ponovim moje pried-
jemanje, katiru sim skus te dni sturiu.

Poterdi, o moi Bug ! leto moja dobro
volo, dodeli meni obiuno gnado, inu po-
muzh tisto svestu dopouniti. Prei mene
od tega shiuljenja prezh vsemi, kaker da
bi meu spet v'en velik grieh pasti. - - Jes
ozhem raish'i sedai na tem mestu skus eno
bricko smert vmreti, kaker naprei v' mo-
jem shiuljenju le skus en sam smerten grieh
se od tebe odlozhiti. Sa tu jes prosim,
tu jes terdnu savupam od tvoje milosti do-
sezhi skus to preobiunu saflushenje tvoi-

ga lubesnivega Sina JESUSA Christusa moigga Odreshenika, inu njegove prezhiste boshje Matere, inu Pomozhnize vseh Christianou, Amen. *Ozha nash. Zhes hen asi Mar.*

Defetu Premishluvanje,

Od Christusove nahaje.

Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciatis. *Joan. 13. v. 15.*

Jes sim vam en predklad (ali exempel) dau, da vi taku storite, kaker sim jes vam sturiv.

Katiri se h'pravei pokuri obernejo, imajo po svetega Paula opomenenju, dopodjati tega starega zhloveka, kateri je pohudoblen skus shele tega smotenja; imajo oblezhi enega novega zhloveka, kateri je po Bogu stvarjen v'pravizi, inu svetusti te reznize. *Eph. 4.* Tega novega zhloveka predpodubo imamo na Christusu nashemu Svelizharju, kiri se jimenuje *te novi Adam, novi zhlovek.* Se tai spodubi, da mi na
se

se obliezhemo Christusa, ali njegovo podobu skus nahajanje nja svetega shiuljenja. H' temu nafs on sam perganja s' letemi beliedami: *Exemplum dedi vobis, ut, quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciatis: J'es sim vam en predklad dau, da vi taku storite, kaker sim jes vam sturiv.* Satorei, da bodemo bol vedeli nafhe shiuljenje po Christufovem predkladi (ali exempelni) ravnati, premishluimo v' *pervem odstaviku*: Kai nam brani Christusa nahajati, da tiste marliveishi od nafs odvernemo; v' *drugem odstaviku*: Na kai saeno visho, inu v' *katureh* rezhih imamo Christusa nahajati; v' *tretkem odstaviku*: Kaku doushni smo mi Christusa nahajati.

Tukai spomenimo, da sam, teisti, kateri je nam sa eno predpodubo, ali exempel dan, Christus nash Gospud po svojej boshjei naturi nam povsod v' prizhi se snaide, kaker on sam pravi: *Kir sta dva, ali triji vkupsbrani v' mojem jimeni, tamei sim v' friedi med njimi.* Matth. 18. Sdihuimo h' teistemu nashemu Gospudu sa pomuzh: O dobrutlivi JEsus, kiri si svetloba Boga Ozheta, inu ena luzh od luzhi, ti meni pomagaj skus nebeshku resviezhenje, da ozhitnu ogledam, inu sposnam te predklad, inu exempel tvoiga svetega vuka, inu shiuljenja, inu se navuzhim po tistem vriednu shiveti.

Pervi odstavik.

Te poterpehliivi mosh Job pravi: *Zhloveshku shiuljenje na semli je enu shouduvanje.* Job 7. Vezh takeh rezhi se naida v' nashem shiuljenju, kakerfhne v' shou-di priedpridejo. Sveti Ignazius, katerije en zhafs v' shounirskem stani shiveu, enkatire perpodube (ali perglihe) od shounirskega stana napreipoloshi v' bukveh duhounega premishluvanja. Med drugemi on perkashe enemu Christianu dvie banderi, eno tega Luziferja, ali peklenškega duha, to drugo pak Kristusâ nashlega Svelizharja. Teh oba, kaker dva voiskarja se pomujata ludi, vsaki pod svojo bandero, k' svojej nahaji, inu flushbi napelati. Peklenz vse tu ludem obezha, h' tistemu jih pergania, kar zhloveka od Kristusove nahaje, inu od boshje flushbe odverne. Vsemimo sebi k' misli, pravi Sv. Ignazius, kaker da bi s' nashemi ozhmi sagledali, inu vidili na Babylonfkem poli Luciferja voiskarja teh hudobneh v' enei spornei, inu strashnei podubi sedezhega na enem gorezhem, inu s' zhernem dimam obdanem siedeshi: kaku on vezh drugeh peklenških duhou po zielei semli vunposhila, jih nahudstuje, inu njim gornesse, da bi imeli skus mnogotire skushnjave, inu galufie ludi naprei pergania-

njati k' neporednemu poshelenju zhasnega bogastva, telesnega veselovanja, meseneh nafladhost; po tem tudi k' napuhu, inu h'prevsetnosti: na to visho bi oni imeli te ludi odverniti od Christusa, inu s'takemi svesilami v' pogublenje pervlezhi. Letu je oroshje tega hudizha, s'katirem on voiskuje super Christusa, inu super njegove flushabnike: sa resnizo enu premozhnu oroshje, skus katiru so she mnogotiri Christianu od Christusa bili odpelani.

Snanu je sizer, inu ozhitnu, da vsi kerfheniki so gorvseti v' duhouno Christusovo voisko, inu pod to bandero svetega krissha, skus Sakrament svetega Kersta, inu svete Firme, inu da so savesani h' Christusovei flushbi. Vse teiste ozhe hudizh h' temu napelati, da bi od Christusa svoiga pravega krala odstopili, ali fai pruti tistemu nepokorni, nesviesti se skasali; inu se pomuja tiste na svojo stran, med svojo hudobno voisko sapelati. Ene ludi on k' sebi nava bla skus obezhanje takeh rezhi, po katireh mi v' nashei pohudoblenei naturi enu neporednu shelenje obzhutimo, kakerfhne rezhi so posvetnu bogastvu, prevsetnu poshtimanje, nemernu jedje, pianzhuvanje, inu drugu telesnu, nespodobnu veselovanje. Vse tu zhloveka mozhnu vliezhe k' drushbi, inu na to stran teh hudobneh. Druge ludi pekleniski voiskar odvrazha od Kristusove

flushbe skus tu, da njim v' misleh priedder-shi take rezhi, katireh se nafha oflablena natura boji, tuje, teshave, boshtvu, bolezhine, druge rive, inu muje : sraven on njim strah dela, inu proti, da bodo mureli take nadluge prenesti, zhe oni v' Christufovei voiski, inu flushbi ozhejo ostati. Res je sizer, inu letu poterdi Sv. Paul, *Da vsi, kateri ozhejo bogabojezhnu shiveti v' Christusu f' Esusu, bojo preganjanje terpeli.* 2. Tim. 3. Hudizhove skushnjave vunder to narvezhi muzh sadobijo le od galufie; sakai skushnjauz te teshave, katire zhloveku na poti Christianske pravize priedpridejo, inu te veselnosti, katire v' enem grieshnem shiulenu se keda naidejo, veliku vezhi perkashuje, kaker so resnizhnu na sebi : on tudi to grieshenje, inu to shtrafo tega grieha kaker eno maiheno riez h priedpostaula, da namrezh losheifni Christiane od Christufove nahaje odpela.

Ampak hvala bodi sa nafs taku skerb-livemu Gospudu Bogu, kateri te galufie, inu mozhi peklenškega sourashnika nasaidershi, inu oflabi, da tisti ne samore possli koga sapelati, kiri sam ne pervoli. Hudobni duh se preberne v' enega Angelza te luzhi, pravi svetupismu : vunder vselei per skushuvanju enu snaminje skashe, is kati-rega se more sposnati; dokler she v' sazhetki, ali na friedi, ali per kraju njegovega no-
ter-

terdajanja kai hudega, inu grieshnega se perkashe: ali sai kai nevarnega, kar h'griehu napela.

Kai saenu isgovarjanje bode tai tebi, o Christian, pred Bogam pomagalu, zhe si ti verjeu hudizhovemu napeluvanju, zhe si perpuisti od Kristusove flushbe se odpelati, zhe si skus grieshenje k' voiski tega hudizha perstopiu? Lete je narhuisi sou-rashnik boshji, vseh ludi, inu tvoje dufhe. On se podstopi tebe na svojo stran napeluvati? Ah Christian! skashi se ti tudi vselei njemu supern. Ti ja pred zielo Angelsko voisko, inu nebesko drushino si terdnu napreivsemesh, da ozhesh temu sourashnemu duhu, inu njegovemu djanju povsod se superpostaviti? Oh! kaku mene griva, da sim katirobot njegovemu noterdajanju bogau, inu po tistem hudu sturiu. Naprei se bodem pomujau s' boshjo pomuzhjo njemu serzhneishi superstati, inu stauneishi premagati vse tiste, skus kar on meni ozhe braniti, po Kristusoveh navukah, stopinah, inu exempelnah hoditi. *Jes se odpoviem hudizhu, njegovemu napuhu, vsemu noterdajanju, svituvanju, inu djanju.*

Al pak letu odpoviedanje ni she bilu od tebe storjenu, moi Christian, per svetem kersti, inu po tem vezhbarti per prejemanju drugeh sveteh Sakramentou? Ja, ti muresh sposnati, da je bilu vezhkrat od te-

be storjenu, ampak morebiti maluvriednu dershanu. - - Al nisi skus nesviestost, nepokorshino, inu druge samire pruti tvoimu Gospudu, inu nebeshkemu Voiskarju Kristusu JEsusu ene vezhe shtrafe se doushen sturiu? Al nisi na slodejovei strani voiskuvau s'pregrieshnem djanjam, s'pohuishhanjam, inu si enkatirei dushi, sraven tudi boshjei zhashti shkodo narediu? - - Tu ne smiem tajiti: jes sim se na to visho sameriu, ina obdoushiu. Vunder Kristus moi do-brutlivi Kral, moi nebeshki Vaivodar je mene, kir sim se spokornu k'njemu nasai oberniu, spet v'drushbo svojev svoleneh flushabnikou gorvseu. Sedai ozhem dostaviti, kar sim prei samudiu, ozhem pobulshati, kar sim skus mojo nesviestost, inu hudobiskasiu, ali pohuishhau: jes se ozhem mashzhuvati nad peklenstkemi fourashnikami; nikar ko mojo dusho, temuzh she druge od njih hudobne drushbe odvrazhati, inu h'Christusovei nahaji, ali flushbi marliveifhi perganjati.

O moi nebeshki Voiskar Kristus JEsus! ti mene vselei obdershi pod bandero, inu snaminjam tvoiga svetega krisha, da skus obeno skushnjavo, ali branvo se ne pustim od tvoje nahaje odverniti. Ti mene s'tvojo mogozhno gnado poterdi, da v'letem duhounem voiskuvanju she serzhneifhi, inu mozhneifhi postanem, vse hudizhovu, grieshnu

shnu oroshje resderem, inu peklenškega
skushnjauza, inu sourashnika stanovitnu
premagam.

Drugi odstavek.

Letu dopouniti, kaker savupam, bode po-
magau Christus, *kateri Antichrista*
s' duham svojeh ust bo pokonzhau. 2. Tefs. 2.
Ti pak, moi Christian, al si she napounen
s' Kristusovem duham? al si she Christu-
sa po duhounei vishi na se oblieku skus na-
hajo njegovih predkladou? V'zhiem tai,
ali na kai saeno visho imamo Christusa na-
hajati? Sveti Ignazius v' duhounem pre-
mishlujanju nam Christusa, kaker enega
Krala, inu voiskarja poboshneh Christianou
priedpostavi sedezhega na enem svetlem sie-
deshi v' enem liepem poli sraven mesta Je-
rusalem, s' eno dopadljivo podubo, inu s' lu-
besnivem oblizhjam. Raunu tudi Christus
vunpofhila svoje Apostelne, jogre, inu dru-
ge duhouni flushabnike po zieleu svieti, da
bi vsem ludem, vsakemu stanu, inu rodu
osnanuvali to svetu Evangeliju, tu je, nja
boshji, svelizhanski vuk, inu taku njim to
pravo visho pokasali, skus katiro bi ludi
mogli sa njem, kaker po tem pravem poti
k' svelizhanju, hoditi. Christus pak svo-
jem flushabnikom, katiri so k' letemu du-
hounemu flushujanju svoleni, slasti per-
po-

porozhi, da bi imeli po samoshenju vsake-
mu zhloveku v' duhouneh rezhih postrezhi,
inu h' pomuzhi priti, bres povanzhanja, a-
li ogledanja teh pershon, bodi so one vi-
shhega, ali niskeishhega stana : pervizh bi o-
ni imeli te ludi h' temu perganjati, da bojo
svoje serze, inu shelenje od posvetnega bo-
gastva odvernili, toistu neporednu ne jiskali,
temuzh bogi v' duhu postali : inu taku to
posvetnu veseluvanje sa nizh shtimali. Sra-
ven tega Kristus sheli, da bi ti, katiri o-
zhejo sh' njem vred pod snaminjam svetega
krisha pridnu, inu staunu voiskuvati, ime-
li posvetno zhast, inu visokust sanizhuvati ;
ja tudi to sanizhuvanje, posmehuvanje sa-
volo Christusa od hudobneh ludi poterpeh-
livu prenesti, da istega v' njih povstane ena
prava Christianska ponishnost. Lete so te
slastne vishe Christusa nahajati, namrezh
boshtvu v' duhu, ali sanizhuvanje pose-
melskega bogastva, oddershanje od posvet-
nega veseluvanja, poterpehlivost v' tessa-
veh, vserzna ponishnost, inu pohleunost.

Ampak poslufhaimo samega Christusa
nashega Vaivodarja, inu Vuzhenika, kaku
on nas k' svojej voiski, inu flushbi klizhe,
kaku se on pomuja nas v' svojej drushbi pod
bandero svetega krisha obdershati. On
per Sv. Mattheushi rezhe : *Pridite k' me-
ni vsi, kiri ste s' delam, inu s' mujo obloshe-
ni, inu jes ozhem vass reshiviti.* Matth. II.

Polei kaku sferbliu je Christus sa odshalenje, inu resveselenje svojeh flushabnikou, katiri po njegovem predkladi mujo na se vsemejo, inu teshave prenessejo. On sam, ker je na semli prebivau, se ni vunvseu od pomujanja, inu terplenja. O kai saene teshke rezhi, opravile, inu rive je na se vseu, on, da li boshji Sin, inu te narvilti kral, v' jedi, v' pitju, v' oblazhili, v' drugem ofkerblenju svoiga telesa ni kai bulshega otu imeti, kaker on ozhe, da bi njegovi flushabniki imeli. Satorei ja po pravizi od nasf svojeh vernikou sheli, da mi tudi serzhni, marlivi, poterpehliivi, inu stanovitni se skashemo v' tisteh rezhih, katire k' boshjei flushbi, inu k' nasf hemu svelizhanju shlishijo, da taku tudi vriedni postanemo, sh' njem deleshni biti preobiunega plazhila, nebeshkega veselja, inu vezhne zhasti.

Letu s' takem oblubljenjam sdrushenju shelenje nashega Krala, inu Svelizharja je sa refnizo pravizhnu. Satu se spodubi, da radovolnu dopounimo, kar nam perporozhi s' lastnemi besiedami. On je taku govoriu pruti vsem: *Aku gdu ozhe sa meno hoditi, te vsemi svoi krish na se, inu nahajai mene (ali) hodi sa meno.* Matth. 16, Christus nam sizer naloshi en jarm, ker pravi: *Vsemite moi jarm na se, inu vuzhite se od mene; sakai jes sim krotek, inu is serza ponishen; sraven pak oblubi rekozh: Inu*

vi bote pokoi nashli vashem dusham. Sakai moi jarm je sladek, inu moja butora je lohka. Matth. 11. Vsemite, pravi, na se moi jarm, kateri sim jes sam poprei vam h'predkladu, inu sa vashe svelizhanje nosiu: te jarm namrezh te podloshnosti, inu pokorshine, to butoro, mujo, inu tesho tega boshtva, te ponishnosti, te oddershnosti od nespodobnega veselja. Vi bote vunder sraven na vasheh dushah pokoi, inu vshitek duhoune resveselnosti obzhutili. Katiri zhlovek svoje ferze na posvetnu bogastvu, na druge posemelske rezhi nemernu nenadveshe, o koliku menje skerbi on ima; njega ja to ternje zhasnega bogastva, kaker jo Christus sam jimenuje, ne bomoglu telkai bohti, inu nepokojati. -- Postanska zhlistost, inu oddershanje od telesneh, slasti prepoviedaneh nasladnost (ali lushtou) letu prida pernesse, da zhlovek ni podvershen telkainem smotam, inu rivam na shivoti: sakai sveti Paul pravi, da ti tudi, katiri v' sakonu shivijo, *bodopotelesno nadlugo imeli*: 1. Cor. 9. Koliku vezh tisti, katiri svuna sakona mesenu veselje jishejo. Katiri v' podloshnosti pruti drugem, inu v' pokorshini shivijo, imajo letu h'pridu, da taku hitru v' en grieh ne sablodijo, kaker tisti, katiri so svoje lastne vole, inu drugem menje podversheni. Te sviet, pravi tudi Christus k' svojem nahajau-

zam: Te sviet se bode veseliu, vi pak bote shalovali; ampak vafha shalost bode prebernjena v' enu veselje, katiru obeden od vafš ne bode vseu. Savolo vafhe podloshnosti, inu ponishne pokorshine pruti drugem jes vafš ozhem povifhati k' fšanu, inu h' zhaftlivei svojobodnosti boshjeh otruk. Na mestu zhafnega blaga, katiru fte savolo mene sanizhuvali, ali sapustili, vam jes bodem enu vezhnu bogastvu, inu nebeshki saklad (ali fhaz) poverniu. Sa to mujo, inu poterpehlihost, katiro fte v' mojej flushbi, inu v' preneshenju teh nadlug fkasali; vam jes, vafh Vaivodar, inu nebeshki Kral, vezhnu shiulenje, inu narvesieleifhi pozhitek bodem dodeliu. *Veselite se tai she sedai, inu od veselja poskakuite; sakai vafshe plazhilu je veliku v' nebesah.*

Satorei povsignimo nafhe misli pruti nebesam, inu gledaimo s' Moysesam na taku obiunu plazhilu, inu povernenje: pogledaimo tudi, kaker opomene Sv. Paul Heb. 12. na JEsusa, sazhetnika, inu dokonzhauza nafhe vere, kateri, ker bi biu dobru mogu veselje imeti, je on krish preterpeu, inu se ni marau sa to sanizhuvanje: gledaimo, inu storimo po tem predkladi, kateri je nam on na sebi pokasau. Ti, o Christian, si od sazhetka tvoiga shiuljenja na tem svieti, she gorvset v' Kristusovo voifko, inu sadershan k' njegovei flushbi. Am-

pak ti ozhefh ja naprei kaker en fhe pridneifhi flushabnik pruti tvoimu nebeshkemu poglavarju se fkasati, njemu k' dopadenju, sa njegovo zhaft fhe vezh muje na se vseti, fhe vezh tefhkega preterpeti. Postavimo pak, da bi ti sedai ne biu savesan na Christusovo flushabnost, da bi sedai ti se ne snafhu pod bandero, inu v' drushbi njegoveh pridneh flushabnikou, al bi ti le kolzhkai zhafsa imeu dvojiti (ali zviplati) na katiro stran bi se meu obrniti, ali pod bandero Christusa JEsusa, inu pod snaminje svetega krisha, ali pak pod bandero tega Luciferja, inu v' drushino hudobnega svieta? Lucifer je tvoi narhuifhi sourashnik, letvojo fhkodo, inu pogublenje jifhe : JEsus je tvoi narbulfhi, narsvesteifhi perjatel, vselei tvoi prid, inu vezhnu svelizhanje sheli.

Zhe bi enemu pogublenemu v' pekli bilu sedai perpushenu, inu k' svolenju danu, da bi mogu, aku bi otu, od peklenfke voifke, od flushabnosti tega Luciferja odstopiti, o kaku hitru bi en tak hudizhovo bandero, inu drushbo sapustiu, savergu, inu preklinjau, kaker jo fhe sedai v' pekli preklinja; pod katiro je on vunder na tem svieti k' svojej vezhnei fhkodi voifhkuvau! kaku rodovolnu, inu veselnu bi se podau pod Christusovo bandero, kaku stanovitnu bi on po tem pod snaminjam svetega krisha, inu v' Christusovei flushabnosti ostau! - - -

Tebi jes, o moi Jesus, inu Kral nebeshki vried-
no sahvalo shelim pernesti satu, da sim mene
pod tvojo sveto bandero gorvseu, inu v' tvo-
jei flushbi ohraniu. Ampak sanessi meni
milostlivu, aku dosehmau se nisim sadershau
po mojej doushnusti. Polei! sedai sim zie-
lu volen, inu perpraulen sa tebo hoditi
s' priedneishem nahajanjam tvojih liepeh
zhednost, inu sveteh predkladou. Time-
ne skus tvojo boshjo luzh obiuneishhi navu-
zhi to visho tebe popounu, inu stanovitnu
nahajati.

Tretki odstavik.

Pod snaminjam svetega krisha stanovitnu
voiskuvati na to visho enega prid-
nega Kristusovega shounirja, kaker opo-
mene Sv. Apostel Paul, Kristus a po-
pounu nahajati, letu je ja tvoje terdnu pried-
vsetje, o Christian! Ozhes h, ali ne ozhes h,
je tvoja doushnust, tu ti mures h dopouniti,
ali pak navekoma poginiti. Taku svetu
pismu, inu sama resniza vuzhi. *Hodi sa
meno*, je reku Kristus k' svoimu jogru, i-
nu je otu rezhi po enei vishi tudi vsakemu
zhloveku: sakai on je en Kral inu Gospo-
dar zhes vse, en Vuzhenik, predklad, inu
predpoduba sa vse ludi, na katiro so vsi
doushni gledati, inu po tistei svoje shiule-
nje raunati. *Kateri mene nahaja, te ne*

hodi v' temnobi. - - Satorei se sna resnizh-
nu rezhi; da, kateri njega ne nahaja, inu
sa njem ne hodi, tisti v' temnobi hodi. Sa-
kai en tak ali sa obenem vuzhenikam ne ho-
di, inu taku sam v' temmi blodeozh pravi
pot k' svalizhanju ne bode nafhu; ali pak
sa enem neviednem, sa enem galufauzam
hodi; na to visho en slepez slepza vodi;
inu taku obadva v' jamo padeta. Snane so
tudi lete Christusove besiede: *Jes sim pot,*
inu resniza, inu shiuljenje. Joan. 14. Chri-
stus ozhe po islaganju Sv. Augustina telkai
rezhi: Ozhes ti, o zhlovek, prau hodi-
ti? jes sim te pravi pot: ne ozhes galufan
biti? jes sim ta resniza: ne ozhes vmre-
ti? jes sim to shiuljenje. Christus je nam en
pot skus predklade (ali exempelne) ena re-
sniza v' navuki, enu shiuljenje skus svoje sa-
flushenje. Da ti tai deleshen postanes
Christusovega saflushenja, je tebi potrebnu
to resnizo njegovega navuka pridnu gorvse-
ti, inu hoditi po poti njegovih predkla-
dou, po njegovei podubi se sadershati. *Ka-
teri ni s' meno, te je super mene,* so tudi
Christusove besiede: *inu katerj s' meno ne
pobira, te restrosi.* Luc. 11.

Sraven tega dobru viesh, da si stvar-
jen po boshjei podubi. Ta tebi napreipo-
staulena predpoduba je Christus Bug, inu
zhlovek. Ti is konza, inu savolo tvoiga
stvarjenja si doushen se pomujati, da skus
naha;

nahajanje podoben postanesih letei boshjei, ali Christusovei podubi. *Sakai*, kaker Sv. Paul pisa, *katire je Bug previdiu, teiste je en tudi prenamieniu, da bojo podobni tei podubi njegovega Sina*. Rom. 8. Aku bi tai Bogu Ozhetu bila goroffrana ena taka poduba enega zhloveka, katira bi tei podubi njegovega Sina nizh ne bila podobna, bi toisto ja Ozha nebeshki od svoiga oblizhja odvergu rekozh: *Jes tebe neposnam. Da se tebi kai takega ne pergodi, je treba tvoje shiuljenje po Christusovem shiuljenju raunati. Letu je ja ena ozhitna resniza! Ampak malukeda si ti tu praupremisliu. O mi malupametni ludi! po kai saeneh smotah hodimo, kader po Christusoveh vukah, inu predkladeh ne shivimo? Ta prava zesta k' svelizhanju je pred nashemi ozhmi. Polei! opomene svetu pismu, polei! tvoje shiuljenje je kaker visezhu pred tebo. Deut. 28. Kdu je letu! Jesus namrezh, boshji Vuzhenik, inu nash na krishu visezhi Svelizhar. O da bi jes tudi s' Apostelnam Paulam resnizhnu mogu rezhi: *Jes nisim sa tu ders hau, dabi kai vedeu med vami, kaker le Jesusa Christusa, tega krishanega. I. Cor. 2. Lete je nam en predklad, inu exempel dau: satu tudi staunu tirja, inu sheli, da po njegovih stopinah hodimo. Ogle daimo tai to od njega nam priedpostauleno podubo, inu po tistei storimo. Sakai**

tu je naša doushnust, bres katire dopounjenja bi mi od pota tega svelizhanja, od našhega sliednega konza sablodili. Al bodedo morebiti enu isgovarjanje letei doushnusti prutipostavili, kaker da bi jo ne samogli dopouniti? Obenu ne vela. *Nerezi, e pisau Sv. Paul, ne rezi v' tvojem serzi: gdu ozhe v' nebu gorjiti? tu je, Christusa dolpelati: Aligdu ozhe v' globokust doljiti? tu je, Christusa spet od mertveh poklizati. Ta besieda je blisu tebe, v' tvojih ustah, inu v' tvojem serzi. Rom. 10.* Letu govorjenje ozhe telkai rezhi: Christusovi vuki so tebi, o Christian, dobru snani, ali sai ima dobru snanu biti, kar Christianska vera, inu praviza, kar Christusovi predkladi, ali exempelni od tebe shelijo, da po teisteh shivish. Blisu tebe je tudi, ali tebi ni preteshku Christusa nahajati. Sakai Christus od nas ne sheli, da bi en nou sviet stvarili, mertve k' shiulenju gorsbudili, ali druge zhudeshe delali, kaker je on is svoje boshje mozhi sturiu; temuzh vuzhite se, pravi, od mene, krotki, ponishni, pohleuni, pokorni, poterpehhlavi, perjasni pruti blishnemu biti, kaker sim jes biu. Christus je narvezh liet svoiga shiuljenja, nikar v' enem visokem, temuzh niskem, delaunem, v' enem takem stani dopernesu, v' katirem je vsakemu, tudi bogemu, delaunemu, nishemu, posvetnemu zhloveku obiunu predklada, inu e-

xempelna dodeliu. V' Nasarethankem mestu je Christus do tridesetega leta kaker en drugi delaunizhlovek prebivau: on je svetemu Joshefu svoimu Redniku pomagau s' rozhnem delam kai perflushiti: on je molitvo opraviu sjutra, na vezher, tudi podni kiobart; vunder skus te narvezhi zhasse je v' postanskem, inu rozhnem opravilah gordershau, inu pomujau: kaker sam rezhe skus Preroka Davida: *Jes sim v' delah od moje mladusti.* Psal. 87. Pomisli, Christianska dusha, kaku delez, inu globoku je boshji Sin, en Gospud, en Kral nebes, inu semle se ponishau. Te, kateri bi she v' mladeh lietah biu mogu ziel sviet h' pravi veri perpraviti, zhudeshe delati, te narjimenitneifhe dele, inu opravile dopernafhati, te je taku dongu se gordershau v' enem skori famotnem kraju, je se mujau v' teh sizer med ludmi navadneh delah. Sakaitu? da bi nafs vuzhiu skus svoi exempel, kaku ima, inu dobru samore vsaki zhlovek v' svojem stani k' enei velikei Christianskei popounosti, inu svetusti dopriti. Christus je skus take navadne, da li ponishne dele enu preobitnu saflushenje nabrau, inu Ozhetu nebeskemu enu veliku dopadenje narediu. Sveti Markush prizhuje od Christusa, da je vse dobru sturiu. Marc. 7. se sastopi, da je vse dele, inu opravile na to narpridneifhi, na to narbulshi visho sturiu. V' zhem pak je sla-

sti obstala leta visha? Kristus je vse sturitu is dobre namiene, namrezh h' zhasti svoiga Ozheta nebeshkega; on je vse sturitu zielu popounu, kaker ima storjenu biti. Moi Christian! v' temu imash ti to visho Christusa prau nahajati. Opravi te vsakidanske, ali sizer navadne dele, inu opravile, katire tvoi stan, tvoja flushba, ali druga doushnust pruti Bogu, pruti blishnemu, pruti tebi sheli, opravi vse tistu djanje s' dobro namieno, inu h' zhasti boshjei, opravi vse popounu, zielu, pridnu, kaker se spodubi, inu ima biti; taku bodesh sebi obiunu saflushe nje nabirau, Gospudu Bogu veliku dopadenie pernesu, inu Christusa tvoiga boshjega Vuzhenika prau nahajau. Tu ti ja snash, tu samoresh storiti, tu Kristus od tebe sheli: ti si tai doushen, inu mozhnu sadershan se pomujati, da tu dopounish.

Ampak sakajes ozhem pridnem Christianam to doushnust Christusa nahajati s'he obiuneishi priednositi? Oni ja ne potrebujejo, da bi imeli k' dopounenju teiste dosti sposnane doushnusti na eno oistreishi visho pergnani biti? -- Ja, moi lubesnivi Svelizhar, moi Kral, inu Vaivodar nebeshki! sa tebo jes ozhem radovolen, inu s' veseljam hoditi, tvoje svete vuke, inu predklade nahajati. Tebi se jes ponishnu sahvalim, da si mene poklizau h' pravei veri, mene svoliu, inu goryseu podsnaminje tvoiga svetega kri-
sha,

sha, inu dosehmau pod tistem obdershau. Ti mene opominash, meni rezhes̄h: *hodi sa meno*. Jes pak h' tebi sdihujem, inu prosim: *vliezi mene sa tebo*, da bodem hodi, ja da potezhem po dobru dishezhem duhu tvojih zhednost. Kir pak moja dus̄ha v'tem shiulenju je s' hudemi sourashnikami obdana, katirem jes imam superstati, ti meni skus muzh tvoje gnade pomagai, da pod snaminjam tvoiga svetega krisha vselei enu dobru voiskuvan̄je voiskujem, to vero svestu ohranim, te meni priedpostauleni tiek dopernešem, inu saflushim to krono te pravize, katiro ti, moi Gospud, Kral, inu pravizhni Sodnik na uni den meni po tvojei milosti bodesh dodeliu, Amen.

Ednais̄tu Premis̄hluvan̄je,
Od lubesni pruti blishnemu.

Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicē, sicut dilexi vos. *Joa. 15. v. 12.*

Ta je moja sapoved, da se vi med sebo lubite, kaker sim jes vaf̄s lubiu.

Christus ni ko nash Vuzhenik, temuzh tudi nash Oblastnik. V' svetem Evangelii je on otu vezhkrat en sapovednik, en

gospud jimenuvan biti. On ima to oblast po gospodarfkei vishi, kar le ozhe, nam sapovedati. Leto oblast je na snanje dau, ker je svoje Apostolne poslau po zieleu svieti, njim rekozh: *Vuzhite vse ludi, kerstite, inu podvuzhite jih, vse dershati, karkoli sim vam sapovedau.* Matth. 28. Med tistem je vunder kai bilu, kar je Christus posebnu perporozhiu, inu dershati sapovedau; namrezh lubesen pruti blishnemu, od katire sam nash sapovednik taku rezhe: *Hoc est preceptum meum, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos: Taje moja sapoved, da se vi med sebo lubite, kaker sim jes vass lubiu.* Od lete posebne Christusove sapovedi ozhe mo fedai enu premishluvanje narediti; taku, da bodemo premishluvali *h' pervemu*: Sakai mi imamo leto sapoved svestu dershati; *k' drugemu*: na kai saeno visho bi mi imeli toisto dershati; *h' tretkemu*: kam, inu, h' katiremu konzu se ima to dopounenje teiste sapovedi stegniti.

Da te spomin boshje vprizhnosti v' nafsheh mislah terdneifhi obdershimo, se spodubi spomeniti, da v' perfhoni vsakitirega nafhega blishnega imamo sposnati boshjo podubo, po katirei je vsaki zhlovek stvarjen: inu da Bug v' nami prebiva, po letih besiedeh svetega Paula, *Vi ste en tempel shivega Boga, kaker Bug rezhe: jes bodem v' njih prebivan, inu med njimi hodiu.* Pro-

fimo

lino Christusa sa pomuzh, pridnu letu premishluvanje storiti. O prezhastitlivi Sin boshji! kateri si zhloveshko naturo, inu podubo na se vseu, da bi mi losheifhi od tebe samega se navuzhili, po poti tvojih sapoved hoditi, ti per sedanjem premishluvanju s' pomuzhjo tvoje gnade v' nami to lubesen prau narauna, da tvojo sapoved, s' katiro nam sapoviefh blishnega lubiti, pridneifhi naprei dopounimo.

Pervi odstavik.

Ni treba prasnoskerbnu vprashati, sakai bi imeli nafhega blishnega salubu imeti. Vezh rezhi se naide, katire nam letu perporozhijo. Al bi pak leta ne imela ta narvezhi naganja h' temu biti, kir je Christus nafh Vuzhenik, nafh Gospud sam taku skerbliivu, inu mozhnu to lubesen pruti blishnemu nam gornesu? Leto zhednost je on sa enu posebnu snaminje svojev jogrou, inu vuzheunikou postavivu, ker je djau: *Per letem bodo vsi sposnali, da ste vi moji jogri, aku bote med sebo lubesen imeli.* Joa. 13. Zhe bi tai toistu snaminje tebi menkalu, bi ti ne biu Christusou joger: Christus bi se tebe framuvau, on bi tebe taji pred svojem Ozhetam nebeshkem, inu pred njegovemi Angelzami: on bi reku: *Jest tega zhloveka ne posnam.* Letazhednost, namrezh lubesen

sen pruti blishnemu, se more sostopiti, da je pomienjena skus to shenituvanku oblazhilu, katiruso vsi k'Evangelskei shenitvi (ali hofeti) poklizani mureli imeti. Ti, moi Christian! sija tudi h' tei duhounci shenitvi, inu h' Christusovei velikei vezherji poklizan; tebi je perpushenu vezhbarti k' boshjei misi priti? Kai bi bilu, zhe bi tebe Kral nebeshki tamei sagledau bres shenitnega oblazhila, bres tega snaminja Christianfke lubesni? Al ni rejs, da bi mogu h' tebi tudi rezhe; *Kakusi ti semkai noterprishu, inu ne imash shenitnu oblazhilu,* tu je, to meni slasti dopadlivu snaminje, ali to zhednost te lubesni pruti blishnemu? Kai bi ti odgovoriu? Ti bi mureu obmouzhati, Ti bi saflushiu, s' tvojo grosno framotjo na rokah, inu nogah svesan, inu vershen biti v' svunane temnize, kir je jok, inu klepetanje teh sob. *Matth. 22.* Tebi, moi Christian, je perpushenu, inu dodelenu, da samoresh vezhbarti k' boshjemu Oltarju se perblishuvati, tamkai pred oblizhje shivega Boga stopiti, inu kakeshen dar offrati, eno molitvo, hvalo boshjo, ali drugi offer Bogu pernesti. Aku pak ti lubesen pruti tvoimu blishnemu ne imash, takeshnu tvoje offrivanje Bogu ne bode dopadlu. Ti imash vedeti, da je sam Christus taku vuzhiu: *Kateri se so svojem bratam (ali blishnem) serdi, te je sodbe doushen. Kateri pak svoi-*

mu bratu rezhe: Raka, te je svita doushen. Kateri pak rezhe: Norez, te je peklenškega ognja doushen. Satu kader ti tvoi dar na Oltar offrash, inu tamei tebi na misel pride, da tvoi brat ima kai super tebe: taku pusti tam pred Oltarjam tvoi dar, inu poidi poprei totai, inu spravi se s' tvojem bratom, inu tedai pridi, inu offrati tvoi dar. Matth. 5. Tedai namrezh ihe le bo-de tvoi dar Bogu dopadliu, kader Bug bo per tebi prava lubesen pruti blishnemu nagledau. Vidish, o kerfhenik, kaku potrebnu je tebi, da leto zhednost Christian-ske lubesni svestu skashefh, inu ohranish, aku ne ozhefh od boshjega Oltarja, inu ob-lizhja odvershen biti.

Jes sizer ja morem saterdnu verjeti, da vsakiteri pridni Christian Christusa JEsusa telkai savried, inu salubu ima, da bi is ferza, inu s' veselja otu teistemu svoimu Svelizhar-ju na njegovei lastnei pershoni eno slush-bo, lubesen, dobrutvo, ali drugu dopade-nje skasati, kader bi le samogu, inu h' temu perloshnost imeu. Polei pak! Christus o-zhitnu da sposnati, da on vse tistu, kar mi dobrega v' njegovem jimeni nashemu blish-nemu skashemo, taku gorvseme, kaker da bi njemu bilu skasanu. Resnizhnuu vam po-viem, govori per Sv. Mattheushi, kar ste vi enemu is letch mojeh narmenshek bra-tou sturili, tu ste vi meni sturili. Matth. 25.

Sa refnizo ena velika vriednost se naide v' le-
 rei zhednosti, v' lubesni pruti blishnemu,
 skus katiro zhlovek samore storiti, da sam
 Bug, inu Gospud vseh rezhi en doushnik
 pruti zhloveku na to visho postane. Am-
 pak li teisti gospud enobart porezhe k' nepra-
 vizhnem ludem: *kar vi niste sturili ene-
 mu mojih teh mensheb, tu tudi meni niste
 sturili.* Kei pak letu porezhe? na te pre-
 strafhni sodni den, na katiri den on te de-
 le te milosti, ali lubesni pruti blishnemu
 pred zielem svietam ozhitnu bode pohva-
 liu, inu sa teiste vezhnu plazhila dodeliu;
 to samudo pak, inu opufhenje takeh del te
 milosti, inu Christianske lubesni bode bosh-
 ji Sodnik kaker enu veliku pregriefhenje
 obfodiu, inu s' vezhnem ognyam poshtrafau.
 Zhestu nam nemore neshanu biti, kaisae-
 no veliko naplazho, inu obiunu poverne-
 nje sam Bug tei lubesni pruti blishnemu ob-
 lubi. Spomenimo, da vezhna Resniza ta-
 ku govori: *Svelizhani so ti milostvi, sakai
 oni bojo milost dosegli.* Matth. 5. *Daite, inu
 vam bode tudi danu.* Luc. 3. *S' kakeshno
 mero vi bote merili, s' takeshno se bo vam
 nasai merilu.* Matth. 7. O zhe je temu ta-
 ku, ti ja imash, kerfhanska dusha, sa do-
 bruvriednu sposnati, da she marliveifhi le-
 to zhednost pruti blishnemu skashujesh; h'
 katirei ti tudi dosti perloshnosti, inu sa-
 moshnosti imash. -- Se naide vezh ludi,
 kati-

katiri ne samorejo ene , inu druge rezhi prenesti , ali dopouniti , savolo tvoje flabusti , ali drugega pomenkanja , inu nemo-gozhnosti. Lubesen pak pruti blishnemu fkasati vsakiteri dobru samore. Sakai zhe bi na drugo visho ne bilu mogozhe , on sai samore blishnega v' serzi salubu imeti skus dobrovolnost , perjasnu shelenje , inu dobru namienenje.

Kai she drugega nafs ima h' Christian-skei lubesni perganjati? Leta je po boshjeh zhednostih ta narjimenitneishi ; ja , kaker vuzhi sveti Tomash Aquinarfski , je s' bosh-jo lubesnio fkoru ko ena enaka zhednost. Kaku bi sizer Sv. Apostel Paul , kateri to lubesen pruti Bogu sa taku visoku dershi , biu mogu letu srezhi : *Kateri blishnega salubu ima , te je postavo dopouniu ; sakai popounost te postavu je ta lubesen.* Rom. 13. Kaku bi sizer sam Kristus , ker je od lubesni pruti Bogu lete besiede reku : *Tota je ta pervu , inu ta narvezhi sapoved :* kaku bi mogu bres odlozhika lete besiede perstaviti : *Ta druga sapoved je pak teistei enaka : Ti imash tvoiga blishnega lubiti , kaker sam sebe? O preslahтна , inu velikega shtimanja vriedna zhednost te lubesni pruti blishnemu ! jes tebe dosehmau she nisim prau sposnau. Ampak naprei tebe ozhem po vriednosti shtimati , inu pridneishi v' djanju fkasati. Sa enu posebnu na-*
gnanje

gnanje h' temu, aku bi li drugega ne bilu, meni pak bode letu flushilu, kir moi te narvishi sapovednik, inu gospodar Kristus JEsus taku k' nam govori: *Ta je moja sapoved, da se vi med sebo lubite, kaker sim jes vass lubiu: Jes vam dam eno novo sapoved; tu jes vam sapoviem, da se med sebo salubu imate* - - - To narbulshi daruvanje, pravi Sv. Bernard, to nebeskemusheninu Jesusu nardopadliveishi snaminje je ta lubesen pruti blishnemu, katiru snaminje nebeshki shenin Kristus na svojej novei nevesti, kerfhanfkei dufhi taku silnu sheli viditi, inu teistei taku mozhnu perporozhi

Christus pak ni ko s' lastnemi ustmi to lubesen svojem vernikam perporozhiu, inu gornesu, temuzh tudi skus svoje Jogre, inu Apostelne. Sveti Joannesh Apostel, ker she v' posliedneh lietah svoiga shiuljenja od prevelike starusti, inu slabusti ni mogu vezh predigati, je v' zirkvi k' svojem jogram, inu vernikam vezhbarti le same te besiede riekau: *Moi lubi otrozhizhi, imeite se salubu med sebo.* Njegovi jogri, kir so lete besiede telkaibarti safhlifhali, so se teisteh skori navelizhali, inu so svetega Apostelna vprafhali, pokai bi on njim ko teisti navuk vuvunuvun napreinosiu. Na tu je Sv. Joannesh odgovoriu, inu reku: *Kir leta je sapoved nashega Gospuda Christusa JEsusa.*

inu aku vi le toisto prau dopounite, je she sadoſti. Sveti Hieronymus, per katirem se lete pergod sapisan naide, pravi, da en takeſhen odgovor, inu navuk je dobru vrieden biu dodelen biti od enega taku velikega Apoſtelna, kateri je pred drugemi jogrami od Chriſtufa vezh lublen, v' boshjeh ſkriu-noſtih obiuneifhi relviezhen biu, inu je mo-gu Chriſtufovo volo narbol ſaſtopiti. Svoi-ga blichnega tai ſalubu imeti je ſapoved na-ſhega Gospuda, inu Boga; je tai naſha terd-na douchnuſt tiſto ſveſtu dopouniti; ſakai kirkoli se boshja ſapoved reſglaſi, opome-ne Sv. Hieronymus, tamei imamo pokorni biti, inu nikar pruti se iſgovarjati. Sve-ſtu derſhanje teiſte ſapovedi tudi v' ſebi ſa-popade to dopounenje ziele poſtave. Skus tu o kai drugega, inu obiunega ſaſhlushe-nja ſebi zhlovek ſamore per Bogu nabrati? Kaku viſoku, mienite, da ſo Joanneshovi jogri to lubesen pruti blichnemu ſhtimali po tiſtem taku liepem, inu goſtem opome-nenju ſvoiga ſvetega vuzhenika? -- Zhe bi naſs eden med tiſtemi jogrami ſe biu ſna-ſhu, te bi ja tudi k' enei gorezhei lubesni biu sbuden, inu nagnan. Mi pak ſizer do-bru viemo, da je Chriſtus ſlaſti toisto zhed-noſt vuzhiu. Ja Chriſtus ſhe ſedai ſkus bra-nje ſvetega Evangelia k' nam govori rekozh: Ta je moja ſapoved; tu jes vam ſapoviem, da ſe vi med ſebo lubite. O moi nebeſhki

Vuzhenik! gdu bi imeu taku terdovraten bitu, da bi tvoimu taku ozhitnemu sapoviedanju ne otu se pokorn skasati? Jes se ozhem sa tvoiga jogra skasati slasti skus svestu dershanje teiste tvoje sapovedi.

Nai pak premislimo she per tem, na kai saeno visho nash predobrutlivi sapovednik svoje sapovedi nam perporozhi, inu gornesse. On se pruti nam ne sadershi kaker en gospodar pruti svojem hlapzam, da bi nam ko po enei gospodarskei vishi mnogotire sapovedi, inu doushnusti naloshu; temuzh on nash kaker svoje lubesnive otroke podvuzhi, opomina, inu k' dopounenju svojh sapoved s' dobruto navabla, inu jifhe napeleti. Katirega ferze bi ne imele omezhati, inu nageniti tiste besiede nashega boshjega sapovednika, ker je reku: *Aku vi mene lubite, taku dershite moje sapovedi.* Joan. 14. Je otu nam rezhi: Jes vam ne protim fhtrale; vam na novu moje oblube pred ozhi ne postavim; vam ne ozhem prieddershati moje dobrutve, katire sim vam she skasau; temuzh jes se sanessem na vashe dobru ferze; jes savupam, da bote radovolnu bogali; satega volo le tu vam rezhem: *Aku vi mene lubite, taku dershite moje sapovedi, med katiremi je slasti taista: da se vi med sebo salubu imate.* Obesiede poune lubesnivosti, katire mozhneishi, kaker en mezh, kiri na obadvie strani rieshe, noterfeshejo do
du-

dufhe, inu do duha. -- Al bodem jes, ali en drugi Christian taku terdega serza, da bi ne otu s' posebnem veseljam po tisteh storiti; slasti kader jes pomislilim, kdur si ti, o lubesnivi Svelizhar, katiri letu sapoviefh, inu s' kai saenemi besiedami tu sapoviefh, inu perporozhish. Satu kir jes sposnam, daje tvojei boshjei voli taku mozhnu dopadezhu, kader jes moiga blishnega prau salubu imam, sebi jes s' radovolnem, inu vesielem serzam na novu priedvsemem, da se ozhem napreih she svesteishi pomujati letu dopouniti, inu tebi, o moi JEsus, she vezh dopadenja pernefti.

Drugi odstavik.

Kateri nam to lubesen pruti blishnemu taku mozhnu perporozhi, inu gornesse, te sam Christus JEsus nafs prave vishe vuzhi, na katire se leta njegovo sapoved sna vriednu dopouniti. On je enemu vuzheniku te postave, kiri je ga vprashau, taku odgovoriu: *Ti imash tvoiga blishnega lubiti, kakor sam sebe.* Matth. 22. Na tako visho dati, o Christian, to sapoved od lubesni pruti blishnemu dopounish, imash ti enkatire rezhi opustiti, enkatire storiti. Savolo teh rezhi, katire se imajo vunpustiti, opomene te stari Tobiash svoiga sina s' temi besiedami: *Karkoli ti ne ozheshe, da bi se tebi od koga*

drugega storilu, tega se tudi vari, dati komu drugemu kai ne storish. Tob. 4. Savo-
 lo tega, kar se is lubesni svoimu blishnemu
 ima skasati, sam Kristus taku vuzhi: *Vse,*
karkoli ozhete, da vam ludi storijo, tu tudi
vi njim storite. Matth. 7. Inu sa resnizo
 kateri se varje tu svoimu blishnemu storiti,
 kar on sam ne ozhe, da bi kdu drugi njemu
 sturiu; inu kateri tu skashe blishnemu, kar
 on sheli, da bi ti drugi njemu skasali, te to
 postavo te lubesni dopouni. Ampak leta
 boshja sapoved se zhes zielega zhloveka stega-
 ne: ona seshe na snoternu, inu svunanu
 zhloveshku djanje; na pamet, inu volo, na
 pozhutke, inu na telesne dele; skus vse tu, inu
 s' tem vsem blishnega lubiti sapovie. -- Sa-
 torej kir ti ne ozhes, da bi drugi ludi od te-
 be hude, ali krive sodbe imeli, se ti tudi mu-
 resh varuvati, da ne bodesh blishnega kri-
 vu, inu prevsetnu sodiu. Kir ti shelish, i-
 nu rad vidish, da ti drugi od tebe eno do-
 bro namieno dershijo, imash ti tudi sam per
 febi od drugeh vriednu shtimanje obdersha-
 ti. Tebi ne dopade, kader drugi ludi ima-
 jo na te eno hudo, fourashno, nevoshlivo
 volo; tebi pak je dopadlivu, kader ti drugi
 imajo pruti tebi enu dobru serze, inu s' tebo
 dobru mienijo. Taku tai muresh se ti tudi
 pruti drugem sadershati, inu nikar hudo
 volo na koga imeti. Tebi samersi, zhe bi
 kdu od tebe hudu, neposhtenu govoriu,
 zhe

zhe bi tebe pred drugemi na framoto postaviu, zhe bi tebes' oistremi, inu sanizhliveni besiedami drashiu. Satu se ti tudi imash varuvati, da komu drugemu kai takega ne sadenesh. Tebi dopade, kader shlishish, da tvoi blishni od tebe dobru govori, kader tebi kai hvale, zhasti, ali drugega dobrega perpravi. Raunu se spodubi, da ti po takeshnei vishi se pruti blishnemu sadershish. Tebi hudu, inu teshku dije, kader od tega, ali hunega zhloveka ena shkoda, ena teshava se tebi napravi. Al pak ti nisi enemu drugemu eno li tako nadlugo narediu? Al nisi tvoimu blishnemu eno perpomuzh odpovedau, inu odtajiu, katiro je on od tebe sheliu, inu katiro bi ti njemu lohku mogu skasati? -- Al nisi tvoiga soseda, ali tovarha le s' oistremi besiedami prezh odgnau, kateri je tebe sa kai profiu? -- Ozhe bi ti na leto visho sam sebe otu sprashati, kaku velikubarti bi se ti doushen snafhu, da si to sapoved Christianske lubesni prelomiu! Ampak naprei imash skerbliveishi spomeniti na to dvoino slastno doushnust te lubesni; namrezh: da ti tudi drugern storish, kar ozhesh, da ti drugi tebi storijo: inu da tem drugem ne storish, kar ne ozhesh, da bi se tebi od drugeh sturilu.

Sveti Bernard od tisteh, katiri v' enei drushbi vkup shivijo, slasti tako lubesen sheli, da bi imeli med sebo pokoi, inu liepo sastopnost dershati. Sveti Paul vuzhi, da

mi kerfheniki, naj je nafs li veliku, vunder po duhounei vishi, vsi vkup smo le enu telu v' Christufu, inu eden drugega vudi (ali gli-di) *Rom. 12.* Vudi pak enega telefa murejo med sebo se lepu sastopiti, eden drugemu pomagati. Kaku bi sizer zielu telu dobru obstalu? Oku ne more rezhi k' roki: jes tebe ne potrebujem, inu glava ne more rezhi k' nogam: jes vafs ne potrebujem. Mi, lubesnivi Christiani! smo vsi otrozi ene matere svete Katholske Zirkve, mi smo brati, inu sestre v' Christufu JEsufu. Se ja spodubi, da eno pravo bratouno lubesen med sebo dershimo. Varimo se, da obeden ne bode mogu resnizhnu toshiti s' temi besiedami svetega pisma: *Otrozi moje matere so voiskovali super me.* Cant. I. Se sastopi, da obeden savolo nafhe nemilosti, inu hudobe ne bo mureu sdihuvati, inu rezhi: Ti, katiri so raunutudi otrozi teiste matere svete Katholske Zirkve, od katireh sim jes kaker od mojih bratou lubesen, inu perjasnost dozhakau, ti so mene le preganjali, ti meni she sedai le hudu sadelajo: *Otrozi moje matere so voiskovali super me.*

Zhe pak sizer v' enem kratkem sapopadu ozhemo safhlifhati te prave lastnuisti, inu vishe, s' katiremi se ima lubesen pruti blishnemu skasati, spomenimo na besiede Sv. Apostelna Paula, kiri je h' Korintharjam taku pisau: *Lubesen je poterpestliva, inu dobrutliva:*

livq : lubesen se ne kuja : lubesen ni pre-
 sherna, ona se ne napihuje, ni velike zha-
 sti shelna, svoiga lastnega prida ne jishe ;
 ona se ne pusti resdrashiti, nizh hudega ne
 misli : ona se krivize ne veseli, ampak se ve-
 seli resnize : ona vse sanesse, vse veruje,
 vse vupa, vse preterpi. 1. Cor. 13. Al je
 s'temi lastnostmi, inu na te vishe per tebi,
 o Christian, bila naraunana ta lubesen pruti
 blishnemu ? Sa resnizo ti bodesh mureu
 h'tvojei framoti sposnati, da tebi fhe veli-
 ku menka od popoune lubesni, kir dostikrat
 fhe tu nisi dopouniu, kar Sv. Paul sa to per-
 vo doushnust Christianske lubesni postavi,
 namrezh : *Lubesen je poterpeshliva* ; ti pak
 s'tvojem blishnem skori obenega poterple-
 nja nisi imeu, si se sh' njem savolo maluvried-
 neh rezhi serdiu, inu prepirau. Al ne viesh,
 da Sv. Paul li na tu fhe posebneishi opomi-
 na, inu rezhe : *Vi imate eden tega druge-
 ga butoro nositi, inu taku bote Kristusovo
 postavo dopounili.* Gal. 6. Sveti Apostel o-
 zhe rezhi : imeite poterplenje eden s'tem
 drugem. Vsakiteri ima kai na sebi, kar dru-
 gem kirobart teshku dije, ampak sanessite e-
 den drugemu te samire, inu vse reshajenje
 med sebo : na to visho se Christianska lu-
 besen prau dopouni, inu ohrani, od kati-
 re je nam Kristus eno taku jimenitno posta-
 vo dau. Kristus posebno sheli, da mi nje-
 mu en dober sad po teiste postavi pernessemo.

Ostani per nafs ta lubesen, pravi Sv. Augustin, sakai leta je nafs sad, s' katirem mi samoremo to serze nathega lubesnivega Svelizharja susebnu resveseliti. Tebi tai, o vsmileni Jesus, k' vezhemu dopadenju se ozhemo sferbliveifhi pomujati, tvojo sapoved, s' katiro ti nam sapoviefh blishnega salubu imeti, obiuneifhi dopouniti na tiste vishe, katire si ti nafs sam skus tvoje svete Apostelne vuzhiu. H' temu tudi terdnu savupamo sadosezhi tvojo boshjo pomuzh, sa katiro tebe ponishnu profimo.

Tretki odstavik.

Nam s'he saostane h' premishluvanju, na katire pershone, inu h' katiremu konzu se ima Christianska lubesen stegniti. Dvie rezhi se imajo tukai slasti povanzhati, inu dershati. Sa pervu: da lubesen se stegne, inu povsigne pruti Bogu, temu sazhetku, inu konzu vseh rezhi; sa drugu; da lubesen, koliker samore, se stegne na vse nafshe blishne. Vse tai, kar mi storimo is lubesni, inu skashemo dobrega nafs hemu blishnemu, se mu re storiti savolo Boga, Bogu k' dopadenju, kir Bug taku sapovie, inu sheli. Se ne spodubi, da bi mi sraven s'he druge prasne, inu krive namiene dersnali. Kader blishnemu kai dobrega skashemo, ne storimo tu is ene maluvriedne, neposhtene, ali golu

naturne lubesni, inu donagnoſti pruti enei perſhoni, ne jiſkaimo sraven ko naſh laſten dobizhik, ne gledaimo li na enu zhaſnu plazhilo, ali povernenje. Inu tu, pravi S. Baſilius, tu je ſlaſti Chriſtus kaker eno novo, inu v' ſtarei ſavesi, ali ſtarem teſtamenti menje snano popounoſt, inu laſtnuſt te lubesni nam Chriſtianam perporozhiu s' temi beſiedami: *Jeſ vam dam eno novo ſapoved, da ſe med ſebo lubite, kaker ſim jeſ vafſ lubiu.* Chriſtus je naſh lubiu iſ narzhiteiſhe, inu narpopouneiſhe namiene, kaker boſhje ſtvari, inu podube, k' dopadenju Qzheta nebeſhkega: on je lubiu, inu ſhe lubi vſe ludi, vſem dobru ſheli, inu ſtori. Svetu piſmu naſh opomene, da bi mi v' naſhem bliſhnemu Boga imeli lubiti, inu naſhega bliſhnega v' Bogu, ali ſavolo Boga. Aku pak mi na naſheh bliſhneh Boga muremo lubiti, je potrebnu, da ſe naſha lubesen na vſe ludi ſtegne, kir ja na perſhoni vſakega zhloveka, bogatega, inu bogega, viſokega, inu niſkega, pravizhnega, inu griehnega ſe ſnaide ta prezhaſtiliva poduba Boga Stvarnika, ſe ſnaide ta nedokonzhna draguſt Chriſtuſove ſa naſh vſe prelite kriji. Na vſakem zhloveku ſnaidemo eno ſtvar, katira je ſtvarjena k' vezhnemu ſhiulenju, k' nebeſhkemu ſvelizhanju, inu h' pogledu boſhjemu. Zheſ tu mi na perſhoni enega pravizhnega zhloveka tu.

di imamo visoku sa vried, inu salubu imeti posebne nebeske dare, slasti to predrago lepoto posvezhujezhe boshje gnade, katira eno dusho tudi pred boshjemi ozhmi dopadljivo, inu lubesnivo stori. Kader pak ene hudobne, grieshne, krivoverne ludi vidimo, se spodubi, da v' nas hem ferzi pruti njim obudimo enu dobrovolnu posmilenje, satu kir njih dushe so od boshje gnade odlozhene, inu s' madeshami velikeh griehou spornu pogerdene, inu kir oni sami v' enem taku nesrezhnem, taku nevarnem stani se snaidejo. Od tega posmilenja se ima v' nas heh ferzah sbuditi enu gorezhu shele nje, da bi mi radi otli po nashei samoshnosti teistem na svojej dushah taku nesrezhnem blishnem h' pomuzhi priti: ja da njim tudi nas ho pomuzh skashemo. Na leto visho se sna lubesen pruti vsem ludem restegniti po prekladi Ozheta nebeskega, *kateri pusti svoje sonze gorhajati zhes bude, inu zhes dobre, inu pusti dish jiti zhes pravizhne, inu nepravizhne.* Matth. 5. Od tod, od letega prezhetika (ali urshaha) je prishlata preobiuna lubesen Sv. Apostelna Paula pruti vsem ludem, katiro Sv. Chrylostomus posebnu pohvali. Toisto lubesen je Sv. Apostel narozhitneishi na snanje dau v' svojem na Filemona enega shlahtnega Christiana pisanem listu. Per teistem Filemoni S. Paul svojo proshnjo
noter-

noterpostavi sa enega s' jimenam Onesima. Te je biu en zhlovek narnishega stana, en nakuplen hlapez : je se pruti svoimu gospodarju Filemonu mozhnusameriu : jega okradu, inu is flushbe, h' katirei je popravizi zielu biu sadershan, prezh se odtergau, skus tu pak grosne shtrafe se doushen sturriu. Teistega je S. Paul h' pravei veri perpelau : zhes tu pak s' eno lubesni pouno skerblivostjo se pomujau njemu od njegovega gospodarja odpuhanje sprostiti. Besiede Sv. Apostelna k' Filemonu so slasti te : Ker jes shlishim od tvoje lubesni pruti vsem svetem Christianam, imam enu veliku veselje, inu odshalenje (ali trosht) na tvojei lubesni. Skus toisto lubesen jes tebe prosim sa moiga sina Onesima, katirega sim h' pravei veri rodiu v' mojih jezah, inu svesislah. Te je nekeda tebi nepriden biu, sedai pak meni, inu tebi dobru priden, katirega jes tebi nasai poshlem. Ti pak njega kaker moje lastnu serze gorvsemi. Morebiti, da je on kai satega volo na en zhals od tebe shau, da bi ga ti navekoma spet imeu, nikar she kaker enega hlapza, temuzh kaker enega lubega brata. Aku tai mene sa tvoiga tovarha dershish, taku njega gorvsemi, kaker mene famega. Aku je on pak tebi kai shkodesuriu, ali kai doushen, toistu ti meni nameri (ali naraitai) Jes Paul sim tu pisau s' mojo roko, jes ozhem poverniti. Letu je Sv. Apostel na se vseu,

inu sturiu sa Onesima, kir na tistem ni povanzhau, ni ogle dau te popreine grieh, inu samire, temuzh je le pomisliu, da Onesimus, bodi si en griefhnik, je vunder ostau ena preshlahtna, draga boshja stvar, sa katiro je Ozha nebeshki svoiga edinega Sina dau. Ne rezi tai, opomene S. Chrysoftomus, ne rezi: pokai bi jes imeu tega al hunega salubu imeti, njemu dobru sheliti, inu storiti, sh'njem vsmilenje imeti? Sai on meni nizh ni dobrega skasau: jes nizh ne imam od njega dozha-kati: je en zhlovek, na katirem meni nizh ne leshi. Letu ti ne rezi; temuzh pomisli, da sa tistega je Christus svojo kri preliu, inu vmerv, da on boshjo podubo na tebi nosi. Letu mure tebi ena sadohtna, ja mozhna naganja biti, da vsakega tvoiga blishnega salubu imash.

Jes sposnam, o moi gospud, inu boshji sapovednik Christus JEsus! jes sposnam kaku delezh se tvoja sapoved od lubesni restegne, kaku mozhnu mene saveshe. Odpuisti meni, inu sanessi, da sim vezhkrat pred tebo le biu kaker en prasnu buzhezh svonzhizh, kir nisim imeu prave lubesni, kir moiga blishnega nisim lubiu na to visho, kaker meni sapoviefh, inu kaker ti mene da li nevriednega lubifh. Dodeli meni enu pohleunu, perjasnu, dobrutlivu ferze, enu ferze po tvojem lubesnivem ferzi,

zi, da Christiansko lubesen pruti moimu blishnemu vselei v' mojem serzi obdershim, sraven pak s' besiedo, inu s' djanjam tudi skashujem, Amen.

Dvanaistu Premishluvanje,
 Od Christusovega terplenja

O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, & videte, si est dolor, sicut dolor meus. *Thren. 1.*

*Vi vsi, katiri mimu greste, povanzhai-
 ze, inu gledaite, aku je ena bolezhina, ka-
 kersbna je moja bolezhina.*

Med temi rezhmi, katire Bogu narvezh dopadenja, nam ludem pak narvezh prida pernessejo, je sa resnizo to premishluvanje Christusovega terplenja. Christus je na tu sam vezhbarti svoje jogre opominau. On pak tudi nam Christianam li tu skus Preroka Jeremia perporozhi s' temi besiedami: *O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, & videte, si est dolor, sicut dolor meus: Vi vsi, katiri mimu greste, povanzhaite, inu gledaite, aku je ena bole-*

bolezhina, kakeršna je moja bolezhina. Christusu tai našemu boshjemu Svelizharju k' vezhemu dopadenju, inu našem dušham h' posebnemu pridu bomo sedai povanzhali, inu premishluvali *pervizh*: Sa koga volo je Sinu boshjemu enu taku britku terplenje bilu naloshenu : po tem bomo tudi napreipernefli, inu gledali, na kai saeno visho se ima Christuovu terplenje premishluvati.

Vsigni se Christianška dušha s' tvoimi mislemi v' to mestu Jerusalem, kir je Jesus sa te terpeu; spremi, inu potovaršhai Jesusa v' svojem terplenju, inu hodi s' mislio sa njegovem' kervavemi stopinami: slasti pak Jesusa na krish respetega sebi v' misleh priedpostavi. Rezi s' enem ponishnem, inu sgrivanem ferzam: O moi krishani Svelizhar, dai meni to gnado, da dobru sposnam to britkust tvoiga svetega terplenja, inu to visho toistu terplenje h' tvoimu narvezhemu dopadenju, inu moimu pridu vezhbarti vriednu premishluvati.

Pervi odstavik.

Pomisli keršhanski zhlovek, kaker da bi s' tvoimi ozhmi vidu, na kai saeno framotno visho tisti hudobni ludi, kiri so prišli Jesusa vjemati, njega kaker enega resboinika so svesilami mozhnu sveshejo,

shejo , h' krivizhnem fodnikam vliezhe-
 jo , s' zepzami nevsmilenu vdarjejo , s' no-
 gami potiskuvajo inu pozepetajo , so shle-
 pernizami kolejo. Inu tu je le en sazhetik
 tega terplenja. Koliku strahneifhi je bilu
 to gaishlanje. Ti narhudobneifhi berizhi
 tega na en steber pervesanega JEsusa s' pre-
 oistremi shibami , tudi s' riamenami, inu s'e-
 nemi ketinami po zieleu shivotu taku gro-
 sovitu otepejo , inu gaishlajo , ja zielu
 nja svetu telu skori restergajo , da po pri-
 zhi svetega pisma od pete teh nog gori do
 verha te glave ni bilu na njemu sdravega
 kraja , temuzh povsod so bile rane - - -
 Kratku po tem JEsusa s' ternjam kronajo.
 Tam je njegova presveta glava s' dougem ,
 s' terdem , prebodezhem ternjam bila zielu
 obdana inu prepehnjena. Kai je tista mu-
 rela saena oistra bolezhina biti vsmilenemu
 JEsusu , dokler ja zhloveka taku mozhnu
 boli , kader bi ga eden le s' eno jiglo v'
 glavo pehniu.

Stopi sedai , perblishui se , kerfhan-
 ska dusha , sai s' mislio h' tvoimu sa te gaish-
 lanemu , inu s' ternjam kronanemu Sveli-
 zharju , inu barai ga , od koga , inu sako-
 ga volo je zhes njega ena takefhna groso-
 vitna martra prishla. On tebi sam odgo-
 vori skus krala Davida, inu rezhe : *Po mo-
 jem herbtu so grieshniki kovali* , Pl. 128.
 3. so svojo hudobo zhes mene stegnili ; oni
 so

so' mene gaishlali. Nafh Svelizhar, pravi en Prerok, je ranen biu savolo nashe velikushne hudobe, sa nasheb pregriehou delu je on taku biu vdarjen, inu otepen. Ita, 53. Ampak per tei samei martri ni ostaluu. Kaku spornu so Judi ti vishi, inu ti nishi. Sina boshjega sanizhuvali, kir so njemu enega ozhitnega resboinika Barabbasa priedpostavili, raifhi le [tega od smerti riefhili, JEsusa pak k' smerti tega krisha obsodili, inu vpili h' Pilatushu: *krishai, krishai ga.* JEsus tai mure vmreti: ja da je on li skus te popreine martre zielu oflablen, inu ranen, mure on vunder k' svojej vezhei teshavi sam svoi preteshki krish na Kalvarjovo goro nesti. Kdu samore dosti obiu nu resloshiti, kaku so njega per noshenju tega krisha pried nu sad, inu po semli vazhili, potiskovali, inu sraven otepli! kaku mozhnu je letu JEsusa bolelu, kir so njemu to oblazhilu posili od teleffa dolpotegnili; skus letu pak njegove rane ponovili, inu spet goroderli! Taku fliezhenega, inu pred vsem na framoto postaulenega JEsusa tifti nevsmileni ludi na krish dolvershejo, tamei njemu nja svete roke s' veliko mozhjo restegnejo, nja zielu svetu telu po krishu mozhnu, inu silnu respnejo, sa roke, inu sa noge s' tousté shreblami na lie (s tega krisha perbijejo, inu k' narvezhemu sanizhuvanju njega med dva resboinika, ka-

ker da bi on te narhuifhi biu, pred zieleu
svietam gorobiesijo. She na krishu ni
Jesus bres nove martre ostau. On terpi
premozhno shejo, njemu se pak le shouz,
inu drugu pregrenku pitje podeli. Sraven
pak vieste, kaku so ga na krishu oponafhu-
vali, sanizhuvali, inu njemu se posmehuva-
li, taku da je pezh od svuna, inu snotra,
na telefi, inu na dufhi vse forte teh riu, inu
teshau imeu preftati.

O Ozha nebeshki! sakai ti perpuftish
tvoiga lubesnivega boshjega. Sina taku pre-
strafhnu martrati! Savolo griehou, pravi
skus Preroka Ozha nebeshki. *Jfai. 53.* sa-
volo griehou moiga ludstva (ali folka) sim
jes perpuftiu, da je moi lubesnivi. Sin telkai
terpeu. Gospud Bug je namrezh, kaker
spet prizhuje svetu pifmu, te doug, inu kri-
vizo vfega nafhega pregrieshenja, vse nafhe
hudobe na njega naloshiu, da je on sa tiste
mureu dosti ftoriti, inu terpeti. Kristus,
kaker ozhitu rezhe. Sv. Paul, Kristus je
Savolo nafheh griehou tei martri zhesdan
biu. *Rom. 4.* Okai hudobe muretai imeti
v' sebi en smerten grieh! kai shtrafe mure
vrieden biti, dokler satega volo sam boshji
Sin je telkai imeu terpeti. - -

Ampak tiftu tebi od grieshnikou na-
praulenu terplenje fi ti, vsmileni Svelizhar,
she prenesu: sedai ti tudi po zhloveshkei
naturi she v' nebesseh kralujesh. - - Sedai

ja obena stvar se ne bode vezh podstopila pruti tebi taku nehvaleshna, taku hudobna biti, inu tebi na novu terplenje napraviti? - Oh Bug otu! Pak vunder she sedai se snajdejo, katiri, koliker per njih leshi, britku terplenje Christusa nashega Svelizharja ponovijo. Ti so slasti tisti grieshniki, kiri so she vezhbarti odpushanje svojeh griehou, inu boshjo gnado sadobili; se pak vunder spet volnu, inu prevsetnu v' smertne grieh bres pobulshanja podajo. Take shni grieshniki skus svoje novu radovolnu pregrieshenje Christusovu terplenje, inu dragu saflushenje sami na sebi sanizhujajo, dokler oni storijo, da se ta nedokonzhna dragust Christusovega terplenja, inu saflushenja per njih sanikarnu pogubi, inu savershe: kaker da bi po enei vishi druguzh telkai terplenja Christusu oti naloshiti, koliker oni na novu grieshijo. Take shni grieshniki, kaker ozhitnu rezhe sveti Apostel Paul: *Rursum crucifigentes sibimetipsis Filium DEi*, Heb. 6. *Sami per sebi, ali koliker per njih leshi, na boshjega na novu krishajo, inu sa enu sanizhuvanje imajo. Okai je ta saena hudoba, inu grosovitnost!*

Velika je bila ta hudoba teh Judou pruti tebi, o moi Jesus, da tebe li oni sa boshjega ni so sposnali, da so li tebe terpljenju podvershen biu, inu so sam

krishan biti. Koliku vezhi, inugrosovitneifhi mure biti pruti tebi ta hudoba teh grieshnikou, katiri tebe sa Sina boshjega dobru sposnajo, tebe vunder sedai, ker she zhastitliu v' nebesseh ozhefsh od vseh hvalen biti, na novu krishajo : *Rursum crucifigentes &c.* Mi se referdimo na Jude, da so Christusa taku nevsmilenu martrali; mi bi ja letu radi bili branili, kader bi nam mogozhe bilu. O Christiani! sami na se imamo se pravizhnu referditi, kiri mi skus vezhbartne smertne griehe Christusa na novu krishamo. Oh! mi ja ozhemo naprei skus ogibanje, inu odvernenje teh griehou od Christusa novo martro odbraniti, inu odverniti.

Da pak mi obiuneifhi sposnamo, kai hudega, inu britkega smo mi grieshniki skus pregriehe Sinu boshjemu napravili, pogledaimo s' poboshnemi ozhmi na leto boshjo martro, na to podubo krishanega Svelizhar-
Attendite & videte, k' nam Christus od svetega krisha govori, *si est dolor, sicut dolor meus*: Povanzhaite, inu pogledaite, taku je enu terplenje taku grosnu, kaker to moje! Letu je meni napraulenu bilu od titeh, katiri bi mene imeli narvezh salubu smeti. Kai sim jes tebi, pravi tvoi Svelizhar, o grieshna dusha, kai sim jes tebi hudega sturinu? Al tu, da sim tebe skus moju martro, skus moju kri, inu smert od pekla

riefhiu? Al ti ozhesh, da bi jest tvoi Svelizhar imeu sa te na novu telkai terpeti savolo tvoje spet doperneshenegh griehou? O vsmileni JEsus! kdu bi imeu tebi na novu terplenje narejati? Ti si ja taku obiunu sa nafs tvojo drago kri preliu! Pusti le, da ena fama kapla tvoje presvete kriji na nashe ferze, tudi na te ferze eneh morebiti she do sedai oterdenegh griefhnikou pade. Te terde skale, inu pezhi Kalvarjove gore, na katirei se je tvojo sveta kri prelivala, so respaknile. -- Jes ja morem savupati, da tudi te ferzete griefhnikou, aku bi li oterdene, li kame nitne bili, se bojo nehale omezhati h' pravei pokuri, kaker hitru tiste le ena kapla tvoje drage kriji omozhi.

O griefhne dushe! leto gnado ozhevam Christus JEsus resnizhnu skasati; ja o je takefhno gnado vam she vezhbarti skasau, kader ste k'njegovei boshjei misi stopile per katirei je vam JEsus svoje Riefhne Telu svojo drago kri k'vshivanju dau. Tamei she vezh nja svete kriji noter na vashe ferze prishlu, kaker ena kapla. Satorei pustite si vashe ferze omezhati k'enei pravei pokuri, inu ne bodite pruti vafhemu taku do brutlivemu Svelizharju JEsusu skus griehou taku hudobni, inu grosovitni. -- Se ber od eneh osdraulenikou, kiri so mienili, nu otli enega starega zhloveka spet na evisho pomladiti, da bi sai na svojem telu

veliku sdraveišhi, shivezheišhi, inu pridneišhi poſtau. Tiſtemu zhloveku ſo preze veliku njegove ſhe oſtarjene kriji ſkus puſhanje na ſhili nehali odtezhi : ſraven ſo pak tudi enemu mlademu zhloveku na ſhili puſhali; inu ſo ſe pomujali tiſto mlado, pridno kri na eno modro viſho temu ſtaremu zhloveku v' ſhilo notervliti, inu taku njemu v' telu vpraviti. Lubi Chriſtiani! mi ſmo ſkus griehe, inu toſhlivoſt k' dobremu djajnju po enei viſhi tudi ſhe oſtarjeni, na naſhem meſi, v' naſhem teleſi le te ſtari grieſhni zhlovek ſhe ſhivi, kaker govori S. Paul. *Rom. 6.* Mi ſe muremo pomladiti ſkus pobulſhanje tega ſhiuljenja: *Ephes. 4.* ta ſhila naſhe duſhe, naſhe vieſti ſe mure odpreti ſkus zhiſto ſpoved, ta ſtara, bolesniva, mertvezha kri, naſhi grieſhi namrezh, naſhe pregrieſhnu nagnenje h' temu hudemu ſe mure vunſpuſtiti. Od kod bomo pak vſeli eno novo dobro kri? - - O Chriſtiani! ker jeſ tu pomislil, meni ſouſe ozhejo tezhi iſ lubesni: pruti komu? pruti JEſulu. - - Sam JEſus v' ſvetem Sakramenti tega Oltarja ſvojo Rieſhno Kri nam ponuja, inu jo ozhe v' naſhe flabe duſhe notervliti. Stopite tai, ſtopite vriednu vezhbarti k' njegovei boſhjei miſi, inu tamei nja preſveto kri noter v' vaſhe ſerze prejemite h' ponoulenju, inu pobulſhanju vaſhega ſhiuljenja. - -

Pogledajte s'he sem Christianske dushe!
 Leta boshja martra je le ena poduba krisha-
 nega Sina boshjega. -- Kdu med vami bi
 se podstopiu toisto boshjo martro sanizhu-
 vati, inu s' nogami pozepitati? -- Oh!
 vi se vstrafhite pred eno takefhno hudobo.
 Inu vunder letu po enei vishi dopernesse en
 prevseten griesfhnik, katiri, kaker so besie-
 de Sv. Paula *Heb. 10.* koliker je na njemu,
Sina boshjega s' nogami pozepita, inu to
kri tega testamenta, skus katiro je on rie-
shen, inu posvezhen biu, sanizhuje, inu te-
mu Duhu te gnade sramotno samiro stori...
 Kdu bi se otu podstopiti kai takefhnega skus
 velike grieche spet dopernesti? --

Drugi Odstavik.

Ozhesf sedai tudi safhlishati, kerfhan
 fka dusfa, na kai saeno visho bi se sla-
 sti imelu Christusovu terplenje premishluva-
 ti? En flepez je na poti Christusa mimu
 gredeozhega s' velikem vpitjam sa pomuzh
 profiu. Temu jenash Svelizhar reku: *Po-*
gledai, inu on je sdaizi spet vidiu, inu zhastiu
 Boga. *Luc. 18.* Jes tudi, kir shelim tebi to vi-
 sho dokasati, na katiro se sna enu premishlu-
 vanje od Christusovega terplenja storiti, le-
 tu slasti tebi gornessem, inu rezhem: *Pogle-*
dai: odpri tvoje ozhi, inu teiste na eno sikriu-
 nost Christusovega terplenja en zhafs skerbli-

vu obernjene dershi : tu se she more rezhi enu premishlvanje. Kaker se pak snaidejo troine ozhi, taku se tudi snaide troina visha tega premishlvanja. Mi samoremo premishluvati s' ozhmi tega teleſa, s' ozhmi te pameti, inu saſtopnoſti, inu s' ozhmi te vere. Vlakitera leteh viſh ima, inu perneſſe velika prida.

Premishluvati s' ozhmi tega teleſa ozhe rezhi enu premishlvanje ſkus perlaganje, inu perpomuzh teleſneh pozhutkou; kar se more ſtoriti po takeſhnei viſhi. Poklekni, moi Christian, na kolene pred eno boſhjo martro, pred to podubo krishanega Svelizharja, inu ſebi k' miſli vsemi, kaker da bi ſe ti ſnaſhu na Kalvarjovei gori, kir je JEſus krishan biu. Tamkai pomifli, inu rezi ſam per ſebi: Kai moje ozhi tukai vidijo? One vidijo te groſovitnu na krish reſpete roke, inu noge Sina boſhjega, njegovu s'eno ſulizo prepehnjenu ſerze, inu ſtran, njegovu ſkus ſhroke, goſte, inu globoke rane reſterganu, inu s' krijo oblitu telu. - - Kai ſhliſhijo moje vuſhete? Te ſedem poſliedne beſiede tega she vmireozhega Svelizharja, to poſmehovanje, inu oponaſhenje, s' katiſem je JEſus na krishu biu ſanizhuvan: jes ſhliſhim to ſhtraſhnu pokanje teh ſkal, inu trefſ te ſemle. - - Kai tamei moje vuſte imajo pokuſiti? Te kiſeli jeſih, pregrenki ſhouz, inu britke ſouſe. - - Kai jes na ti-

stei gori imam potipati? Jes v' mojih mi-
 sleh objemlem te sveti krish, kushnim Chri-
 stuslove noge, inu njegovo dol po krishu te-
 kozho drago kri. S' eno besiedo: jes skus
 vserznu posmilenje po duhounei vishi en diel
 tudi obzhutim to terplenje, inu bolezhine,
 katire je moi JEsus sa me preterpeu. Vi-
 difh Christianska dusha, da ti skus perpo-
 muzh teh pozhutkou lohku samoresh sebi
 k' velikemu pridu kai od Christusovega ter-
 pljenja premishluvati. Vunder zhe ti sa te
 druge pozhutkene naidesh telkai h' povan-
 zhanju, inu h' premishluvanju, oberni, inu
 nuzai h' temu sai tvoje ozhi. Ostani skus
 en maihen zhas pred enem svetem obrasam
 (ali pildam) na katirem je kai od Christu-
 sovega terpljenja obrasanu: ogle dai s' po-
 boshnemi ozhmi, kar se tamei priedpostavi:
 sraven sdihui h' tvoimu Svelizharju, kar te-
 bi tvoje serze noterdaja. Sa resnizo aku po
 opomenenju svetega pisma v' zhloveshko
 dusho *ta smert gorsliese skus okne svuna-*
neh pozhutkou, kader se tisti na nevarne,
nespodobne, grieshne rezhi obernejo; kdu
se bode zhudiu, zhe jes savupam, da tudi to
shiulenje, tu je, ena nova, inu pridna per-
pomuzh h' poboshnemu, duhounemu shiu-
lenju dobru more gorslesti, inu dopriti
v' zhloveshku serze skus okne nasheh na
 Christusovu terplenje obernjenedh ozhes?

Kir pak pridni Christiani sami shelijo del nu del dohajati v' Christianskei poboshnosti, imajo oni tudi s' ozhmi svoje sastopnosti britku terplenje nashega Svelizharja premishluvati. Leta visha tega premishlivanja tudi ne ima na sebi vezh muje, ali teshche, kaker ta perva. Ko sategavolo nam teshi priedpride, kir na tisto malu smo navajeni. Kateri zhlovek je taku slabe pameti, inu sastopnosti, da bi toisto enkirobot ne nuzau, inu oberni h' premishlivanju kakeshneh rezhi, katire njegovi stan doteknejo? En hishni gospodar premishluje podni, inu vezhkrat tudi ponozhi, kaku bi svoje hishvanje, kupzhnie, predanje, inu druge opravile pridnu naraunau k' enemu vezhemu dobizhku. Ena gospodina, ena mati premishluje, kaku bi mogla svoimu mo-shu pomagati enu pridnu hishvanje, gospodarvanje pelati; kaku bi mogla svojo hzher frezhnu vdati, inu na en dober dum vpraviti. En slushabni zhlovek premishluje, kaku bi mogu eno bulshi slushbo, ali drugo srezho dobiti. Vsfakteri med teistemi sam per sebi kai smisli, po tem sklene, inu sebi napreivseme, kar se njemu bulshi, inu pridneishhi sdi. Ti, inu drugi ludi so se bres posebnega vuzhenika navuzhili taku premishluvati. Pokai bi tai to premishlivanje tudi eneh duhouneh, inu bol snaneh rezhi imelu sa Christiane ena preteshka

riezh biti? En Christian, bodi si, da je li malu vuzhen, on fai bode snau, inu preze saftopiu te dvanaist postavike, ali artikelne te vere. Vsemi sebi on tai en artikel sa tem drugem h'premisshluvanju, inu resmifli, kai tisti artikel v' sebi sapopade. Sra-ven ima on svoje serze reshvirjati v' enu poboshnu sdihuvanje zhes te pretezheni, vprizhni, inu perhodni zhafs. Sa en exempel: ti ozhessh premishluvati te zheterti artikel, kiri se rezhe: *On je terpeu pod Pontiam Pilatusham.* Tukai odpri te ozhi tvoje pameti, inu premisli te okulstave: kdu je tisti, kateri je terpeu? Kai je on terpeu? sa zhesdelu, sa koga? kaku, ali s' kai saeno poterpefhlivostjo, inu radovolnostjo je vse terpeu? Po tem oberni tvoje misli na te samega, inu sprafhui se. 1. Kai se jes imam is tega navuzhiti? Kaku sim jes dosehmau lete navuk derschau? Na kai saeno visho, kei, v' katirei perloshnosti ga jes naprei ozhem dopouniti? - - Sa resnizo katiri po teistem podvishanju bode skufiu kai od Christusovega terplenja premishluvati, te bode v' kratkem eno sladko duhouno resvelnost na svojej dushi obzhutiu, inu porezhe s' Kralam Davidam: *Moje serze se je notre v' meni vnelu, inu v' mojem premishluvanju se en, oginy reshge.* Psal. 38. V' mojem serzi se namrezh vneme ena vrezho-

zhoshelnost (ali aifer) inu gorezha lubesen pruti moimu krishanemu Svelizharju.

More biti pak, da se bodo snashli eni Christiani, katiri v' premishlujanju boshjeh rezhishelijo she k'enei vishei popounosti dopriti, inu ozhejo skori ko same ozhi te vere shpogati, inu nuzati. Letu pak na to visho storijo. Oni sa pervizh s'eno posebno bogabojezhnostjo sebi terdnu k'misli vsemejo, da v' prizhi Boga svoiga Stvarnika stojijo, kateri tudi njih serze popounu vidi. Na tu obudijo eno terdno, shivo vero zhes te, ali huni artikel, zhes to, ali drugo skriunost te vere. Po tem se pak boshjemu noterdajanju, inu navishanju zhesdajo, inu pustijo, da dusha sama jishhe, inu naide svoi pozhitek, svojo duhouno sladkust v' boshjeh skriunostih; taku, da sraven zhloveshka pamet slasti ko v' enem sazjudenju, vola pak, inu serze v' lubesni pruti Bogu se gordershi.

Takefhna visha tega premishlujanja je pak le sa tiste pershone slushezha, katire so k'enei vezhei popounosti, inu svetusti povsignjene. Te lusebni dar takega premishlujanja Gospud Bug le tistem dusham dodeli, katire se h' temu perpravijo, inu vriedne storijo skus vezhbartnu premishlivanje po teh dveh perveh vishah. Mi se imamo tai slasti per tisteh dershati, se nemamo hune visoke vishe vriedni shtimati,

ni

ni shaluvati, aku do tiste ne pridemo; ki dosti prida is te perve, inu druge vishe moremo sadobiti, katire so bol naraunane po nashei naturi, inu samoshnosti, tudi tei nevarnosti enega sablodenja, inu tei galuffi hudega duha ni so telkai podvershene, kaker ta tretka visoka visha tega premishlivanja. Narbulshi pak stori tisti Christian, kateri te tri vishe vkupsdrushi, inu h' premishlivanju sa perpomuzh oberne, inu shpoga svoje pozhutke, pamet, inu vero.

Bug tebi, o moi Christian, dodeli tega duha prave poboshnosti, kateri tebe bode naganjau, da tvoje pozhutke, inu mozhi vezhbarti na duhoune premishle marlivu obernefh. More biti, da so v' tebi dosehmau ozhi te vere driemale, da si malukedai eno terdno vero od teh skriunost Christufovega terplenja obudiu? More biti, da so te ozhi tvoje pameti le na prasne, posvetne, zhemernezhi bile obernjene? More tudi biti, da so tvoje telesne ozhi bile tebi samemu kaker eni sapelauzi na nesramne misli, hude shele, nespodobnu djanje? Vse tu ti ja ozhefh naprei pobulshati. Aku ti sedai v'tem shiulenju tvoje ozhi vezhkrat na tvoiga Jesusa, na njegovu britku terplenje poboshnu obernefh, se vrieden storish, njega enkrat v'nebeshkem veselju ogledati.

Na fliednu obernimo spet nashe ozhi, pak tudi nashe serze pruti nashemu vsmile-

ne-

nemu JEsusu. Keršhanka dušha, spomeni na tvoje storjenu priedvsetje, inu si vezh-barti priedpostavi to podubo krishanega Svelizharja. Spomeni slasti na njegovu svetu terplenje. Premisli, kdu je terpeu? Sam boshji Sin, te naršveteišhi, to nar-nedoushneišhi boshje Jagne. Kai je terpeu? Te nargrosovitneišhe martre, inu nar-brickeišhi smert. Sa koga? Sa me, inu sa te, sa nafs vse grieshnike: Kedai, ker smo fourashniki bili pruti njemu, je on nafs taku salubu imeu. O milost, inu prevelika dobruta! Kaku bi mi imeli tebe spet s' velikem grieham reshalti? Skus tvoje svete rane smo mi riesheni, kaku bi imeli tebi nove rane storiti, tebe na novu krishati? -- Oh nigdar vezh tai, nigdar vezh smertnega grieha! -- Letu bodi nafshe terdnu priedvsetje. -- Sa tu jes vafs vse prosim skus Kristusovu terplenje, skus svelizhanje vafheh drageh dušh. Satu vafs profijo vsi drugi brumni Christiani, da se hudega varjete, inu dobru storite. Letu od vafs shelijo vsi svoleni v' nebesseh, slasti ta presveta Mati boshja Maria. Kai pak bote vsmilnemu JEsusu sa njegove taku velike dobrutve povernili? JEsus od vafs tu sheli, da njega naprei vezh ne shalite, da skus brumnu shiu-lenje njemu dopadenje storite. Vidite! JEsus na krishu ima nagneno glavo; on nam radovolnu ozhe odpušhanje vseh griehou do-

dodeliti. JEsus ima respete roke; on nafs ozhe sa vselei v' svojo gnado gorvseti, v' tistei ohraniti. JEsus ima prepehnjeno stran, odpertu serze; nam sheli vselei svojo perjasnost, inu lubesen skasati. O moi Christian! jes ja smiem verjeti, da ti ne ozhesh vezh skus griehe tebi k' vezhnemu pogublenju en hudoben fourashnik postati pruti tvoimu Svelizharju; - - temuzh ti ozhesh ja raish skus brumnu shiuljenje en sviest perjatelj tvojiga boshjega Odreshnika, da k' njemu prideh v' to vezhnu veselje, Amen.

Trinaistu Premishluvanje,

Od nashega odrieshenja.

Noli timere, quia redemi te. *Isai.*

43. v. 1.

Ne boi se, sakai jes sim tebe odrieshin.

Shalostnu je bilu, kar smo v' popreinem premishluvanju sahlifhali od Christu-fovega terplenja; vunder je pridnu k' nashemu podvuzhenju, inu nahajanju. Kar pak more sa nafhe obiunu odshalenje, inu resveselenje flushiti, je tu, da je Christus
nash

nasih Odreshenik postau. Satu on sam vsakega med nami h' terdnemu sapuvanju ozhe sbuditi skus Preroka Isaia rekozh: *Noli timere, quia redemi te: Ne boi se, sakai jesim tebe odrieshiu.* Da mi tai to shtimanje lete velike dobrutve v' nami ponovimo, inu povezhamo, ozhemo premisliti 1. Kaisaena velika dobrutva je to odrieshenje. 2. Kai hudega je skus tu od nafs bilu odvernenu. 3. Kai dobrega je nam bilu perpraulenu.

Sberimo vkup nashe misli, inu svestu, vkupsbrane obdershimo skus vezhbartni spomin na Christusa nashega Odreshenika kaker da bi shlishali vezhkrat k' nam rezhi: *Polei to Fagne boshje, polei, te je, kateri sega sveta grieh odjemle.* Joan. 1.

Prosimo teistega nashega Odreshenika sa pomuzh, inu rezimo: O Gospud JEsus Christus, ti Svelizhar zielega svieta, kiriti nafs skus britko smert tega krisha odrieshiu, dodeli nam prosimo, to gnado letu poboshnu premishluvati, da to preobiuno dobrutvo nashega odrieshenja vriednu sposnamo, inu teiste naprei she popouneishi deleshni postanemo.

Pervi odstavik.

Spomenimo tukai, da te narpervi konz, savolo kirega je Sin boshji zhlovek postau, je bilu to odrieshenje zhloveshkega

ga roda. Sa te porodni grieh namrezh, inu sa telkaine lastne grieh te h ludi je bosh-
 ja praviza ota imeti, inu tirjala enu povried-
 nu sadostistorjenje. Letu ternu skus zhlo-
 veshke grieh mozhnu reshalenemu Bogu
 skasati obena gola stvar ni mogla, ja she
 vse vkup niso samogle. Pomislimo sraven,
 kai saena grosna samira, inu hudoba mure
 biti v' smertnem griehu ; tudi v' enem sa-
 mem, inu takem, kateri se le samu s' mislio,
 s' poshelenjam volnu dopernesse. Da bi li
 sa en tak grieh vsi Angelzi, Svetniki, inu
 ludi do posliedne sodbe vse teshave, inu
 martre, kire se na ziele m svieti naidejo ; ja
 da bi li vse peklenfke shtrafe is narpopou-
 neifhe lubesni pruti Bogu preterpeli, bi
 vunder skus vse taku terplenje ne samogli
 le sa en sam smerten grieh po vriednosti sa-
 dosti storiti: sakai grieh v' sebi sapopade e-
 no nedokonzhno hudobo savolo reshalenja
 te vezhne, inu nedokonzhne dobrute bosh-
 je. Oh da bi sai mi malupametni ludi lete
 taku pregrosne hudobe se vezh bali, inu sve-
 steifhi varuvali ; tisto tudi od nasheh blish-
 neh, slasti od nasheh podloshneh, inu na-
 shei skerbi perporozheneh po samoshnosti,
 inu skerbliveifhi odvernili !

Kir tai mi vsi Adamovi otrozi smo v' te
 narshkodliveifhi slieg smertnega grieha pad-
 li, inu v' enem taku nefrezhnem stani lesha-
 li, da obeden zhlovek med nami ni samo-

gu le sa en sam smerten grieh boshjei pravizi sadostiftoriti, premislino, kai je Bug sturiu. Da bi ziel zhloveshki porod ne imeu navekoma pogublen biti, je sam te od nas reshaleni Bug v' drugei perfhoni svete Troize zhloveshko naturo, inu s' tisto vred vse nashe grieh na se vseu, da bi sa tiste boshjei pravizi na nashe mestu sadostifturiu. Savolo nas ludi namrezh, kaker vera, inu svetu pismu vuzhi, savolo nas ludi, inu savolo nashega svelizhanja je Sin boshji od nebes na sviet prishu, *sam sebe isprasniu, hlapzhovo podubo na se vseu, nam ludem podoben, inu enak postau; je sam sebe ponishau, inu pokorn biu do smerti, ja do smerti tega krisha.* Phil. 2.

Sazhudite se semla, inu nebesse nad tako obiunostjo dobrute, inu miloferdnosti boshje, nad tako velikustjo, inu neismernostjo lubesni boshje pruti nam ludem, katiro lubesen nam tudi svetu pismu s' taku jimenitnem besiedami h' premishlujanju priedpostavi, inu k' visokemu shtimanju perporozhi. Takefhno preobiuno lubesen, inu milost bi ja mi savolo griehou narnevriedneishi ludi nikoli ne smeli od Boga dozhakati, ni sheliti. Letu je po prizhi Sv. Paula *nevernikam se sdelu ena neumna riez, Judampak enu pohuishanje; i. Cor. 1.* kir ni so mogli sastopiti, kaku bi tu imelu se pergoditi, da bi Bug sam otu sa ludi krishan biti. Inu sa resnizo,

kai bi tebi, o vezhni Bug, kiri si ti od vekoma te naisfrezhneifhi, sam od sebe narpopouneifhi svelizhan, sam v' sebi vsa, inu vezhna do-bruta, kai dobrega bi tebi smenkalu, da bi li vsi ludi navekoma bili pogubljeni; kir ti to savershenje, inu pogubljenje telkai jeser (ali taushent) narlepshch Angelzou sa obenu pomenkanje tvoje vezhne zhashti, tvoiga ne-beshkega veselja ni si sposnau, ali obzhutiur? Ja ti bi sai eno taku grosno nehvaleshnost od nafs, kader na novugrieshimo, ne imeu obzhutiti, inu prestati, aku bi mi od tebe taku velike dobrutve ne bili prejeli, aku bi mi ne bili skus tebe she od vezhne smerti rief heni, inu natakoneisrezhливо visho k' enei vried-neihvaleshnosti pruti tebi sadershani.

Al tai vunder taista nedokonzhna boshja visokust se je ota ponishati do te nevriednosti nafhe nature, da bi nafs od vezhnega pogubljenja riefhila? Sa ress pruti Bogu smo mi ludi veliku menje, veliku nevriedneifhi, inu sanizhliveifhi, kaker je pruti nam vseni ludem te narmenshi zhervizh na semli. Kdu med nami bi savolo enega zhervizha, da bi teisti ne imeu poginiti, kdu bi otu sam en zhervizh postati? - -

Kar bi she Sina boshjega bilu moglo odverniti od dodelenja, inu skasanje ene taku velike dobrutve pruti nam, je bila nafha prehuda samira, inu grieshnu obdoushenje pruti Bogu. Mi vsi smo bili njemu super-

stavitni, kir smo njegove sapovedi savergli, njegovu boshje velizhastvu skus griehe sanizhuvali. Kai saen podloshnik, kateri bi prei s' eno hudobno nepokorshino svoimu kralu se superpostaviu, inu taku ene oistre fhtrafe, inu smerti se doushen sturiu, kai saen takeshen podloshnik bi po tem sme u savupati, inu profiti, da bi sam nja reshale ni kral takeshno krivizhnost, inu saflushe no fhtrafo na se vseu, inu svojej pravizi, inu taku spornu sanizhuvanei visokusti dostisturiu? Letu bi bilu to naiprevsetneishe shelenje. Med nami ludmi bi she en perjatel temu drugemu kai takega ne skasau. Ampak Sinu boshjemu se ni nevriednu sdelu sa nafhe griešhne, inu boge dushe terpeti. Mi smo bili njemu nesviesti, nepokorni, ja njegovu prevsetni sourashniki. On je biu ta od nas reshale na boshja visokust; paktudi ta vezhna praviza, inu milost. Vezh pak je njemu dopadlu, susebnu svojo milost skasati. Da bi pak teisti nash narmilostliveishi Bug sraven tudi svojej mozhnu resdrashenei boshjei pravizi sadostisturiu, je on na mestu nash ludi to fhtrafo te narbritkeishe smerti, katire smo mi doushni bili, sam na se vseu. - - Oh kai je ta saena prevelika, neisrezhliva dobrutva? - - Da bi mi toisto imeli vriednu sposnati, inu prau visoku fhimati, nash Sv. Paul opomina s' letemi besiedami: *Bug dobru na snanje da svojo lubesen*

prutinjim, kir je Kristus she tedai, ker smo she grieshniki bili, sa nafs umerv, Rom. 5. Te pravizhni sa nepravizhne, da bi on nafs Bogu goroffrau. 1. Pet. 3. Boshji Sin je tai v' nafhei naturi kaker pravi zhlovek na sviet prishu, obloshen s' nafhemi griehami; sakai, inu h' kai saenemu konzu? Nikar, da bi ko skus enu lohku djanje, ali menje drago riez h nafs odrieshiu; temuzh da bi imeu grosovitne martre terpeti, nevsmilenu krishan biti, na krishu v' preteshkei britkusti vmreti, vso svojo kri, zielu telu, inu dufho femdati, inu goroffrati sa nafs; da bi on taku resnizhnu postau naf h Jesus, ali Svelizhar, kateri je svoje ludstvu rieshiu od njih griehou skus eno neisrezhlivo sa nje dano vriednost. Res je, kaker sveti Apostelni prizhujajo, da smo *mi odkupleni s' enem velikem dragustvam*, namrezh s' drago krijo Christusa Jesusa: kaker enega nedoushnega, inu neomadeshenega Jagneta. Kai saenu terdnu savupanje bi pak v' nami imela sbuditi leta taku obiuna dobrutlivoft boshja, dosti vuzhi Sv. Paul, ker pravi: *Kader smo mi s' Bogam bili sprauleni, inu v' mir postauleni skus smert njegovega Sina, dokliedersmo she sourashniki bili; taku bomo veliku vezh svelizhani skus njegovu shiulenje, kir smo she sprauleni.* Rom. 5.

Kolikubarti jes letu prau premislim, se ne morem dosti sazhuditi zhes tvojo take-
ihno

fhno nam skasano dobruto, inu milost, o moi vsmileni Svelizhar! Jes sposnam, da tiste nisim vrieden. Tebi pak sa taku obiunu vsmilenje spet ponishnu se sahvalim, inu shelim naprei tudi se hvaleshen skasati, Jes se ozhem tvoje taku obiune dobrutve prau deleshen storiti, tvoje gnade vriednu nuzati, inu oberniti h' pobulshanju moiga shiuljenja, k' dofeshenju ene vezhe Christianske popounosti. Se bodem tudi pomujau drugem duham pomagati k' svelizhanju, kar si ti taku skerblivu jiskau, inu she sedai taku mozhnu shelish. Slasti pak ozhem she k' enei vezhei popounosti napriedpelati, inu s' obiuneisho svetustjo polepshati mojo lastno duho, katiro si ti, moi Jesus, enega taku velikega dragustva, inu tvoje taku velike muje vriedno shtimau.

Drugi odstavik.

Nam ne more nesnanu biti, da skus taku dragu odrieshenje zielemu zhloveshkemu porodu je veliku prida, inu dobrega doprishlu; slastipak letu, da je od nas zhistu biu odvset te narvezhi, narhuisi slieg, namrezh te doug tega grieha, inu ta vezhna shtrafa. Sakai mi imamo, inu sadobimo skus Christusa odpushanje vseh tudi narvezheh, bodi si li velikushneh griehou, inu na vsakem zhassi, aku le mi ozhemo po sa-

moshnosti nasho lastno mujo perdjati, inu Christulovega saflushenja se vriednu deleshni storiti. Taku je Sv. Paul Hebrearjam predigau rekozh: *Vam tai ima snanu biti, lubi brati, da se vam skus letega (Christula) odpushtanje teh griehou osnanuje, inu od vsega tistega, skus kar vi niste mogli v' Moysefovei postavi pravizhni postati. Act. 13.* Na Ephesarje pak je sveti Apostel taku pifau: *V' katirem (Christusu) mi imamo odrieshenje skus njegovo kri, odpushtanje teh griehou, po tem bogastvi njegove gnade, katira se je nam obiunu skasala. Ephes 1.*

Pomislimo spet per sebi, da smo letu odrieshenje, to prezhvsetje, inu skonzhhanje teda prestrashnega sliega vsi dosegli skus Christusa pervizh v' svetem kersti, inu kolikubarti smo se potle katireh koli nasheh griehou prau spovedali, inu sveti Sakrament te pokure prejeli. Letu raunu tudi bomo dosegli napried, kolikubarti se bodemo nasheh griehou na vriedno visho spokorili. Ja tudi teh naigrosneifheh griehou, da bi se li tisti zhes vse shtivenje mogli stegniti, odpushtanje sadobi vsakiteri grieshnik, aku le ima popouno grivingo, inu pravu shelenje se spovedati, inu sveti Sakrament te pokure prejeti, zhe bi tedai letu v' djanju ne mogu dopouniti.

O kai je ta saena obiuna muzh, inu pridnost tega odrieshenja, katiruje Christus sa
nafs

nafs dopernesu! Ampak malu ludi se snaide, katiri letu po vriednosti sposnajo, inu shtimajo. Vsaki zhlovek kateri le v' pravei Veri, inu Zirkvi shivi, samore takega prida, inu vshiteka deleshen postati. Da bi eden li poprei te narvezhi, naroter dneishi grieshnik biu, taku more she na fliedno uro vseh svojeh griehou odpushtanje sadobiti, zhe on le te od Christusa noter postaulene srednine (ali mitelne) inu duhoune perpomuzhi vriednu nuza. Da se tu resnizhnu snaide, je sam Christus na krishu ozhitnu skasau skus exempel tega spokornega resboinika Dismasa. Teisti resboinik je poprei enu pregrieshnu shiuljenje pelau; v' fliednem zhassije she hudobneishi biu, kir je so svojem tovarsham vred na krishu Christusa kaker enega leshnivega Preroka, inu slabega zhloveka oponashau. Lete je vunder v' tistem kratkem zhassiu na svojo posliedno uro skus pravo vero, terdnu vupanje, popouno lubesen, inu grivungo odpushtanje vseh svojeh griehou, inu tudi zhasne shtrafe sadobiu. Zhes tu je she k' enei taku velikei popounosti, inu svetusti biu povsignjen, da se on sedai v' Katholfskei Zirkvi kaker en velik Svetnik zhasti, inu da Bug na njegove proshnje tudi zhudeshe dela. O neisrezhliva muzh Christusove kriji, inu tega odrieshenja! Kaku ozhisheni od vsega madesha teh griehou, kaku sveti, inu Bogu dopadlivi bi mi she mogli biti, zhe bi

se le skus nafhe lastnu, inu priedneifhe per-
djanje bili pomujali to deleshnost tega odrie-
fhenja, inu Christusovega saflushenja obiu-
neifhi sadosezhi.

Se spodobi tukaj spomeniti, kai prida,
inu dobizhka Christusovu odriefhenje nam
tudi s' letem perneffe, da mi skus saflushe-
nje Sina boshjega odpufhanje zhasne fhtra-
fe, katiro s' nafhemi griehami saflushimo,
taku lohku moremo sadobiti. Mi bi sizer,
ne viem, skus kaku donge zhasse mureli te
narbritkeifhe teshave, inu fhtrafe terpeti,
preida bi to le s' enem velikem grieham sa-
flusheno fhtrafo dopounili, inu sadostistu-
rili; kir vunder sedai skus muzh nafhega o-
driefhenja, inu Christusovega saflushenja mi
v' enem kratkem zhafsi, s' eno dosti lohko
visho, inu frednino samoremo grosne fhtra-
fe sbrifati, kire smo skus pregriefhenje sa-
flushili. -- Jes sposnam, o moi Svelizhar,
tvojo preveliko nam skus odriefhenje ska-
sano dobruto. O da bi sa toisto samogu
pruti tebi vriednu se hvaleshen skasati! Jes
pak viem, da je tebi li tu to nardopadlivei-
fhe, zhe se jes pomujam mojo dusho narbol,
inu narpopouneifhi teiste tvoje dobrutve de-
leshno storiti. O nedokonzhna dobrutli-
vost moiga JEsufa! V' letem ti, o moi Odre-
fhenik, veselje imash, inu zhastjifheh, ka-
der jes is tvoiga britkega terplenja, is tvoje
smerti, is tvoje drage kriji narvezh duhou-
nega

nega prida, inu dobizhka dofeshem. Jes sim doushen tebi hvalo dati, inu pred tebo sposnati, da ti sa moje svelizhanje veliku vezh skerbish, kaker jes sam. Raunu tai satega volo se jes ozhem naprei skerbliveifhi pomujati, da v'Christianскеi pravizi bol gorjemlem, inu tega odrieshenja she popouncifhi deleshen postanem.

Tretki odstavik.

Christus skus odrieshenje ni ko te narhufshe sliege, shkodlivosti, inu shtrafe od nas odverniu, temuzh nam tudi te narjimenitneifhe dobruftve perpraviu. Od nje-ga namrezh smo povifhani k' enemu zhesnaturnemu stanu boshje gnade, skus katiro boshji otrozi postanemo. Kaderkoli en griefhnik sveti Sakrament tega Kersta, ali te pokure vriednu prejeme, on sadobi skus muzh teifteh Sakramentou pervizh odpufhanje fvojeh griehou; sraven pak tudi od fvetega Duha polveten postane skus to njemu notervlito posvezhujezho gnado. Satu je Sv. Peter k' Judam, katiri so v' serzi grivingo imeli, inu perprauleni bili h' pravei veri se oberniti, lete besiede reku: *Storite pokuro, inu pusti se vsakiteri kerstiti v' jimeni JEsusa Christusa k' odpufhanju teh griehou, inu taku bote prejeli dar fvetega Duha. Act. 2.* Od tega tudi prizho da Sv. Paul, kiri

h' Korintarjam taku pisa : *Inu take shni ste vi prei bili (tuje grieshni) ali vi ste omiti, vi ste posvezheni, vi ste pravizhni storjeni v' jimeni nashega Gospuda JEsusa Christusa, inu skus Duha nashega Boga.* I. Cor. 6. Skus toistu popravizhanje, inu posvezhenje bode grieshnik po duhounci vishi snotra na novu rojen, sadobi enu novu shiuljenje svoje dushe, kateru je ta posvezhujezha gnada, inu tisti dar svetega Duha, skus kateri dar zhlovek se gorvseme v' stan boshjeh otruk.

Leta je ena taku velika visokust, da ena vezhi v' enei golei stvaru se ne more snaiti. V' teistei, inu po teistei visokusti mi ljudi nismo kaimenje, kaker so Angelzi. Se ima tudi vedeti, da leta visokust ne obstoji ko v' enem golem zhastlivem jimeni, kaker skori vse posvetne visokusti : ne obstoji tudi ko samu v' enei svunanei boshjei perjasnosti pruti nam; temuzh je ena snoterna lepota, inu vriednost nashe dushe, skus katiro dusha ne sadobi ko samu prasnu jime enega boshjega otroka; temuzh ona se resnizhnu gorvseme od Boga sa enega otroka boshjega. Ozhitnu poterdenje teiste resnize naidemo per Sv. Joaneshu, kiri pravi: *Pogledajte, kakeshno lubesen je nam Ozhanebeshki skasau, da se mi jimenujemo boshji otrozi, inu smo v' resnizi take shni.* 1. Joa. 3. Sposnaimo tai, inu vezhbarti hvaleshnu

spo-

Spomenimo, kai prida, inu duhounega dobizhka je nam Christus perpravíu, skus kati-
rega samega saflushenja nam je ena taku ve-
lika vífokust, inu vriednost dopríshla. Spo-
menimo, da leta naivriedneíshí, narshlaht-
neíshí lepota se snaide na nashei nevmerli-
vei dúshí, inu níkar na tem strohlivem tele-
si. *Vsa zhašt te kralove hzheri*, tu je :
zhloveshke dúshe, katira je od Boga nebesh-
kega krala sa eno hzher gorvseta, *je od sno-
tra*, kaker prízhuje David. *Psal. 44.* Sakai
zhloveshka dúsha skus posvezhujezho gna-
do na eno nam zielu nesnano, ampak vun-
der resnizhno visho deleshna postane boshje
nature, inu skus toísto deleshnost sadobi
duhoune mozhi k' obudenju Christianskeh
zhednost; sadobi zhesnaturne dare, inu vse
lepote, s' katiremi, se spodobi, da je polep-
shana (ali ozirana) ena stvar, kira je od Bo-
ga sa enega otroka gorvsera. Satu je Sv.
Peter na Christiane taku písa: *Skus katire-
ga (Christusa) so nam te narvezhe, inu
drage oblube dodelene, namrezh, da skus
teíste vi boshje nature deleshni postanete.*
2. Pet. 1.

Kai pak lete narvezhe, inu drage oblu-
be, katire smo skus Christusa sadobili, dru-
gega pomenejo, kaker te mozhi, lepote,
inu shlahtnosti posvezhujezhe boshje gnade?
Skus tíste obdaruvanje, inu polepshanje
namrezh dúsha v' duhouneh rezhih zielu

bogata, preslahtna, inu taku liepa postane kakerfhna ena v' boshjo otrofzhino gorvseta hhzima biti. Inu v' temu obstoji temu narvezhi dar, te narshlahtneifhi oblepotek, te naidrageifhi saklad (ali fhaz) kateri le more enei golei stvaru dodelen biti. Te je eni dar, inu saklad, kateri ima s' Christusovo prikrivo eno enakefhno vriednost: s' katiremi ker smo mi obdaruvani, tudi bomo vriedni storjeni, da enkrat dofeshemo nebeshko zhaft, vezhni pogled, inu popouni vshitek nashega Boga. Je en oblepotek, kateri zhloveshko dusho taku liepo stori, da ona vriedna postane ena boshja nevesta biti, inu da Bug nigdar ne more svojo lubesen, inu perjasnost od takefhne dushe odverniti, zhe le ona stanovitna ostane.

O dobrutlivi JEsus! kai je ta saena velika pridnost, inu preobiuna sdajezhnost tvoiga odrieshenja? O kaku mozhnu se mi imamo resveseliti v' savupanju te zhafti boshjeh otruk! Kaku visoku imamo shiti mati, kaku svestu ohraniti, inu obvaruvati teisti dar posvezhujezhe gnade, kateri dar mi savupamo, da skus tebe, o Svelizhar! sedai vshivamo, inu obdershimo. Ampak kir mi savolo nashe slabusti bres tvoje pomuzhi nimamo prave stanovitnosti, ponishnu prosimo, da ti v' nasheh dushah she naprei lete naidrageifhi dar tvoje posvezhujezhe boshje gnade obvarjesh, inu ohranish.

Vse tu s'he vunder ni sadošti bilu Chri-
 stusovei pruti nam taku obiunei lubesni, i-
 nu perjarnosti. On je nam tudi perflushiu,
 inu sadobiu, da nashe dobre dele, katere
 mi v' tistem narfrezhneifhem stani posvezhu-
 jezhe gnade storimo, imajo per Bogu eno
 previfoko, neismerno, skori nedokonzhno
 vriednost. Sakai skus vsaku takeshnu do-
 bru delu mi saflushimo, inu sadobimo enu
 novu povifhanje, inu povezhanje boshje
 gnade, inu perhodne nebeshke zhasti: ka-
 tire zhasti narmentshi diel v' febi vezh do-
 brega sapopade, kaker ziel pekou ima hude-
 ga. Taku prizhuje Sv. Augustin, kiri pra-
 vi: *Zhe bile ena sama kapla nebeshke zha-
 sti, inu veselnosti dol v' pekou padla, bi le-
 ta ziel peklenfki oginy pogasila.* -- Od kod
 pak dobre dele teh pravizhneh eno taku ve-
 liko vriednost dofeshejo? Kai ozhemo bara-
 ti, od kod? Al ni Kristus tisti, v' katirem,
 inu skus katirega mi vse dobro imamo? Chri-
 stus namrezh to vriednost svoiga saflushe-
 nja nas hem delam perdeli; inu teiste so pred
 Bogam kaker dobru vriedne dele njemu do-
 padliveh boshjeh otruk. Letu sam Chri-
 stus na snanje da s' temi besiedami: *Jes sim
 ta vinska terta, vi ste mladize. Kateri
 v' meni ostane, inu jes v' njemu, tisti veli-
 ku, sada pernesse: sakai bres mene vine sa-
 morete nizheser storiti.* Joa. 15. Od Chri-
 stusa tai, kaker od ene vinske terte v' nas,

kaker v' ene mladize, od njegovih presvetih, naivriedneisheh del v' nashe dobre dele taku visoka vriednost pride. Raunu taku vuzhijo Ozheti, inu vuzhenik na Zirkou nem Vkupsherishtvi, kateru se je v' tem mestu Tridenti dershale. Oni rezhejo: *Zblovak nizh ne ima, sakai bi se pohvaliu*; temuzh vsa nasha pohvala je v' Christusu: v' katirem shivimo (namrezh skus shiuljenje te gnade) *v' katirem mi perslushimo, inu sadoistorimo, kir storimo dober sad te pokure, kateri sad od Christusa ima to muzh, inu vriednost, od njega se Ozhetu nebeshkemu goroffra, skus nejga se gorvuseme od Ozhetu.* Trident. Sefs. 14. c. 8. de Pœnit. Se tudi dobru spodobi, da nashe dobre dele sadobijo enu taku veliku plazhilo, po meri namrezh te vriednosti Christusove Kriji, inu njegovega saflushenja: kir nashe dobre dele so en sad te Kriji, inu tega saflushenja Christusa JEsusa kaker nashega Odreshenika, kateri nas hem delam, kaker ena vinska tera tem mladizam, svojo vriednost, inu duhouno muzh perdeli.

Vle tu zhe mi pridnu premislimo, al ne bomo mureli s' pravo serzopertnostjo Iposnati, da smo Christusu JEsusu eno neisrezh-livo hvalo doushni, aku bi on li le savolo kakesh nega nashega saflushenja taku obiu-ne dobrutve nam biu dodeliu? Koliku vezh smo mi doushni, se pruti njemu hvaleshni
ika.

skasati, kir on nash Bug inu Gospud, da li obenega saflushenja per njemu nismo imeli, temuzh smo njemu le reshalenje sturili, je vunder taku veliku dobrega skus svojo prelito kri, inu britko smert nam perpravilu. Inu kai ozhemo njemu dopadlivega poverniti? O milostlivi JEsus! ti si mene nevriednega skus odrieshenje s' narjimenitneishemi dobrutvemi taku obiunu obdaruvau, ti si mojo dusho inu telu, kateru oboinu je she vezhnemu pogublenju bilu podvershenu, k' vezhnemu svelizhanju ohraniu. Vse mojebitje ni ko savolo tega stvarjenja tebi zielu doshlifhalu, temuzh je na novu skus odrieshenje tebi lastnu postalu. Kai ti sa tvojo neismerno dobruto od mene shelish, kai jes vriednega tebi samorem verniti? - Vsemitaigori, o Gospud, inu Odrieshenik, vso mojo svojobodnost, vsemitaigori moi spomin, pamet, inu volo: kar jes koli imam, inu vshivam, si ti meni dodeliu: vse jes tebi nasaidam, inu tvojei boshjei voli zhesdam, da po tistei bode vishanu, inu raunanu. Le pravo lubesen pruti tebi, inu tvojo gnado meni dodeli, s' tisto sim jes bogat sadosti, inu savupam to muzh tvoiga odrieshenja sedai vshivati, inu teistega vshitek vselei imeti, Amen.

Shtirnaistu Premishluvanje,
Od Svete Divize Marie.

Ecce Mater tua. Joa. 19.

Poglei, leta je tvoja Mati.

V Christusovem terplenju je sa refnizo na boshjo Mater Mario med vslemi stvarmi te narvezhi diel britke shalosti prishu, kir ona je s' Christusam svojem boshjem. Sinam to narmozhneishe posmilenje imela: Ona je tudi sa Christusam nas hem Odrefhenikam narvezh pomagala k'odriefhenju tega svieta. Satu je Maria vriedna bila od nafs kaker nasha Mati zhes hena biti: inu tu nam Christus sam posebnu perporozhi skus lete besiede: *Ecce Mater tua: Poglei, leta je tvoja Mati.* Sveti Joannes Apostel, inu Evangelist, kateri je Christusu med njegovemi Jogrami te narlubeis hi biu, je saflushiu od Christusa boshjei Materi, sraven pak, tudi Ozhetu nebeshkemu kaker en otrok posebnu perporozhen biti.

Da se tai teistega perporozhenja, inu taku frezhne otroshzhine vriedneis hi storimo, inu tudi obiuneis hi dopounimo Christu-

stusovo volo, kateri sheli, da bi Maria od vseh vernikou kaker ena mati mela pozheflaena biti: nam bo raunu tu h' pridu doprišhlu, zhe mi bodemo na novu opominjeni, inu gorsbudeni h' pozhefhenju te presvete boshje Matere. Letu s' boshjo pomuzhjo ozhemo dopouniti skus toistu premishlvanje, v' katirem se bo napreiperneflu *pervizh*: kaku velike zhaſti je Maria vriedna: *po tem*: na kai saeno viſho se sna zhaſtiti. Per tem premishlvanju pomujaimo ſeterdneifhi v' ſpomini obdershati tiſte beſiede, katire je *Sv. Joannes ſapiſau* od Divize Marie; namrezh lete: *Per JEſusovem krishu pak je ſtala njegova Mati.* Joan. 19. Sdihuimo tudi h' Chriſtufu ſa pomuzh. O Goſpud JEſus Chriſtus! v' katirega terplenju je to presveto duſho tvoje zhaſtite Matere, inu Divize Marie en mezh te ſhaloſti presuniu, dodeli nam miloſtlivu; da nje previloſko vriednoſt, inu ſafluſhenje poboshnu premishlujemo, inu njo obiuneifhi zhaſtiti ſe navuzhimo.

Pervi odſtavik.

Per JEſusovem krishu je tai ſtala njegova Mati Maria. Mi viemo, da je Maria med vſemi ſtvarmi to naigorezheifho lubesen pruti Chriſtufu imela: v' njegovem terplenju je pak murela viditi, da je nje boshji

Sin s' taku grosovitnem terplenjam biu ob-
 loshen, da je on te narnedoushneifhi, ka-
 ker dabi te naivezhi hudobnik biu, med res-
 boinikami na krish obiefhen, inu fkus eno
 prebritko smert vmorjen biu. Maria je to
 nedokonzhno vriednost, inu visokust svoi-
 ga boshjega Sina narozhitneifhi sposnala:
 ona je vedela njegovo prezhisto nedoush-
 nost; sraven je tudi vedela, inu sposnala to
 sanikarno nevriednost, inu hudobo tisteh,
 katiri so Christusu taku grosovitnu sadela-
 li, ona je s' lastnemi ozhmi gledala to gros-
 vitnost Christusovega terplenja. Is tega
 lohku moremo sposnati, da je Divizo Ma-
 rio skori enu zielu morje britke shalosti ob-
 sulu. V te martre, inu britkusti, katire je
 Christus na svojam telesi preterpeu, je Ma-
 ria v' serzi, inu na svojej dufhi obzhutila,
 katiro je sa resnizo po Simeonovem prero-
 kovanju en preoister mezh te shalosti pre-
 pehniu. Satorei je Maria pod Christuso-
 vem krisham saflushila od ziele Christianfke
 Zirkve ena kraliza teh Marternikou jimenu-
 vana biti; kir nje shalost, inu britkust tega
 posmiljenja je vezhi bila, kaker telefne te-
 shave teh Marternikou.

Od boshje Matere se here, da je *stala*
per Jesusovem krishu. Raunu letu al ne
 pomene eno nepremagano poterpehli-
 vost? Ona je stala, inu svoje serze imela poterde-
 nu s' poboshno stanovitnostjo, inu svojo

volo popounu sklenjeno s' to volo Ozhera nebeshkega. Je imela to narmozhneifhe posmilenje s' Christusam, katirega je vidila taku terpeti, inu vmreti; s' katirem vred je tudi sama shelila vmreti. Vunder kaker je Ozhanebeshki svoiga boshjega Sina, Sin boshji pak sam sebe goroffrau sa odrieshenje zielega svieta; taku je tudi Mati boshja teistega svoiga edinega, inu narlubesniveifhega Sina Ozhetu nebeshkemu popounu goroffrala sa odpuhanje vseh griehou, inu sa svelizhanje teh ludi.

Sedai spomenimo, da per Bogu posebnu veliku vela ena stanovitna poterpehli-voft v' terplenju, inu saflushi to narvezho hvalo inu zhaft pred Bogam, inu pred ludmi. Kir tai dobru viemo, da je Maria slasti per JEsusovem terplenju te narbrickeifhe teshave na svojej dufhi, inu v' serzi prestala, sadofti tudi snamo sposnati, kai saene visoke zhafti se je vriedna storila. She savolo tega smo mi doushni boshjei Materi posebno zhaft skasati, kir ona je vse svoje teshave, inu britkusti tudi sa nafs goroffrala. Riefs je, da nafhe odrieshenje vfo svojo dragust ima od nedokonzhne vriednosti Sina boshjega: vunder v' doperneshenju teistega odrieshenja je med vlemi golemi stvarmi te narvezhi diel imela, inu k' dopounenju tega odrieshenja narvezh pomagala Mati boshja **Maria.** Ni sezhuditi, rezhe **Sv. Ambrosi,**

da Kristus nash Gospud je to opravilu nafhega odrieshenja od Marie Divize sazheu; da bi namrezh taista, skus katiro se je vsem ludem svelizhanje perpraulalu, ta perva is svoiga Sinka fad, inu vshitek tega svelizhanja imela sadobiti. Letu poterdi Sv. Bernard rekozh: Maria kralova Diviza je tepot, skus katiri je nash Svelizhar prifhu. Skus katiro mi tai imamo Odreshenika, skus katiro po enei vishi imamo en velik diel tega svelizhanja, kaku mi toisto ne bodemo velike zhasti vriedno sposnali? -- Maria sra ven tega je napounjena s' nardrageishemi dar ni, polepshana s' narshlahtneishemi zhednostmi, povishanazhes vse stvar, kaker ena kraliza nebes, inu semle: nje sve tust je vishi, nje saflushenje obiuneishi, nje samoshnost veliku vezhi, kaker vseh Angelzou, inu Svetnikou. Ja aku bi li per Divizi Marii nizm drugega ne bilu zhasti vriednega, samu tu jo stori narvezhega zheshenja vriedno, kir ona je na taku prezhudno, taku zhastitlivo visho resnizhnu postala Mati samega Boga, Mati nafhega Stvarnika, nafhega Odreshenika. O kai so lete saene visoke vriednosti, kai saene vsheuzhne, prevelike visokusti! -- Zhes tu Maria ni ko samu sa nafhe odrieshenje veliku storila, temuzh nam tudi sa Gospudam Bogam narvezh pomaga k' svelizhanju: na njei imamo to narmilostneisho pomozh-

nizo v' telesneh, inu v' dushneh potrebah; imamo s' eno besiedo nasho nardobrutliveifho Mater. Mi spošnamo, o prezhefhena Mati boshja Maria, da smo doushni tebi vso hvalo, inu zhaft, kiro le samoremo, skasati. O da bi le tudi pridnu snali, samogli, inu staunu se pomujali tebe po tvojei vriednosti zhaftiti!

Drugi Odstavik.

Mario vriednu zhaftiti nafs narlepshí vuzhi sam boshji Sin, kateri nam perporozhi, da bi jo imeli kaker nasho narlubesniveifho Mater sa vried dershati. Christus namrezh je li pred svojo smertjo od krisha k' svojei boshjei Materi reku teiste besiede: *Poglei, lete je tvoi sin*: k' svoimu jogru Joanneshu pak teiste: *Poglei, leta je tvoja Mati*. Joan. 19. S' Joannesham vred, pravijo Vuzheniki, inu v' njegovei pershoni so od Christusa vsi verniki svetei Divizi kaker otrozi bili perporozheni, Maria pak je sa nasho Mater bila postaulena. Raunu taista je bila ta posliedna vola nashegana krishu vmireozhega Svelizharja, katora vola se ima narsvesteifhi dopouniti. Maria toisto Christusovo volo, inu perporozhenje obiunu dopouni, kir sa nafs kaker sa svoje otrozhizhe vselei skerbi: se pak tudi spodubi, dami Mario sa nasho naivried-

neisho Mater sposnamo, inu zhashtimo, kaker je jo Sv. Joannesh gorvseu, inu sposnau. Sa pervizh se ozhemo pomujati, da nasho prelubesnivo Mater nikoli ne reshalimo. Se imamo tai grieha svestu varuvati; sakai sam grieh je tu, kar Boga resdrashi, inu kar tudi Mario reshali. Griehi so kaker eni preoistri mezhi, pravi en Vuzhenik, kateri to serze Matere boshje prepehnejo.

Pridni otrozi skashejo svojej Materi zhasht, inu pokorshino. Kdu se bode med nami snafhu, kateri bi Mario vezhbarti ne zhashtiu skus molitve, duhoune pesmi, poste, druge poboshnosti, inu dobre dele? Mi se bodedemo ja tudi pomujali nje hvalo, inu zhasht per drugeh ludih povezhati. Pokorshino Maria od nafs slasti v' letem sheli, da se mi boshjem sapovedim, Katholskei Zirkvi, inu nashem priedpostaulenem s' ponishnostjo radovolnu pokorni skashemo. Ena Mati tudi s' dopadenjam, inu sa eno zhasht gorvseme, aku jo otrozi lepu nahajajo, po nje prekladah, ali exempelnah svestu hodijo. O kai saena obiunost narlepshih predkladou se snaide per Marii, kir ja ni obene zhednosti, v' katerei bi nam ona ne bila priedsvietila. To nahajanje nje liepeh zhednost bode Divizi Marii to nardopadliveishe zheshenje. Svetniki, prizhuje Sv. Augustin, se resnizhnu od tisteh naivriedneishi zhashtijo, katiri po njih liepeh predkladah svoje shiu-

len-

lenje raunajo. Storimo tai presvetei Divizi to dopadenje: nahajamo vsakiteri po svojem stani nje zhistost, poboshnost, poterpehljivoſt, lubesen pruti Bogu, inu pruti blishnemu. Bodi nam, opomene Sv. Ambrosh, bodi nam, kaker v' enem obrasi popisano, inu pred ozhi postaulenu to shiuljenje Divize Marie, is katirega, kaker is enega preliepega ogledala, nam svieti ena popouna poduba vse zhednosti, inu svetusti. Od tod vsemite predklade, ali exempelne, kaku se ima shiveti, kai bi se melu pobulshati, kai opustiti, kai storiti. Takeſhna je bila Maria, da nje samu shiuljenje vsem ludem flushi sa enu popounu podvuzhenje k' svetusti. Taku govori Sv. Ambrosh. *L. 2. de Virg.*

Enei materi tudi dopade, kader otrozi na njo terdnu savupajo. Postavimo tai, lubi Christiani, inu obdershimo vselei enu mozhnu savupanje na pomuzh nafhe boshje Matere Marie. Ona samore, ona radovolnu ozhe nam pomagati. Ta je, vuzhi Sv. Bernard, skus katire proshnjo ima od Boga dozhakati grieſhnik odpushanje, jetnik rieſhenje, bounik sdrauje, te shalostni odshalenje, te pravizhni povishanje, inu ſtanovitnoſt v' boshjei gnadi: leta je sa Chriſtufam moje to narvezhe savupanje. V' temu nafs morejo poterditi lete besiede Sv. Ambrosha: O lubesnivi! vsi se imamo ſe-
dai

dai veseliti, vsi vkup veseli rezimo: Zheshen bodi te brat (namrezh Christus) skus katirega je Maria nasha Mati; inu zheshe-na bodi ta mati, skus katiro je Christus otu nash brat postati. Sizer pak da se li Maria taku pohleunu povriedi, nasha mati biti, inu nash sapushene, grieshe otroke Eve sa svoje otrozhizhe sposnati, se vunder spodubi, da jo mi vselei s' eno zielu posebno ponishnostjo zhastimo, kaker nasho narvisho Gospo, inu Kralizo nebeshko. Sa frezhne se mi shtimaimo, aku nash Maria sa svoje narmenshe flushabnike sposna, inu gorvseme. Takeshna flushabnost nam ja eno predrago zhast, inu pridnost pernesse.

Sraven muremo skerblivu se varuvati, da nasha poboshnost pruti boshjei Materi s' zhassam is nemarnosti pomenkanje ne terpi. En mladenzh je skus en zhass posebno poboshnost imeu k' Divizi Marii; po tem pak je zielu nemarnu od tiste poboshnosti henjau. On enkrat saide v' eno nesrezho, inu v' nevarnost te smerti. Tamkai jeme k' Marii sdihuvati rekozh: *O Maria, skashi se, da si moja Mati!* Natuje od Marie mureu sahlifhati letu posvarjenje: *Zhe bi se ti pruti meni bin skasau kaker en otrok, bi se jes pruti tebi ota skasati kaker ena Mati.* Obdershimo tai svesto stanovitnost v' poboshnosti pruti svetei Divizi Marii. Nje spomin, zhast, inu hvala, kaker opomene

mene Sv. Bernard, nema henjati od nafhega serza, nema henjati od nafheh vust.

Poglei tai name, o lubesniva moja Mati Maria! Jes se podstopim tebe taku jime-nuvati po voli, inu po naredbi tvoiga boshjega Sina, od katirega si nam sa eno mater bila dodelena. Aku se lijes nisim stanovitnu sadershau pruti tebi kaker en priden otrok, ti vunder ne opusti pruti meni se skasati kaker ena mati. - - Meni, prosim, ne sameri, da tebe dosehmau nisim vriedneifhi zhaftiu, da tvojo zhaft tudi per drugeh, slasti mojej skerbi podversheneh nisim pridneifhi povezhau. Letu pak jes naprei ozhem svesteifhi sebi k' skerbi vseti. Sra-ven terdnu savupam, da ti bodesh mene vselei kaker enega otrozhizha obvaruvala, slasti na moi posliedni zhafs. O kaku preteshku, inu nevarnu bi meni bilu vmreti (sposnam s' svetem Anselmam) jakdu bi mogu is posliedne nevarnosti riefhen biti, zhe bi Jesus ozhetu nebeshkemu ne pokasau svojerane, inu Maria Sinu boshjemu ne pokasala svoje perse: zhe bi proshnja te Matere, inu ta kri boshjega Sina per Bogu Ozhetu sa me nevriednega otroka eno milost ne sadobila. Ti tai, o porodniza tega shiuljenja, sa Bogam si sama to narvezhe savupanje teh grieshnikou, v' tvojei pomuzhi tudi obstoji to dozhakanje nafhega vezh-nega plazhila; ti moja pomozhniza, moja
mati

mati vselei ostani, sprosi merito posliedno samoshno gnado, inu v' smertnei uri mojo dusho milostlivu gorvsemi, Amen.

Petnaistu Premishluvanje,
Od nebeshkega plazhila.

Gaudete, & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in Cælis. *Matth. 5.*

Veselite se, inu veseluite, sakai vashe plazhila je veliku v' nebesseh.

Sveti Apostel Paul od tega velikega Pre-
roka Moisesa pravi, da je on svolinu ve-
liku raishi s' boshjem ludstvom (ali folkam)
nadluzge terpeti, kaker enu zhasnu, griesh-
nu veselje imeti, inu je to sa Christusa pre-
neshenu sanizhuvanje sa vezhe blagu der-
shan, kaker Egiptouske saklade (ali sha-
ze.) Sakai on je gledau na plazhila, inu
darovitnu povrazhanje. Heb. 11. Na ta-
ku, tu je, na nebeshku plazhila, kateru Bug
is obiune darovitnosti svojem flushabnikom
dodeli, imamo mi tudi vezhbarti gledati,
ali mislicu, da raishi grieshnu veselje tega
svie-

svieta sanizhujemo, inu losheifhi vse teshave na poti Christianske pravize prestojimo. Na tu sam Christus svoje jogre opomene, rekozh: *Gaudete, & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in Calis: Vespelitate se, inu veseluite, sakai vashe plazhilu je veliku v' nebesseh.* Da takefhnu veselje, inu tudi enu shelenje nebeshkega plazhila v' nasheh ferzah obudimo, muremo tistega vriednost skerblikeifhi per sebi premisliti. H' temu konzu bode naraunanu letu premishluvanje, katirega *pervi diel* (ali tal) resloshi, kaku veliku, inu obinu je nebeshku plazhilu: *Te drugi diel* tistega premishluvanja pak vuzhi, kaku pridnu, inu skerbliku se imamo pomujati na saflushenje nebeshkega plazhila.

Povsignimo nashe misli pruti nebesam, svestu kaker v' boshjei prizhi vkupbrane obdershimo, inu sdihuimo h' Gospudu Bogu: O Ozha te luzhi, od katirega vesh narbulshi, inu popouni dar pride, dodeli nam ponishnu profezhem dobrega duha, inu to resvietezho gnado, da sadosti sposnamo, kai saenu preveliku plazhilu je tvojem flushabnikam v' nebesah perpraulenu, da se tudi svestu pomujamo tiste saflushiti.

Pervi odstavik.

To obiunost nebeskhega plazhila samoremo is tega domeriti, kir tiste sam Christus te narvishi Gospud, te nardarovitneishi Plazhuvauz nam bode dodeliu. Ozha nebeskije vse Christusu v' roke zhesdau, tai tudi to isdelenje nebeskhega plazhila. Senamrezh spodubi, da teisti, kateri jenam skus svojo teshko mujo, inu terplenje vse to dobre perflushiu, tudi sedai v' nebesseh ima to oblast vsem po meri njih saflushenja veselnu plazhilu dodeliti. Christus je sizer tudi *od Boga postaulen sa Sodnika teh shiveh, inu mertveh.* Act. 10. Ene mu sodniku je dostojezhu, da kaker on te hudobne s' eno shtrafo obloshi, taku te dobre, inu pridnes' poplazho obdaruje. V' posliednei sodbi bo Christus sam te hudobne k' vezhnemu ognju obsodiu, on sam bo te svolene v' to vezhnu veselje povabiu h' prejemanju nebeskhega plazhila, inu porezhe: *Pridite vi svoleni moiga Ozheta, posedite to od sazhetka tega svieta vam perpraulenu kralestvu.* Sakai enu taku obiunu plazhilu? *Jes sim lazhen, inu shein biu, pravi Christus, inu vi ste menijesti, inu piti dali &c.* Visoki Gospudi te njim na njih pershonah storjene slushbe, inu postreshbe obiuneishi poplazhajo. Kir tai Christus tu, kar mi savolo njega da li le nashemu blish-

blishnemu dobrega skashemo, taku gorvse-
me, kaker da bi njemu samemu bilu skasa-
nu, o kai, mienimo, saenu plazhilu nam
on bode poverniu? Christus namrezh, te
narvishi, narbogateishi Gospud, inu Kral
nebeshki? On sam rezhe, da je njemu da-
na vsa oblast v'nebesah, inu na semli. Po
meri lete njegove taku velike oblasti, inu
visokusti bode tudi to poplazhanje, s' kati-
rem bo svoje flushabnike obdaruvau. Sa
reznizo tai mure tiste enu preveliku plazhi-
lu biti.

Al pak samoremo kai svedeti, inu spo-
snati, kakeshnu bode to v'nebesah svole-
nem perpraulenu plazhilu, inu veselje? Sa-
zhuditi refs nad tem se imajo vse nebesse, i-
nu vsi redi svoleneh Angelzou. Raunu ti-
stega, katiru Christus sam vshiva v'nebesah,
inu bo na vekoma vshivau, tistega veselja
nals tudi svoje burne flushabnike ozhe de-
leshne storiti: v' tistem kraju, v' katirem
se on sam veseli, nam tudi ozhe veselje per-
praviti. Kir sim jes, pravi skus Sv. Joan-
nesha, tamkai se bo tudi moi strieshaunik
snafhu. Jes vam napravim, govori Chri-
stus, kaker je meni moi Ozha napraviu to
kralestvu, da bote jedli, inu pili per mojej
misi v' mojem kralestvi, inu sedeli' na kralo-
veh sedeshah, ali tronah. Per Christoso-
vei vsiega veselja pounci misi bomo tai sh'
njem vred sedeli. She ozhitneishi Chri-
stus

stus letu poterdi, ker oblubi, v' enei pet-
 podubi, da on bode enega dobrega, inu
 sviestega hlapza, kateri je tudi v' maleh re-
 zhih sviest biu, zhes veliku rezhi postaviu,
 inu porezhe k' njemu: *Fidi noter v' to ve-
 selje tvoiga Gospuda*: ozhe rezhi, da en tak
 hlapez bo noterpelan v' Christusovu vese-
 luvanje. V' bukveh skriunega Resodetja
 Christus svoje vernike k' enemu staunemu
 duhounemu voiskovanju super sourashni-
 ke teh dush naganja; sraven pak obezha re-
 kozh: Kateri bo premagau te sourashnike
 svoje dufhe, tistemu jes bodem dau sedeti
s' meno na mojem troni, kaker sim jes pre-
 magau, inu sim sedeu s' mojem Ozhetam na
 njegovem troni. *Apoc. 3.* Lete Christusou
 tron se sna sastopiti nebeshka zhast; v' kati-
 rei zhasti Christus sedi, v' teistei bomo mi
 tudi prebivali, inu se veselili; koliker nam-
 rezh se spodubi na nafs gole stvar. Mi bo-
 mo, kaker Christusovi brati, tudi sh' njem
 nebeshke dielshine (ali erbshine) deleshni
 postali.

Se bere v' bukveh svetega pisma, ji-
 menuvaveh Esther, da enemu s' jimenam
 Mardohæu je posebnu velika zhast bila ska-
 sana, kir sam kral je otu, inu vkasau tiste-
 ga moshu zhastiti savolo ene dobre temu
 kralu storjene flushbe, inu kir je to visho,
 na katero bi meu Mardohæus pozheshen
 biti, eden teh narvisheh, narsastopneisheta

kraloveh strieshaunikou sam smisliu. Kdu bode tedai samogu srezhi, kaku visoka, vsheuzhna, inu obiuna bo nebeshka zhast, inu veselnost teh svoleneh, kirtisto je sam nebeshki kral, te narsastopneifhi smisliu, te narmogozhneifhi sam perpraviu, katiro vesielo zhast je sam Bug kaker eno svoiga nedokonzhnega Velizhastva vriedno riezhtudi sa senarediu. Teisti Bug ozhe, vkashe, dabi ti svoleni nato visho imeli zhesbeni, inu resveseleni biti : on ima posebnu veselje nad tem, kader svojem svolenem takefhnu resveselenje, inu povernenje po saflushenju more dodeliti. O sa rasnizo enu neisrezhliyu veselje, inu plazhilu mure tiste biti! Tedai bo dopounenju, kar je David prerokuvau, inu djau : Dati svoleni bodo napounjeni od obiunosti nebeshke hishe, inu da jih Bug bo napojiu s' enem potokam svoje veselnosti. *Psal. 35.* Sveti Joannes pisa, da mi bodemo s' Bogam eno podobnost dosegli, kader njega bomo vidili, kaker je v' sebi, od oblizhja do oblizhja; eno podobnost po enei vishi na veselju, inu na zhastitu je : da Kristus vsega, kar on zhastlivega, inu vesielega vshiva, nafs tudi bo delshne sturiu; koliker mi, kiri smo kogole stvari, bomo mogli sapopasti : Kristus pak sizer, kir je po naturi pravi boshji Sin, mure ja eno veliku popounefho, eno breskonza vezho zhast, inu veselnost v' nebesah imeti.

Teisti narzhatiteishi Gospud, inu Bug nedokonzhnega Velizhastva vunder v'nebesh nafs da li flabe stvaru ne bo ders hau kaker svoje slushabnike; temuzh kaker svoje narlubeishe perjatele, s' katirem lubesnivem jimenam on nafs she na tei semli naklizati se povriedi. Kar je she zhudliveishi, Christus te narvishi kral nafs bo ders hau, inu zhastiu, kaker ene krale. Sakai po pri zhi S⁷. Paula: Aku mi na semli s' Christusam, inu savolo njega stanovitnu terpi mo, bomo na unem svieta sh' njem kraluvali. On na sodni den tem svolenem porezhe: Posedite to vam perpraulenu kralestvu. Nikar ko en prestor semle, temuzh ziele kralestve bo on tem svelizhanem resdeliu. She ni sadošti, Christus en Gospud vseh Gospudou nafs bo gorvseu, inu posadiu k'nebeshkei misi, kaker gospude, se bo prepa sa u, pravi sam v' svetem Evangelii, inu mi mu gredeozh nam bo postriegu. *Luc. 12.* Teiste besiede, katire se imamo na duhou no visho sastopiti, pomenejo enu neisrezh livu pozheshenje, inu povishanje, kateru nam Christus v' nebeshkem Paradishu ozhe fkasati, inu narediti, da toistu nam tudi od svete Angelzou bo fkasanu. Letu je en maihen obrasek, enu slabu popisanje ne beshkkega veselja. Mi tistega velikust, inu obiunost ne samoremo dosti na snanje postaviti. Sam sveti Apostel Paul, da je li

visoku gori v' nebesse v' duhu povsignjen
biu, vunder rezhe, da oku ni vidilu, uhu
ni shlishalu, inu v' obenega zhloveka ferze
ni prishlu, kar je Bug perpraviu tistem, ka-
tiri njega lubijo. *1. Cor. 2.*

Christus bo tai vsega dobrega, inu vesie-
lega, kar on vshiva v' nebesseh, nafs delesh-
ne sturiu. Ampak v' tem she zielu nebesh-
ku plazhilu ne obstoji. Sam vezhni Bug,
kateri je en sapopad vsega dobrega bo sebe
samega nam sa enu plazhilu dau, po svojej
oblubi, katiro je sturiu temu Patriarhu A-
brahamu rekozh: *Jes sim tvoje preveliku
plazhilu. Gen. 15.* Viemo, inu hvaleshnu
sposnamo, da je Christus sam sebe popounu
isdau sa nashhe odrieshenje; on sedai v' sve-
tem Sakramenti Rief hnega telela sebe zie-
lega sem da k' nashemu vshivanju: taku bo-
de tudi v' nebesseh nam sa plazhilu sebe ziele-
ga dodeliu k' ogledanju, inu vezhnemu ve-
selju. Tukai se on da skritega pod podubi te-
ga kruha: tamei se bo dau ozhitnega s' reso-
detem svojem boshjem oblizhjam. Pomis-
lite leto prevsheuzhno dobrutlivoft. Kai
saen Gospud svoje slushabnike, da bi li to
narvezhe sa slushenje per njemu imeli, na ta-
ko visho poplazha, inu obdaruje? Med lud-
mi she en perjatel svoimu narbulshemu per-
jatelu taku popouno deleshnost od sebe sa-
mega ne dodeli. Zhe mi tai v' nebesseh s' toi-
sto popounostjo Christusa zielega bomo po-

fedli, se bo prau resnizhnu dopounilu, kar rezhe Sv. Ambrosi: da mi v' Christufu, inu s' Christufam vse imamo. Sakai s' Christufam vred imamo Boga Ozheta, inu svetega Duha, kir jate tri boshje Perfhone ne morejo ena bres druge biti. Bomo tai sa plazhili, inu sa veselje v' nebesseh imeli ogledovati, inu vshivati zielo sveto Troizo, zielega shivega Boga: Bug pak je en sapopad vsega veselja, vsega dobrega, satorei bomo v' nebesseh imeli vshivati vse, kar je koli vesielega, kar je dobrega. Doklei tai po prizhi vseh duhouneh vuzhenikou, inu svetega pisma v' ozhitnem ogledovanju, inu popounem vshivanju te previfoke skriunosti svete Troize, inu pravega shivega Boga to narfladkeifhe, narpopouneifhe, ja vse zhistu veselje teh svoleneh obstoji, kai se bode moglu drugega, inu vezhega veselja smisliti, po katerem bi zhloveshku serze she melu enu poshelenje obuditi? O prelubesnivi JEsus! kaku obiuna je leta tvoja dobrutlivost, inu darovitnost pruti nam tvojem nevriednem flushabnikam! Ti si nash te narvifhigospud, inu imash to oblast, inu pravizo, nam eno pruti tebi narsvesteifho, popouno, bodi li teshko flushbo naloshiti, bresdoushnosti enega povernenja, ali plazhila; kir mi smo per tebi taku zielu sadousheni, inu is vse pravize saderfhani tebi vfo zhast, hvaleshnost, inu flushbo vselei skasati. Ti

si vunder h' poplazhanju nashega slabega saflushenja to narjimenitneisho visho svoliu ; taku da mi ne moremo kai bulshega smisliti , inu sheliti. Ja kir ti v' nebesseh s' boshjo , inu zhloveshko naturo nam zielu se ozhes h' dati h' popounemu vshivanju , ti sam (smiem rezhi) ne moresh kai vriedneishega , kai bulshega plazhila dodeliti. O kaku nemarni , inu nepametni smo mi bili dosehmau , da enu taku obiunu , taku visoku , ja tudi vezhnu veselje , inu plazhilu nismo vriedneishi shtimali : da sa tistega saflushenje , inu doseshenje se nismo pridneishi pomujali ! Sa naprei ozhemo marliveishi sebi k' sferbi vseti , da se pruti tebi , o Jesus nash nardobrutliveishi Gospud ! na vse vishe kaker dobri , inu svietni flushabniki stanovitnu skashemo : dodeli nam , tebe profimo , tvojo boshjo pomuzh k' dopounenju letega napreivsetja.

Drugi Odstavik.

Is tega , kar smo she saflishali , vsakiteri sposna , da nebeshku plazhilu je vse sferbi , muje , inu poterpeshlivosti dobru vriednu. Kdur tai ozhe nebeshku veselje vriednu saflushiti , te to grieshnu posvetnu veselje ne ima jiskati ; ja on mureposili tu , kar nasha natura neporednu sheli , sam sebi odtergati. Sakai nebeshku krale-

stvu, pravi Kristus, silo terpi, inu ti tiste k' sebi vliezhejo, katiri sami sebi eno silo storijo, *Matth. 11.* Kaku dongu mi na tem svieti prebivamo, smo kaker eni popotniki pruti nebesam, po navuki Sv. Paula Apostelna *2. Cor. 5.* Tukaj nimamo enu stanovitnu mestu, temuzh to perhodnu, to nebeshku mestu jishemo, po tistem sdihujemo. En popotni zhlovek se prasnu ne pomudi, se ne pusti gordershati na enem tujem kraju per kakeshnem sanikarnem veseluvanju: on ne gre na krive, inu nevarne pote, se varje, da ne sablodi. Lubi brati, opomina Sv. Peter, jes vas prosim, kaker tuje, inu popotne, sdershite se od telesneh nasladnost, katire super dusho voiskujejo *1. Pet. 2.* Ne nadveshimo se tai neporednu na posvetne rezhi: ne pustimo se sapelati od pota Christianske pravize, kateri bres blodenja k' nebesam vodi. Spet imamo od svetega Paula enu lepu opomenje v' takeshneh besedah: Kar se na tem svieti sa en dobizhek shtima, tu jes sanizhujem, tu jes le sa eno sgubo, ja kaker enu klatje dershim, da le Christusa sadozim, inu njegovu kralestvu. *Phil. 3.*

Nebeshku veselje je enu plazhilo. Enu plazhilo se mure saflushiti, da se po pravizi prejeme. Vezhi je to perpraulenu plazhilo, vezhe muje se tudi ima vriednu shtimati. Sami sposnaite, o Christiani, kai

saeno veliko mujo , se spodobi , da mi na se vsememo , inu stanovitnu skashemo sa perflushenje taku dragega , taku obiunega nebeskega plazhila. Sv. Paul , da je li med Apostelnami narmozhneishi se pomujau , narvezh dela na se vseu savolo Christusa , inu prave vere , vunder sam sposna , inu taku govori : Jes se s'hesam sa tega nedershim , da bi she biu dosegu , inu perjeu. Jes posablujem tu , kar je sadi , kar sim she dopernesu , inu se istegnujem h' temu , kar meni s'he priedstoji dela , inu muje : jes hitim , inu se staunu pomujam dopri- ti h' temu napreipostaulenemu konzuboshjega poklizanja. *Phil. 3.* Satorei jes taku voiskujem , nikar kaker da bi v'srak (ali luft) mahau , temuzh jes kashtigam moje telu , inu jo perganjam v' to flushbo , da , ker drugem predigujem , sam savershen ne bodem. Posvetni ludi se taku mozhnu nateshujajo , inu mujajo , da eno minezho . strohливо krono , ali dobitek sadobijo ; mi pak , o Christiani , eno nebesko krono , kira ne mine , dozhakamo. Taku pridnu tai tezite , inu se pomujajte , dajo doseshte. *1. Cor. 9.* O prelepu , o svestu opomenenje enega taku svetega Apostelna !

Raunu teisti Apostel pak vse vernike narfkerbliveishi opomina na stanovitno poterpehливost v' teshaveh sa perflushenje nebeskega plazhila. Poterplenja , on pravi , je vam potreba , da boshjo volo stori-

te , inu to oblubo prejmete. *Heb. 10.*
 Skus velikoune nadluge muremo noter-
 priti v' boshje kralestvu *Act. 14.* Jes sa-
 terdnu dershim , da to terplenje sedainega
 zhasa ni vriednu te zhasi , katira ima nad
 nami resodeta biti. *Rom. 8.* Sakainafhe
 nadluge , katire so zielu kratke , inu loh-
 ke, enozhes vso mero visoko , inu ve-
 zhno zhas nam storijo , inu pernessejo ,
 kir ja ne gledamo na tu, kar se vidi, te-
 muzh na tu , kar se ne vidi. *2. Cor. 4.* Ta-
 ku Sv. Paul. Vse tu sam nafh Svelizhar
 poterdi, s'temi besiedami : *Al ni Christus*
mureu terpeti , inu taku v' svojo zhas not-
terjiti ? Luc. 24. On ozhe rezhi , Aku
 sam Christus pravi boshji Sin , katiremu
 nebeshka zhas lastnu dolifhi , je teshave
 na se vseu , inu otu terpeti , da bi on na
 to visho tudi kaker s' enem pridnem saflu-
 shenjam eno taku obiuno , inu visoko
 zhas sadobiu , koliku vezh se spodubi , da
 vi skus volnu terplenje teh nadlug to
 predrago nebeshko zhas , katira ni vafha,
 katiro ste she skus grieh sgubili , sai po
 vafhei slabusti saflushite. O kaku pravi-
 zhnu , ja nam tndi dobrutlivu je letu Chri-
 stusovu shelenje , inu opomenenje ! Letu
 so sebi dobru k' serzi vseli poboshni , inu
 vrezhoshelni Christiani , slasti sveti Mar-
 terniki , katiri so velike teshave , inu gro-
 sovitne martre s' prau stanovitno poter-
 pesh-

peshlivoſtjo , ja s' veseljam preſtali. *Jes
 obzhitim* , pravi Sv. Paul , *per vseh na-
 ſheb nadlugah preobiunnu veselje.* 2. Cor. 7.
 Sv. Marternik Ignazius , kateri je savolo
 Chriſtufa , inu te prave vere vklenjen od
 delneh deshel v' Rim biu pelan , da bi tam-
 kai imeu martran biti; poſluſhaite , ka-
 ku ferzhnu , inu veselnu ſe je h' terplenju
 perpraulau. On je h' Chriſtianam , katiri
 ſo ſe v' Rimi gordershali , taku piſau : Se-
 dai jes sazhnem Chriſtufou Joger biti, kir
 ſhe nizh poſvetnega , nizh od tega , kar ſe
 vidi , ne ſhelim , da le Chriſtufa naidem.
 Oginy , krishi , ſtraſhne sveri , prelomenje
 teh koſti , reſtergenje teh vudou , inu zie-
 lega teleſa potlezhenje , ja vse martre , ka-
 tire peklenſki ſourafhnik sna ſmiſliti , mo-
 rejo zhes mene priti : jes ſe vsega ne bo-
 jim , da le h' Chriſtufu pridem , inu njega
 ogled vſhivam. Taku Sv. Ignazius. Vi-
 dite lubi, Chriſtiani , kaku ſo ſveti Mar-
 terniki ſami ſebe ſrezhne ſhtimali, da ſo le,
 da li s' taku velikem terplenjam , nebeſſe,
 inu ogled boſhjega oblizhja ſebi perpravili.
 Oni ſo pezh enu mozhnu ſhelenje nebeſke-
 ga veselja imeli : oni ſo tu s' terdnem savu-
 panjam dozhakali. Takeſhnu ſhelenje , inu
 pomujanje ſa reſnizo veliku pomaga h' te-
 mu , da zhlovek marliveiſhi ſe pomuja , inu
 volneiſhi kai preterpi ſa doſeſhenje vezh-
 mega plazhila. Ta pobo ſhnamati teh ſe-

dem Mahabearskeh mladenzhou je k' svoi-
mu narmlaishemu sinu li tedai, ker je she
k' enei grosovitnei martri biu pelan, lete
besiede govorila: Moje lubu diete, jeste-
be profim, pogledai na nebesse; taku se ne
bodesh bau lete martre, temuzh radovo-
len, kaker tvoji brati, smerti se podver-
shi, da jes sikus boshjo milost v' svelizha-
nem shiulenju s' tvoimi bratmi vred tebe
spet naidem. 2. Mach. 7. Po tem opome-
nenju je mladenzh s' veliko serzhnostjo sa
Boga, inu pravo vero svojo kri preliu, inu
smert prestau.

Na takefshno visho tudi nafha sveta
Mati kerfshanska Zirkou vsakega med nami
opomina, inu rezhe: O moi verni Chri-
stian! pogledai vezhbarti na nebesse, inu
pomisli, kai veselja tamei natezhaka, aku
ti tukai poboshnu shivish, inu volnu ter-
pish. Tamkai je tiste svolenu mestu Jeru-
salem, od katirega nam Joannesh te Apo-
stel telkai liepega, dragega, inu vesielega
povie; tamkai je enu prebivalfshhe vsiega ve-
selja, v' katirem se sam Bug s' Angelzami,
inu vfemi Svolenemi veseli. Tamei she na
te zhakajo te svelizhane dushe tvojeh sta-
reishou, tvojeh otrozhizhou, tvojeh snan-
zou, inu dobreh perjatelou, katiri so she
od tega riunega svieta bili lozheni. Tisti,
inu vsi svoleni tebe k' sebi vabijo, h' tebi
s' takemi besiedami klizhajo: Bodi sviest,
inu

inu stanoviten flushabnik boshji, da saflushish k' nam v' lete krai vsega veselja priti. Vsa semelska lepota, vse posvetnu veseluvanje s'he telkai ni pruti nebeshkemu veselju, koliker je ena kapla pruti zielemu grosnemu morju. Ne pusti od boshje flushbe, od Kristusove lubesni ni skus nevarnosti, ni skus nadluge, ni skus preganjanje, ni skus smert, ni skus eno drugo stvar se odlozhiti.

Sveti Ignazius, ker je jasnu nebu ogle-dau, je taku sdihuvau : O kaku meni sem-la smerdliva priedpride, kader jes na nebu pogledam. Aku to nebu je od svunataku prelepu, kai lepote mure s'he le snotra v' fameh nebesseh biti ! Sa resnizo, moi Christian, sam premisli, al bi vriednu bilu, da bi ti meu savolo ene neuzhedne nashladnosti, katira nizh ni drugega, kaker enu smerdlivu klatje; savolo enega krivizhnega dobizhka, kateri je kume telkai, kaker ena pest praha, ali persti; da bi ti meu savolo kai takeshnega skus grieh to nebeshku bogastvu, to narobiuneishe plazhilu, to vezhnu veselje sgubiti? - - - Jes sposnam, o vezhni predobrutlivi Gospud Bug, jes sposnam, da nebeshku plazhilu je dobru vriednu vsega nashlega pomujanja, inu poterplenja. Ja kai bi imela vsa nasha muja biti sa perflushenje taku velikega poplazzhanja. Od tvoje nedokonzhne dobrane

pride , da sa nafhe flabe flushbe , katire
 smo taki doushni tebi skasati , imamo tel-
 kai narobiuneifhega veselja dozhakati. Te-
 bi se sa to neisrezhlivo milost , inu darovit-
 nost ponishnu sahvalimo : tebe tudi , kir
 bres tvoje perpomuzhi nizh ne samoremo ,
 vrezhoshelnu prosimo , dodeli nam pre-
 moshne gnade , da se grieha svestu varje-
 mo , tvojo sveto volo vselei dopounimo ,
 inu taku vezhnu svelizhanje , katiru is fer-
 za shelimo , kakernafhe nam od tebe per-
 praulenu preobiunu plazhilu veseli dose-
 shemo : Skus Christusa JEsusa , kateri je
 nam tiste skus svojo kri saflushiu , ka-
 tiremu s' tebo vred v' edinosti svetega
 Duha bodi vezhna zhast , hvala ,
 inu visokust navekoma ,

A M E N.

U n m e r k u n g e n

über die windisch, und krainerische
Rechtsschreibung.

Nachdem die slawonischen Völker ihre eigenen Buchstaben verlassen, und entweder die deutschen, oder die lateinischen zu brauchen sich entschlossen hatten, sahen sie sich genöthiget, ein und andern Laut ihrer Sprache mit solchen Buchstaben auszudrücken, die vorher für sich nicht gar eben jenen Laut führten. Die freywillige Annahme und Uebereinstimmung einer ganzen Nation gab selben Buchstaben das Bürgerrecht. Auf solche Weise ward bey den Krainern, und Winden das lange s für scharf, das kurze oder runde s aber für lind in der Aussprache gebraucht. Dieses will nun ein neuer krainerischer Sprachlehrer, der sich zwar sonst mit seiner herausgegebenen krainerischen Grammatik um seine Sprache wohl verdient gemacht, stracks umgekehret haben. Er giebt im besagten Büchlein diese wenigen Ursachen. Seite 161.

1. So ist es bey den Lateinern der Brauch / dahero wir die Buchstaben entlehnet haben. Er will sagen: gleichwie das s bey den Lateinern am Ende scharf lautet, also soll dieses s bey den Krainern im
An

Anfange , in der Mitte , und am Ende auch scharf lauten.

Antwort. Es haben unsere Sprachverwandten , die Böhmen , Polacken , Slowacken , Illyrier , Kroaten zc. auch theils von den Deutschen das S , theils von den Lateinern das Z entzlehnet ; und dennoch lautet das S , und Z bey selben Völkern ganz lind , nicht aber wie bey den Deutschen und Lateinern. So haben auch die Franzosen , Wälschen , und andere Völker von den Lateinern die Buchstaben genommen ; doch einige mit weit unterschiedener Aussprache. Ja das lange s ist für unsere Sprache eben von den Lateinern entlehnet , und hat bey selben öfter einen scharfen , als lindes Laut. Ich kann ja das lateinische septem nicht gleich dem krainerischen , und windischen semla Erde (nach der neuen Lehre des Gegners) aussprechen , ausgenommen ich folge jenen unsrigen Sprachgenossen nach , welche zum Gelächter der Deutschen in dem Worte Siebzehner das S ganz lind vorbrinaen. Vielleicht hat eben dieser Fehler bey Verfassung der crainerischen Grammatik einen Anlaß gegeben , das lange sonst für scharf gebrauchte s für das lindre zu wählen. In der Mitte zwischen zween Selbstlautern ist das lateinische s lind , sonst aber nicht. Folglich ist die erste Ursache ohne Grund.

Zweitens spricht besagter Herr Verfasser an nämlicher 151. Seite also: Die Natur der reinen crainerischen Sprach entsetzet sich daran / und dem Auge muß sehr wehe thun / wenn selben ein so unnatürlich geschriebenes Wort *nas*, *vas*, *res*, u. d. für *nas*, *vas*, *res* zum Lesen vorkommet.

Antwort. Die Erfahernern sowohlwindisch- als krainerischen Schriftsteller schreiben ja nicht *nas*, sondern *nass* uns, *vas* euch, weil man in solchen Wörtern den Buchstab, von dem der Streit ist, am Ende doppelt höret, wie der Gegner selbst sagt. Und das thun wir nach dem Beispiele unserer nächsten Sprachgenossen, der Kroaten, welche schreiben *nass*, *uns*, *vas*, *euch*, u. d. was auch ganz gleich mit dem unsrigen lautet. Dieß aber thut weder dem Auge wehe, noch hat sich die Natur der krainerischen Sprache davor zu entsetzen. Folglich ist die zweyte Ursache falsch und nichtig.

Uebrigens haben wir für unsere Meynung noch folgende Ursachen:

I. Es ist falsch, was doch der Gegner vorgiebt, daß man bey den Krainern, und Windischen das *s* am Ende jederzeit doppelt höret. Dessen klare Ueberzeugung erhellet aus mehreren Wörtern: als *mras* Kälte, *obras* Angesicht; solche, wie *misa* Tisch, *savesa* Bund, *bresa*

bresa Birke , u. m. d. haben in der zweyten Endung mehrerer Zahl , mis , saves , bres , wo ja das s unlaugbar lind lauten muß: zumalen solche Wörter von andern slawonisch- und illyrischen Völkern geschrieben werden: mraz, obraz, &c. wo eben das z ganz lind laudet. Weil also unser Herz Begner das lange s im Krainerischen lind haben will, so muß nur selber dergleichen Namen so unnatürlich schreiben: mras, obras, mis &c. Folglich würde nur seine neue Schreibart dem Auge wehe thun / und der reinen crainerischen Sprache Entsetzung verursachen.

2. Zwischen dem s und s muß ein vollkommener , und beständiger Unterscheid gehalten werden: wie denn auch oftberührter Herz Verfasser diese als zween verschiedene Buchstaben ansetzet , zumalen diese zween Buchstaben im Krainerisch- und Windischen ganz verschieden lauten , wie das b von dem p unterschieden klinget. Allein dieser richtig- und beständige Unterscheid wird nach den Sätzen unsers Herrn Begners nicht festgesetzt. Denn selber läßt in seiner Grammatik zu , daß man auch das s in scharfem Laute anstatt s brauchen könne. Ja er schreibt selbst: nessem, pifar , u. m. a. wo die zwey s auf das schärfeste lauten. Wenn nun das s ein ganz lindes , anstatt des bez unsern Sprachverwandten gewöhnlichen Z oder Z dienender , und von dem s genau unterschieden

terschiedener Buchstab seyn soll , so kann selber , ob schon verdoppelt , zu einem besonders scharfen Laute regelmäßig , und ohne Verwirrung nicht gebraucht werden : gleichwie in keiner andern slavisch - oder illyrischen Mundart für ein scharfes *f* zwey *Z* oder *Ž* : auch nicht zwey *b* für ein hartes *p* können gesetzt werden. - Bleibe also das *s* beständig lind , und das *f* beständig scharf , so wird im Schreiben und Lesen eine Gleichförmigkeit können beobachtet werden , ohne dem nämlichen Buchstabe bald einen harten , bald einen weichen Ton anzudichten.

Damit man aber zwischen dem scharfen , und dem linden *S* , da es groß seyn muß , einen genugsamen Unterscheid verschaffe , wird dem scharfen ein krummes Strichlein , oder umgekehrter Apostroph unten angesetzt : *Ž*. *B.* *S* lautet scharf wie *Svetnik* ein Heiliger : hingegen *S* ohne solches Strichlein lautet lind , wie *Sakon* die Ehe : und dieß sowohl im Drucke , als im Schreiben. So pflegt auch eine andere Nation durch ein unten angelegtes Schweiflein dem Buchstabe einen schärfern , und lausenden Ton zu geben. Im Gegentheile aber wird das linde *S* von dem scharfen dadurch nicht genugsam unterschieden , daß es mit dem sogenannten Cursivdrucke entworfen wird , nämlich etwas liegend : *S*. Denn dieß ist erstlich wider die Nettigkeit der Buchdruckerkunst : anbey entwischt dieser geringe Unterscheid

terscheid gar leicht den Augen, und wird nur von denen, die in den Druckschriften mehr Kenntniß haben, wahrgenommen; und endlich kann solcher Unterscheid im Schreiben gar nicht richtig bestehn, weil man darin die Cursivbuchstabe nur durch das Unterstreichē bemerket.

3. Es ist zu bedenken, daß die von uns bestrittene neue Schreibart, nämlich das lange *l* anstatt des kleinen *s* zu gebrauchen, nicht nur den Windischen, sondern auch den Krainern selbst, den Gebrauch ihrer alten, ja fast aller vorigen Bücher schwerer, und unnützer macht: massen in selben nur die von uns behauptete zu finden ist, und fast in jeder Zeile öfter vorkömmt. Dieß allein hätte dem neuen Herrn Sprachlehrer eine genugsame Ursache seyn sollen, von der schon angenommenen Schreibart nicht abzuweichen, wenn er schon auch mit seiner neuen richtig hätte bestehn können. Zu dem verringert er dadurch bey uns andern den Werth seiner eigenen Werke, wo wir doch daraus Nutzen zu schöpfen verlangen. Uebrigens hat eben selber die Schwierigkeit, die aus seiner neuen Schreiblehre entstehen könnte, wohl vorgesehen, da er dabey also geschrieben: **Es mögen die Windischen / und Croatischen Schriftsteller / oder auch die crainerischen / so selben in dem nachfolgen / darwider sagen / was sie wollen.** Dieß heißt aber nur trogen ohne gründlichen Beweis. Von

Von diesen Buchstaben f und s wollten wir darum mehr handeln, weil sie vom öf-
testen Gebrauche, und also von größrer Wich-
tigkeit sind. Wir unterscheiden selbe auch in
der Benamsung: das S und f heißen wir es,
oder eß: das S und s heißen wir se, oder se
ganz lind, wie in dem Worte **Weiße** die letz-
te Syllbe lautet.

Ueber dieß erachten wir aus regelmässi-
gen Gründen, daß zuförderst für die windische
Rechtschreibung noch folgende Stücke sollen
beobachtet werden.

I. Im Schreiben muß man sich nicht
nach einer unrichtigen Aussprache richten: da-
her, obwohl in dergleichen gemeinern Aus-
sprache manchmal der Buchstab i stum lautet,
so kann er doch nicht in ein e verwandelt wer-
den. Also soll man nicht schreiben: lubem ich
liebe, videm ich sehe: auch nicht brumneishe
der frömmste: s' kralizame mit den Köni-
ginnen, u. m. d.; sondern man soll schreiben:
lubim, vidim, brumneishi, s' kralizami &c.

2. Man soll einen Buchstab aus den
Wörtern nicht schlechterdings ausmustern, ob-
schon selber in gemeiner Aussprache nicht so hell
ausgedrückt wird. Demnach schreibe man
nicht: pishe Hühnlein, dobr gut; sondern:
pishhe, dober &c.; weil solche Wörter zwey-
syllbig sind: wie der bekannte Vers weist: Pi-
sheta, kure &c. und wie in deutschen Wör-

tern ober / über, u. a. das e muß gesetzt werden, obwohlen es stumm lautet.

3. Zwischen den Selbstlautern, und Mitlautern muß auch im Schreiben ein richtiger Unterscheid beobachtet werden; besonders in Betreffung der Buchstaben i und u zwischen j und v. Daher lehrt gar recht die crainesische Grammatik an der Seite 157. also: I i ist ein Selbstlaut. J j aber ist ein Mitlaut / mithin soll er allzeit lang j geschrieben werden. Ingleichen an der S. 163. U u ist ein Selbstlaut. V, v ist ein Mitlaut. Demzufolge wird nicht recht geschrieben: Daj, svejt, Pavl, bovn: u. a. sondern: Dai, sveit, Paul, boun &c. weil in solchen Wörtern Doppellauter sind, welche aus zween Selbstlautern bestehen müssen: wie die oben belobte Grammatik selbst einstimmet, an der Seite 18.

Allein es ist überaus seltsam, daß am nämlichen Blatte mehr denn 24. Doppellauter angegeben werden, da doch nach allen Sprachlehren solche Syllben; Ja, je, ji &c. va, ve &c., keine Doppellauter ausmachen: und wenn man schreibt: aj, ej &c. av, ev &c. so sind es auch keine Doppellauter: weil j und v nach dem Geständnisse besagter Grammatik nur Mitlauter sind, davon (zum Unterscheide von dem i und u) das eine je, oder jota; das andere ve genennet wird.

4. Die Vorwörter is (aus) und s' (mit) können eben nicht vermengt werden, weil sie ja eine ganz unterschiedene Bedeutung haben, und das erste im Anfange, das zweyte aber am Ende den Selbstlauter rechtmäßig hat; welcher aber bey dem zweyten gemeiniglich hinweggeworfen wird; was auch das Apostrophszeichen andeutet. Deshalben muß man schreiben: is glave aus dem Kopfe, s'tovarsham mit dem Gespanne; nicht aber: s' glave, is tovarsham. So ist auch nicht recht geschrieben: usse alles; sondern vle: weil nur eine einzige Syllbe seyn muß.

5. In den zusammengefügtten Wörtern, welche eine Verneinung andeuten, setze man nicht na, sondern ne. Also schreibe man: nevolen unwillig, nezhistost Unreinigkeit, nesmesh du darfst nicht, u. m. a. Nicht aber: navolen, nazhistost, nasmesh: weil solchen Wörtern ja nur das Bindewort ne, welches soviel heißt, als im Deutschen nicht; keineswegs aber das Vorwort na, welches eine ganz andere Bedeutung hat, angefügt wird; sonst möchte auch in der Bedeutung eine Verwirrung entstehen. Denn wenn ich spräche: Napi, könnte man nicht gleich wissen, ob es heiße: trink zu/oder hingegen: trink nicht; welches letztere seyn muß: ne pi; u. m. d.

6. In der ersten Person vergangener Zeit einfacher Zahl soll zwar regelmäßig zuletzt

ein l seyn, wie lubil, ich habe geliebt. Weil aber nunmehr unter den Krainern, und Windischen das l in ein u durchaus verändert worden, so ist man gezwungen dem Schwallenachzugeben. Jedoch soll man den Buchstab vor dem endlichen u nicht verfälschen, welcher insgemein der nämliche ist, der in der unbestimmten Art vor der Syllabe ti steht; darum ist nicht zu schreiben: Lubou ich habe geliebt, gledou ich habe gesehen, pou ich habe gesungen: sondern lubiu, gledau, peu: weil man in der unbestimmten Art sagt lubiti, gledati, peti.

Die charakteristischen, oder den Wörtern eigenthümlichen Buchstaben sollen auch in der Ableitung möglichst beybehalten werden. Daher schreibe man nicht: Dei gieb du, uzhe lehre du; u. m. d.: sondern Dai, vuzhi, weil das a in der ersten Abhandlung, die in *am* ausgeht, und das glatte i in allen Abhandlungen in der zweyten Person gebiethender Art ein charakteristischer Buchstab ist. Man schreibe auch nicht: Prou recht, rounati richten, ordnen &c. sondern: Prau, raunati &c, weil das a charakteristisch ist, und man sagt: Raunu eben, richtig: te pravi der rechte &c.

Dies sind einige wenigen Anmerkungen, die nicht von einem einzigen Kopfe erdonnen, sondern aus Anweisung, und Einstimmung solcher Leute, die in der slavisch, böhmisch, kroatisch, krainerisch, und windischen Sprache

die eine genugsamme Kenntniß besitzen,
sind angesetzt worden.

